

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: FILIP – mít všech pět pohromadě
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl vypracován podle RVP ZV

Údaje o škole

Název školy: Základní škola Aloise Klára Ústěk, příspěvková organizace
Adresa školy: Polské lidové armády 11, Ústěk 41145
Jméno ředitele: Mgr. Renata Opočenská
Kontakty: telefon 416 795 456
e-mail zs.ustek@wo.cz
www: zs-ustek.cz
IČO: 46770038

Jméno koordinátora ŠVP: Mgr. Renata Opočenská

Zřizovatel

Název: Město Ústěk
Adresa: Mírové náměstí 83, 411 45 Ústěk
Kontakty: telefon: 416795609
e-mail: ustek@iol.cz
www: www.mesto-ustek.cz

Platnost dokumentu:

Od 1.9. 2007, úpravy k 1.9. 2016

podpis ředitele:

razítko školy:

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Aloise Klára Ústěck je úplnou základní školou s 1. až 9. postupovým ročníkem. Je odpovídající charakteru menšího města a poskytuje vzdělání cca 200 dětí ve věku od šesti do patnácti let. Škola je umístěna ve výhodné poloze rekreačního ústěckého regionu, odkud je blízko jak typické historické části města, tak i do malebného okolí a přírody.

Výuka probíhá v 10 kmenových třídách a v odborných učebnách – hudebna, dvě učebny výpočetní techniky, učebna fyziky a chemie, výtvarná dílna. Dvě oddělení školní družiny využívají ke své činnosti vhodné prostory ve vedlejší budově, která by měla v blízké době projít celkovou rekonstrukcí. Největším problémem je současný stav tělocvičny, která je nevyhovující. V nedávné době bylo zprovozněno nové multifunkční hřiště, které může škola plně využívat.

Škola se snaží pro pedagogy zajistit technické vybavení / dle finančních možností/ - kopírky, počítače (v současné době je v učebnách 48 počítačů pro žáky, 2 interaktivní tabule, učitelé mají k práci ve sborovněch tři počítače s internetovým připojením, dále notebooky/.

2. Trocha historie

Přesný rok založení školy v Ústěcku není znám. Připomíná se však již před třicetiletou válkou, kdy byla dle tehdejšího charakteru čistě česká. V nejstarších listinách se mluví již o kantoru a jeho požitcích. Správce ústěcké školy (rektor) měl na počátku 16. století k ruce jednoho učitele (kantora).

Školní budova byla ve vlastní budově vedle německé brány v roce 1575 nově opravena. Později po požáru byla nově postavena na místě, kde se dnes nachází budova zdravotního střediska.

V 18. století prodala obec starou budovu a umístila školu do obecního domu. Tato škola stála asi 100 let. V roce 1856 byla obrovským požárem, který zachvátil velkou část města, úplně zničena. Již následujícího roku přikročila obec k výstavbě další školy.

V roce 1871 bylo vydáno povolení ke zřízení chlapecké měšťanské školy. Třídy této školy se však nacházely ve dvou různých budovách, a tak vznikly plány na postavení nové, prostorné školní budovy, která by pojala všechny ročníky obecné i měšťanské školy. Stavba školy započala 30. dubna 1894 a 29. září 1895 se konalo slavnostní vysvěcení. Nová školní budova se stala čestným pomníkem školního přátelství a obětavosti ústěckých obyvatel. Tato budova slouží svým účelům i dnes - na začátku 21. století.

3. Charakteristika pedagogického sboru

Naše škola je plně organizovaná. Smíšený pedagogický sbor tvoří vysokoškolsky vzdělaní pedagogové a kvalifikované vychovatelky a jedna vedoucí DDM.

Na škole působí jeden výchovný poradce, jeden metodik prevence. Společně se věnují žákům se specifickými poruchami, žákům s výchovnými problémy, vytvářejí individuální plány pro jejich vzdělávání. Výchovný poradce se zároveň věnuje žákům při výběru profesní orientace. Výchovný poradce i metodik prevence poskytují rodičům i pedagogům poradenskou činnost, mají své konzultační hodiny. Prevenci psychopatologických jevů se na škole věnujeme velmi pečlivě a klademe na ni velký důraz.

Na škole se vyučují cizí jazyky: anglický jazyk / již od 1. třídy/, německý jazyk a ruský jazyk / nepovinný předmět/.

Chceme být školou, která harmonicky rozvíjí žákovu osobnost, a proto značnou pozornost věnujeme estetické výchově, výzdobě školy i ekologickým otázkám.

4. Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

4.1 Školská rada

Školská rada Základní školy Aloise Klára Úštěk byla zřízena v roce 2005 a v současné době má 9 členů.

Její složení: zákonní zástupci nezletilých žáků – Bc. Renáta Šustová, Vlasta Beranová, Radka Musilová, zástupci pedagogických pracovníků – Mgr. Roman Hudec, Mgr. Lada Horáčková, Blanka Peterková, zástupci zřizovatele – Iva Hettová, Mgr. Pavlína Čurdová, Ing. Šárka Kosejková

Na pravidelných schůzkách pomáhají členové školské rady řešit otázky týkající se řádného provozu a organizace školy. Školská rada se schází několikrát do roka.

4.2 Spolupráce s poradenskými zařízeními

Naše škola spolupracuje s nejbližšími poradenskými zařízeními v Litoměřicích: PPP Litoměřice a SPC Litoměřice. Plně využívá jejich služeb. Na naší škole pracuje jedna dyslektická ambulance a jedna logopedická ambulanti poradna, kam jsou žáci zařazováni podle individuálních potřeb na základě integrační zprávy. Práce v těchto skupinách je kontrolována pracovníky pedagogicko - psychologické poradny.

Učitelé vypracují na začátku školního roku na základě integrační zprávy z poradny individuální vzdělávací plány. Týkají se žáků se specifickými poruchami učení nebo poruchami chování. Plány předkládají ke schválení jednotlivým poradenským zařízením, kde byly děti šetřeny. Plány používají během práce se žákem, doplňují je svými poznámkami a předkládají je jednou či dvakrát ke kontrole poradně.

Také využíváme nabídky seminářů pořádaných Pedagogicko - psychologickou poradnou pro další vzdělávání učitelů. Semináře se vždy týkají aktuálních témat a problémů současného školství.

4.3 Spolupráce s Policií ČR

Naše škola spolupracuje i s Policií ČR, která připravuje především pro žáky 1. stupně různé besedy s dopravní tematikou nebo Výchovu mladých cyklistů na dopravním hřišti ve 4. třídách. Tradičně se účastníme akce Mladý záchranář – pro žáky 6. až 8. ročníku. V minulých letech jsme se zapojili do projektu AJAX, která měla dobrou odezvu u dětí i rodičů. Rádi bychom v tomto projektu pokračovali.

4.4 Spolupráce s DDM

Součástí naší školy je i DDM se kterým spolupracujeme. DDM zajišťuje pro žáky vhodnou mimoškolní činnost a kroužky. V době mezi odpoledním vyučováním umožňuje všem žákům školy navštěvovat prostory DDM a vhodně trávit volný čas.

4.5 Další spolupráce

Dále spolupracujeme s regionálními institucemi:

Litoměřická galerie, K-centrum Litoměřice, Divadlo K.H. Máchy Litoměřice, Chráněná krajinná oblast a Ekologické centrum Sever

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu FILIP – mít všech pět pohromadě

5.1 Zaměření školy

Vzdělávací program naší školy FILIP – mít všech pět pohromadě nese tento název z několika důvodů a má tyto významy:

Signalizuje propojení jednotlivých předmětů, které vedou k rozvoji tvořivého myšlení

Symbolicky naznačuje snahu o poskytování kvalitního vzdělávání, snažíme se o posílení estetické složky, především ve sborovém zpěvu a výtvarných aktivitách školy

Charakterizuje úsilí o soulad při spolupráci mezi všemi zúčastněnými, kteří se na vyučovacím procesu podílí, tedy mezi učiteli a žáky, učiteli a rodiči a mezi žáky navzájem

5.2 Výchové a vzdělávací strategie – naše priority

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou vymezeny na úrovni školy a formulovány ke každé klíčové kompetenci jako společný postup, kterým chtějí učitelé dovést žáky k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žáky vedeme k samostatnému organizování některých mimoškolních akcí (sportovní hry, soutěže, turnaje apod.). Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují sportovních a jiných soutěží, turnajů a olympiád. Formou vytváření vhodných situací, se snažíme u žáků probudit radost z učení a motivovat je tak pro další sebevzdělávání.

Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému a své řešení dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (matematický Klokán apod.). Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci se postupně zdokonalují v práci s informacemi z různých zdrojů (ústních, tištěných, mediálních a elektronických, včetně internetu). Učí se informace vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou úměrně věku vedeni k používání internetu. Žáci prezentují své názory ve školním časopise. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží a motivačních her. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky. Děti vedeme k aktivnímu zapojení do všech fází činnosti (plánování, příprava, realizace, hodnocení).

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci. Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor a zároveň poslouchat a respektovat názor jiných. Ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme školní časopis. Žáci se podílejí na zpracování videozáznamů, fotografií a další dokumentace ze života školy. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami (školní projekty – Nekouřím – jsem in, Vánoce přicházejí, Červená stužka, Velikonoce bez známek, Čarodějnice, Den naruby, Den dětí, Šebriáda, Školní akademie a další). Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci

s jinými školami (spolupráce s dalšími školami – v Liběšicích, Mateřská škola Pastelka Úštěk).

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých. Do procesu vzdělávání zařazujeme formy skupinové a týmové práce žáků a podporujeme vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence rozvíjíme na praktických cvičeních a úkolech. Usilujeme o to,

aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Kompetence občanské – vychovávat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti. V třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách. Ve škole jsou respektovány individuální rozdíly žáků (národnostní, kulturní). Je kladen důraz na environmentální a ekologickou výchovu, vedeme k třídění odpadů. Při ozdravných a rekreačních pobytech v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k přírodě a životnímu prostředí. Žáky vedeme k poznávání kultury jiných národů.

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci. Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vycházíme z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejích rozmanitých podobách (práce na školním pozemku, údržba školního areálu apod.). Žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Nabídkou volitelných předmětů a zájmových útvarů pomáháme žákům rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti a objevovat tak možnosti své budoucí profesní orientace.

V našem ŠVP počítáme

- s aktivním zapojením žáků do procesu učení
- s volbou co nejefektivnějších metod a forem práce
- s využitím motivace a evokace
- se vzděláváním v souvislostech /proto jsme řadili učivo v souvislostech mezi jednotlivými předměty/
- s postupným rozvojem evaluačních nástrojů
- se zdůrazněním důležitosti učení pro praktický život
- Snaha o vstřebávání informací
- učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací
- žáci prvního stupně jsou důsledně vedeni ke zvládnutí čtení, tak aby mohli získávat informace
- od prvního ročníku si rovněž zdokonalují komunikační dovednosti
- již na prvním stupni děti běžně pracují s výpočetní technikou, využívají výukové programy
- všichni žáci mají možnost využívat počítačové učebny k získávání poznatků a k procvičování práce s počítači
- informace žáci vstřebávají i z prostředí kolem sebe, učí se je vstřebávat a třídit
- Snaha o pozitivní vztah k evropským spoluobčanům
- jazykovou průpravu i mohou žáci procvičit na příležitostných exkurzích do zahraničí, počítáme s navázáním vztahů s nějakou partnerskou školou
- příležitostně na naší škole studují žáci ze zahraničí, proto se věnujeme multikulturní výchově
- Snaha integrovat žáky, kteří vyžadují zvláštní péči a práce s dětmi mimořádně nadanými a talentovanými
- díky kvalitně vybaveným učitelům věnujeme se v Dyslektické ambulantní poradně péči především žákům s poruchami učení /dyslexií, dysgrafií, dysortografií
- rovněž se věnujeme žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními, k nimž přistupujeme individuálně s ohledem na jejich potřeby, při jejich integraci úzce spolupracujeme s rodiči, školskými poradenskými zařízeními a odbornými lékaři
- při práci s žáky sociálním znevýhodněním / z prostředí sociálně nebo kulturně odlišného od majoritní populace/ věnujeme největší pozornost osvojení jazyka /především formou doučování, vytváření specifických učebních materiálů/, při jejich začleňování do kolektivu nám pomáhá osobnostně sociální a multikulturní výchova / v rámci běžných hodin či projektových dnů/

- snažíme se, abychom žáky, kteří na svém znevýhodnění pracují /pravidelně navštěvují DAP, dochází na doučování/ v jejich úsilí výrazně podporovali a sledovali posuny jejich osobního maxima
- zvláštnosti mimořádně nadaných žáků zohledňují učitelé i při výuce /zadávání složitějších úkolů, vzájemné učení aj./
- Snaha působit v preventivních programech
- škola má metodiku prevence, který vytváří spolu s dalšími pedagogy minimální preventivní program
- jeho součástí jsou různé besedy na aktuální témata, ale prevence probíhá i během běžné výuky
- pro zabezpečení volného času žáků spolupracuje škola s DDM /kroužky.
- dopravní výchova se realizuje ve 4. ročníku

Vycházíme ze vzdělávacích oblastí RVP ZV a v závorce uvádíme předměty našeho ŠVP

- *Jazyk a jazyková komunikace / český jazyk a literatura, cizí jazyk a další cizí jazyk/*
- *Matematika a její aplikace /matematika/*
- *Informační a komunikační technologie /informatika a svět práce/*
- *Člověk a jeho svět / prvouka, přírodověda, vlastivěda/*
- *Člověk a společnost / dějepis, výchova k občanství/*
- *Člověk a příroda / přírodopis, fyzika, chemie/*
- *Člověk a kultura / hudební výchova, výtvarná výchova, sborový zpěv/*
- *Člověk a zdraví / tělesná výchova, výchova ke zdraví/*
- *Člověk a svět práce / pracovní činnosti, domácnost, technické činnosti/*

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

a) V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

b) V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným

podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným radcem, který zároveň koordinuje jeho činnost. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: pedagogická intervence – v odpoledních hodinách dle potřeb žáka na základě doporučení PPP nebo SPC, logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

6.1 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace. Jsou to žáci z různých, u nás již déle žijících menšin, nebo žáci přicházející k nám v rámci migrace (především azynti a účastníci řízení o udělení azylu). Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Proto je nezbytné všem těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který potřebují.

Dlouhodobým cílem školy je integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti.

Podmínky vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním:

- zajistit individuální nebo skupinovou péči
- realizovat vzdělávání v přípravné třídě
- využívat pomoc asistenta pedagoga
- zajistit menší počet žáků ve třídě
- volit odpovídající metody a formy práce
- využívat specifické učebnice a materiály
- pravidelně komunikovat na úrovni všech subjektů zapojených do výchovně-vzdělávacího procesu a poskytovat zpětnou vazbu
- spolupracovat s psychologem, speciálním pedagogem – etopedem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky.

Pro úspěšné vzdělávání žáků z kulturně odlišného a mnohdy i sociálně znevýhodňujícího prostředí je nejdůležitějším činitelem především učitel, který své žáky i jejich rodinné prostředí dobře zná, dovede volit vhodné přístupy a vytvářet ve třídě i ve škole příznivé společenské klima.

Škola využívá výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky, plánuje výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí.

7. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- vlastní pracovní tempo

- vytváření vlastních kreativních postupů při řešení úloh
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru
- přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí.

Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků:

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Příklady pedagogicko-organizačních úprav:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky

Ve vzdělávacím oboru Matematika a její aplikace projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V dalších hodinách pracují podle individuálního vzdělávacího plánu, jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky apod.), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Je jim dáván prostor pro hlubší bádání a zkoumání.

Na žáky s hudebním nadáním (vzdělávací obor Umění a kultura) klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň apod.

Žákům výtvarně nadaným (vzdělávací obor Umění a kultura) jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách.

Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo školou uměleckou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.

Pohybově nadaní žáci (vzdělávací obor Člověk a zdraví) jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, ve kterých žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

Velmi často se stává, že nadaní žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, k ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Velmi důležité také je, do jaké míry druh nadání žáka koresponduje se schopnostmi a možnostmi jeho okolí, tzn. jeho rodiny, školní třídy, učitelů i vrstevníků. V době, kdy žáci vstupují do školy, je pro ně důležité, aby se stali členy komunity, do které patří vzhledem ke svému věku, a to i přesto, že tito žáci obvykle snadno komunikují s dospělými nebo staršími spolužáky. Často právě nadaní mají strach, že se jim nepodaří začlenit se do komunity, ke které se věkově vztahují. Dochází tak k tomu, že se jejich snaha o včlenění do přirozené vrstevnické skupiny spojuje s tendencí k popření vlastních schopností. S přibývajícím věkem se u těchto žáků zvyšuje jejich sociální vnímavost, kdy si dobře uvědomují svoje přednosti i nedostatky a svoje postavení ve skupině vrstevníků, kdy se jejich mimořádné nadání může stát i důvodem k obdivu vrstevníků.

8. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata jsou realizována integrací do předmětů /viz tabulace vzdělávacího obsahu/ a dále plněna i ve školních projektových dnech. Důraz je kladen na praktické osvojování a prohlubování dovedností a vědomostí. Využívají se metody a formy práce založené především na spolupráci žáků / především ve dvojicích či skupinách/. Vzájemně se učí, komunikují s okolím a řeší následně praktické problémy a úkoly. Pro projektové dny není využita disponibilní časová dotace, jsou rovnoměrně zařazené do všech pěti pracovních dnů. Podrobné rozpracování projektových dnů je k dispozici ve sborovně či u ředitele školy.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	Integrace do předmětu		Realizace v rámci školního projektu /třídy/
	1. stupeň	2. stupeň	
Rozvoj schopností poznávání	1. ročník – Čj, M, Hv, Pč 2. ročník – Čj, Prv, Hv, Pč, M 3. ročník – Čj, Ajl, Prv, Hv, M 4. ročník – Čj, Ajl, Pří, Vla, Hv, Tv, Pč 5. ročník – Čj, M, Pří, Vla, Hv, Tv, Pč	6. ročník – Čj, Ajl, Njl, M, D, Fy, Př, Z 7. ročník – Čj, Ajl, Nj I, Nj II, M, D, Fy, Př, Z, Ajll 8. ročník – Čj, Aj I, Nj II, M, D, Ch, Př, Z, Fy, Ajll, Njl 9. ročník – Čj, Aj I, D, Ov, Ch, Př, Z, Njl, Njll, Ajll, M, Fy, Z, Tč, Dom	Den Země, Vánoce, Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek, Čarodějnice – 1.2.3.4.5.6.7.8.9. Den naruby, Šebriáda – 5.6.7.8.9
Sebezpoznání a sebepojetí	1. ročník – M, Prv, Tv, Pč, Čj 2. ročník – Hv, Tv, Pč 3. ročník – Čj, Prv, Hv, Tv,	6. ročník – Aj I, Zv, Fy, Vv 7. ročník – Inf, Zv, Vv 8. ročník – OV, Zv, Vv	Den Země /1.2.3.4.5.6.7.8.9./ Den naruby /5.6.7.8.9./

Základní škola Aloise Klára Ústěk, příspěvková organizace – Školní vzdělávací program FILIP – mít všech pět pohromadě

	4. ročník – Čj, Aj I, Pří, Hv, Tv, Pč 5. ročník – Aj I, Pří, Tv, Pč	9. ročník – M, Ov, Dom, Vv, Tč	
Seberegulace a sebeorganizace	1. ročník – Čj, M, Prv, Tv 2. ročník – Čj, M, Hv 3. ročník – M 4. ročník – Aj I, M, Pří, Hv 5. ročník – M, Pří, Tv	6. ročník – M, Ov, Zv, Tv, Pč 7. ročník – M, Zv, Tv, Pč 8. ročník – M, Zv, Tv, Pč 9. ročník – M, Ov, Tv, Dom, Tč	Den Země, Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek, Čarodějnice /1.2.3.4.5.6.7.8.9./ Den naruby, Šebriáda /5.6.7.8.9./
Psychohygiena	1. ročník – Čj, M, Prv, Vv, Tv, Pč 2. ročník – Čj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč 3. ročník – Čj, Hv, Vv, Tv, Pč 4. ročník – M, Pří, Vv, Tv, Pč 5. ročník – Pří, Vv, Tv, Pč	6. ročník – Inf, Zv, Hv, Pč 7. ročník – M, Zv, Hv, Inf, Pč 8. ročník – Zv, Hv, Pč 9. ročník – Hv, Dom, Tč	Den Země /1.2.3.4.5.6.7.8.9./ Šebriáda /5.6.7.8.9./ Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek – 1.2.3.4.5.6.7.8.9.
Kreativita	1. ročník – Čj, M, Prv, Hv, Vv, Pč 2. ročník – Čj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč 3. ročník – Čj, Aj I, M, Hv, Vv, Tv, Pč 4. ročník – M, Pří, Hv, Vv, Tv, Pč 5. ročník – Čj, Hv, Vv, Tv, Pč, M	6. ročník – Nj I, M, Inf, Pří, Hv, Tv, Pč, Vv 7. ročník – Nj I, Aj I, Nj II, M, Inf, Pří, Hv, Tv, Pč, Vv 8. ročník – Aj I, Z, Hv, Tv, Nj I, Nj II, Aj II, M, Vv, Pč 9. ročník – Hv, Tv, Dom, Nj I, Nj II, Aj II, Z, Vv, Tč	Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek, Čarodějnice /1.2.3.4.5.6.7.8.9./
Poznávání lidí	1. ročník – Prv, Vv, Čj 2. ročník – Prv, Vv, Čj 3. ročník – Čj, Aj I, Vv, Prv 4. ročník – Aj I, Vla, Vv, Čj 5. ročník – Čj, Aj I, Vla, Pří, Vv	6. ročník – Nj I, Aj I, D, Ov, Zv 7. ročník – Nj I, Aj II, Nj II, D, Ov, Zv, Z, Aj I 8. ročník – Aj I, Nj II, D, Zv, Z, Nj I, Aj II 9. ročník – Aj I, D, Ov, Z, Nj I, Aj II, Nj II	Den naruby – 5.6.7.8.9. Čarodějnice – 1.2.3.4.5.6.7.8.9 Šebriáda – 5.6.7.8.9.
Mezilidské vztahy	1. ročník – Prv, Čj 2. ročník – Čj, Prv, Vv 3. ročník – Čj, Aj I, Vv, Prv 4. ročník – Čj, Aj I, Vla, Vv, Tv 5. ročník – Čj, Aj I, Pří, Vv, Tv	6. ročník – Nj I, Aj I, D, Zv, Tv 7. ročník – Nj I, Aj II, Nj II, D, Ov, Zv, Tv 8. ročník – Aj I, Nj II, D, Ov, Zv, Tv, Pč, Aj I 9. ročník – Aj I, D, Ov, Tv, Aj I	Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek, Čarodějnice – 1.2.3.4.5.6.7.8.9 Den naruby, Den dětí, Šebriáda – 5.6.7.8.9
Komunikace	1. ročník – Čj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pč 2. ročník – Čj, M, Prv, Vv, Tv, Pč 3. ročník – Čj, Aj I, M, Prv, Pč, Vv, Tv 4. ročník – Čj, Aj I, M, Pří, Vla, Hv, Tv, Vv, Pč 5. ročník – Čj, Pří, Vla, Hv, Vv, Tv, Pč, M	6. ročník – Čj, Nj I, Aj I, Inf, Ov, Zv, Fy, Tv 7. ročník – Čj, Nj I, Aj I, Aj II, Nj II, M, Inf, Ov, Zv, Fy, Tv 8. ročník – Čj, Aj I, Nj II, M, Ov, Zv, Tv, Nj I, Aj II 9. ročník – Čj, Aj I, M, Ov, Tv, Nj I, Nj II, Aj II, Fy	Den naruby – 5.6.7.8.9 Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek – 1.2.3.4.5.6.7.8.9

Kooperace a kompetice	1. ročník – M, Hv, Tv 2. ročník – M, Hv, Vv, Tv 3. ročník – Hv, Tv 4. ročník – Pří 5. ročník – Pří, Tv, Hv	6. ročník – Ajl 8. ročník – M, Ov	Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek, Čarodějnice – 1.2.3.4.5.6.7.8.9 Den naruby, Šebriáda – 5.6.7.8.9.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	1. ročník – M, Pč 2. ročník – M, Pč 3. ročník – Aj I, Pč 4. ročník – Čj, Aj I, M, Pří, Pč 5. ročník – Čj, M, Pří, Vla, Tv, Pč, Inf	6. ročník – Čj, M, Ov, Fy, Tv, Pč 7. ročník – Čj, M, Fy, Tv, Pč 8. ročník – Čj, M, Ov, Ch, Tv, Pč 9. ročník – Čj, M, Ov, Ch, Tv, Dom, Tč	Jsem In – nekouřím – 5.6.7.8.9 Šebriáda – 5.6.7.8.9
Hodnoty, postoje, praktická etika	1. ročník – Prv, Pč 2. ročník – Pč 3. ročník – Aj I, Pč 4. ročník – Aj I, Pří, Vv, Pč 5. ročník – Pří, Vv, Tv, Pč	6. ročník – Zv, Tv, Čj 7. ročník – Zv, Čj, Tv 8. ročník – Ov, Zv, Př, Čj, Tv 9. ročník – Čj, Tv	Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek – 1.2.3.4.5.6.7.8.9. Den naruby, Šebriáda – 5.6.7.8.9.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola	1. ročník – Prv 2. ročník – Prv 3. ročník – Aj I, Prv 4. ročník – Aj I, Pří, Vla 5. ročník – Aj I, Pří, Vla	6. ročník – Zv, Ov 7. ročník – Zv, Inf 8. ročník – Nj II, Zv	Den naruby – 5.6.7.8.9
Občan, občanská společnost a stát	1. ročník – Prv 2. ročník – Pč 3. ročník – Aj I 4. ročník – Aj I, Pří, Vla 5. ročník – Pří, Vla, Inf	6. ročník – D, Zv, Z, Inf 7. ročník – Inf, D, Ov, Z 8. ročník – D, Z 9. ročník – Aj I, D, Z	
Formy participace občanů v politickém životě	2. ročník – Prv 4. ročník – Vla 5. ročník – Pří, Inf	6. ročník – Ov 7. ročník – Inf, Ov 8. ročník – Ov 9. ročník – D	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	4. ročník – Vla 5. ročník – Vla	6. ročník – D, Inf 7. ročník – Inf, D, Ov, Z, Inf 8. ročník – D, Z 9. ročník – D, Z	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá	1. ročník – PČ, Vv 2. ročník – Čj, Vv 3. ročník – Čj, Aj I, Vv 4. ročník – Aj I, Pří, Čj, Hv, Vv 5. ročník – Pří, Vla, Čj, Hv, Vv	6. ročník – Aj I, D 7. ročník – Aj I, D, Z 8. ročník – Aj I, D 9. ročník – Aj I, D	Den naruby – 5.6.7.8.9
Objevujeme Evropu a svět	1. ročník – PČ 2. ročník – Prv 3. ročník – Aj I 4. ročník – Aj I 5. ročník – Pří, Vla	6. ročník – Aj I, D 7. ročník – Nj I, Aj I, D, Zv, Z, AjII, NjII 8. ročník – Aj I, D, Čj, NjI, AjII, NjII, Hv 9. ročník – Aj I, Z, NjI, AjII, NjII, Hv	
Jsmo Evropané	1. ročník – PČ 2. ročník – Prv 3. ročník – Čj, Aj I, Prv 4. ročník – Čj, Aj I 5. ročník – Pří, Vla	6. ročník – NjI 7. ročník – Nj I, Aj I, Aj II, D, Z, AjI 8. ročník – Aj I, D, Čj, NjI, AjII, NjII, Z 9. ročník – Aj I, D, Ov, Z, NjI, AjII, NjII	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diferenciaci	1. ročník – Čj, Prv, Hv 2. ročník – Prv, Hv, Vv 3. ročník – Aj I 4. ročník – Aj I, Vla, Hv 5. ročník – Pří	6. ročník – D, Z, Hv, NjI 7. ročník – Nj I, D, Z, Hv, Ov 8. ročník – Čj, Aj I, D, Zv, Hv, NjI 9. ročník – D, Hv, NjI	Den naruby – 5.6.7.8.9
Lidské vztahy	1. ročník – Čj, Prv, PČ, Tv 2. ročník – Čj, Prv, Vv, PČ, Tv 3. ročník – Čj, Aj I, Prv, Tv 4. ročník – Čj, Aj I, Vla, PČ, Tv 5. ročník – Čj, Pří, Vla, PČ	6. ročník – Čj, D, Ov, Zv 7. ročník – Čj, Nj II, D, Ov, Zv, AjII 8. ročník – Čj, Nj I, D, Ov, Zv, AjII, NjII 9. ročník – D, Ov, NjI, NjII	Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek, Čarodějnice – 1.2.3.4.5.6.7.8.9. Den naruby, Šebriáda – 5.6.7.8.9.
Etnický původ	1. ročník – Prv 2. ročník – Prv 3. ročník – Čj, Aj I, Prv 4. ročník – Čj, Aj I, Vla, Hv 5. ročník – Pří, Čj	6. ročník – D, Ov, Z 7. ročník – Z, Hv, D, Z 8. ročník – Zv, Hv, D 9. ročník – Z, Hv	Den naruby -5.6.7.8.9.

Multikulturalita	1. ročník – Prv, Hv, Tv 2. ročník – Prv, Hv, Vv, Čj, Tv 3. ročník – Aj I, Hv, Tv 4. ročník – Aj I, Vla, Hv, Tv 5. ročník – Pří, Hv, Čj, Tv	6. ročník – D, Ov, Z, NjI 7. ročník – Nj I, D, Zv 8. ročník – D, Zv, NjI 9. ročník – Aj I, D, Ov, Z, Čj, NjI	
Princip sociálního smíru a solidarity	1. ročník – Prv 2. ročník – Prv 3. ročník – Prv, Pč 4. ročník – Vla 5. ročník – Vla	6. ročník – Zv 7. ročník – Zv 8. ročník – Zv 9. ročník – D, Z	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy	1. ročník – Prv, Vv 2. ročník – Prv, vv 3. ročník – Prv, Vv 4. ročník – Pří, Vla, Vv 5. ročník – Pří, Vla, Vv	6. ročník – PŘ, Z, 7. ročník – PŘ 8. ročník – Z 9. ročník – PŘ, Z	Den Země – 1.2.3.4.5.6.7.8.9.
Základní podmínky života	2. ročník – Prv 3. ročník – Aj I, Prv 4. ročník – Pří 5. ročník – Pří, Pč	6. ročník – D, Fy, PŘ, Z 7. ročník – PŘ 8. ročník – Ch, PŘ 9. ročník – Ch, PŘ	Den Země -1.2.3.4.5.6.7.8.9.
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	1. ročník – Prv, Tv 2. ročník – Prv, Tv 3. ročník – Prv, Vv 4. ročník – Pří, Vla, Vv 5. ročník – Pří, Vv, Tv	6. ročník – D, Ov, PŘ, Z 7. ročník – Aj II, Nj II, Fy, PŘ, Z 8. ročník – Nj II, Zv, Ch, PŘ, Z, AjII 9. ročník – Ch, PŘ, Z, AjII, NjII	Den Země – 1.2.3.4.5.6.7.8.9

Vztah člověka k prostředí	1. ročník – Prv, Pč, Vv 2. ročník – Prv, Pč, Vv 3. ročník – Čj, Aj I, Prv, Vv 4. ročník – Aj I, Pří, Vla, Vv, Pč 5. ročník – Aj I, Pří, Vla, Vv, Tv, Pč	6. ročník – D, Fy, Př, Z, Pč 7. ročník – Aj I, M, D, Fy, Př, Pč, Ov 8. ročník – D, Zv, Ch, Př, Z, Pč 9. ročník – D, Ov, Ch, Př, Z, Dom, Tč, Fy	Den Země – 1.2.3.4.5.6.7.8.9.
---------------------------	---	---	-------------------------------

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	2. ročník – Čj 3. ročník – Čj 4. ročník – Čj 5. ročník – Čj	6. ročník – Čj, Inf, Zv, Z 7. ročník – Čj, Inf, Zv 8. ročník – Čj, Z, Zv 9. ročník – Čj, Ch, Z	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	2. ročník – Čj 4. ročník – Čj 5. ročník – Inf	6. ročník – Čj 7. ročník – Čj 8. ročník – Čj 9. ročník – Čj	
Stavba mediálních sdělení	4. ročník – Čj 5. ročník – Čj	6. ročník – Čj, Inf 7. ročník – Čj, Inf 8. ročník – Čj, 9. ročník – Čj	
Vnímání autora mediálních sdělení	3. ročník – Čj 4. ročník – Čj 5. ročník – Čj	6. ročník – Inf 7. ročník – Inf	
Tvorba mediálního sdělení	2. ročník – Čj 3. ročník – Čj 4. ročník – Čj, Vv 5. ročník – Čj	6. ročník – Čj, Inf, Vv 7. ročník – Čj, Inf, Vv 8. ročník – Čj, Aj I, Z, Vv 9. ročník – Čj, Dom, Vv	

Práce v realizačním týmu	3. ročník – Čj, M 5. ročník – Čj, M	6. ročník – Aj I, M, Pč, Vv 7. ročník – M, Fy, Pč, Vv 8. ročník – M, Ov, Zv, Z, Pč, Vv 9. ročník – Aj I, M, Ov, Dom, Vv	Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek, Den Země – 1.2.3.4.5.6.7.8.9. Den naruby, Jsem in – nekouřím, Šebrliáda – 5.6.7.8.9.
--------------------------	--	--	---

REALIZACE V PROJEKTOVÝCH DNECH

Název projektu	Vánoce přicházejí	Velikonoce bez známek
Přínos projektu	-vzájemné poznávání ve skupinách, posilování kooperačních dovedností - rozvíjení chování podporující dobré vztahy a komunikační dovednosti - procvičování pozorovacích schopností - vede k rozvoji schopnosti poznávání a sebepoznávání, k rozvoji mezilidských vztahů - má mezipředmětový a multikulturní charakter - rozvoj praktických dovedností a kreativity - podpora fantazie, klade důraz na vkus člověka	-vzájemné poznávání ve skupinách, posilování kooperačních dovedností - rozvíjení chování podporující dobré vztahy a komunikační dovednosti - procvičování pozorovacích schopností - vede k rozvoji schopnosti poznávání a sebepoznávání, k rozvoji mezilidských vztahů - má mezipředmětový a multikulturní charakter - rozvoj praktických dovedností a kreativity - podpora fantazie, klade důraz na vkus člověka
časové rozmezí	-projekt je realizován v průběhu jednoho dne v měsíci prosinec	- projekt je realizován v průběhu jednoho dne v měsíci březen či duben - součástí je realizace výstavy výtvarných prací na Městském úřadu Ústěk

Název projektu	Den Země	Čarodějnice
Přínos projektu	-vzájemné poznávání ve skupinách, posilování komunikačních dovedností, procvičování pozorovacích schopností - podporování kladného vztahu k přírodě - rozvíjí porozumění souvislostem v ekosystému - poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní jednání člověka k životnímu prostředí	- vzájemné poznávání ve skupinách, komunikace mezi žáky v kolektivu - vede k posilování dobrých vztahů mezi žáky - rozvoj kreativity a fantazie - má mezipředmětový a multikulturní charakter - posiluje u žáků vztah k lidovým tradicím

Časové rozmezí	-projekt je realizován v průběhu jednoho dne v měsíci duben	- projekt je realizován v průběhu jednoho dne v měsíci duben
-----------------------	---	--

Název projektu	Den naruby	Šebříada
Přínos projektu	- vzájemné poznávání ve skupinách, posilování komunikačních dovedností, procvičování pozorovacích schopností - podporuje sebepoznávání a dobré vztahy mezi žáky – různého věku - působí jako nástroj proti šikaně	- vzájemné poznávání ve skupinách, posilování komunikačních dovedností, procvičování pozorovacích schopností - podporuje kladný vztah žáků ke sportu a sportovním aktivitám - podporuje soutěživost dětí - seznámí se se způsoby chování člověka v krizových situacích i situacích mimořádných - je zaměřen na mezipředmětové vztahy
Časové rozmezí	-projekt je realizován v průběhu jednoho dne v měsíci květen	- projekt je realizován v průběhu jednoho dne v měsíci červen
Název projektu	Jsem IN – nekouřím	
Přínos projektu	-vzájemné= poznávání ve skupinách, posilování komunikačních dovedností, procvičování pozorovacích schopností - podporuje sebepoznání a dobré vztahy mezi žáky - působí v preventivní oblasti, učí žáky odmítat návykové látky a pomáhá vybudovat k nim negativní postoj - rozvoj kreativity a samostatné práce	
Časové rozmezí	-projekt je realizován v průběhu dvou měsíců – říjen, listopad a probíhá v 5. – 9. ročníku, výsledné práce jsou určeny pro žáky i 1. stupně – uplatnění v předmětu prvouka	

Realizace v jiných aktivitách školy

- Ozdravné pobyty
- Lyžařský kurz
- Plavecký kurz
- Pěvecký sbor – veřejné vystoupení, soustředění

- Sběrové akce, třídění odpadu, projekt Zelená škola, Uklidíme Česko
- Školní akademie

10. Učební plány

Učební plán představuje souhrn základních informací o organizaci vzdělávání na úrovni vyučovacích předmětů či jiných forem vzdělávání a předjímá obsah a rozsah vyučovacích předmětů.

Učební plán Školního vzdělávacího programu Základní školy Aloise Klára Úštěk je zpracován do tabulek, v nichž jsou zřetelně odděleny učební plány 1. a 2. stupně. Uvádíme také tabulky učební plánu pro 2. stupeň s výhledem na další dva školní roky. Důvodem je zavedení Dalšího cizího jazyka, který se na naší škole vyučuje od školního roku 2013/2014. V tomto školním roce se další cizí jazyk učí pouze v 7. a 8. ročníku, výhledově se bude učit od 7. do 9. ročníku / v rozsahu dvou hodin v týdnu/.

10.1. Školní učební plán – 1. stupeň – viz příloha č. 10.1.

10.2. Školní učební plány – 2. stupeň – viz příloha č. 10.2.

10.3. Poznámky k učebnímu plánu

Cizí jazyky – Anglický jazyk I se učí od 3. ročníku jako povinný předmět. Od 7. ročníku vyučujeme další cizí jazyk – Anglický jazyk II, Německý jazyk II

Žákům od 1. ročníku do 9. ročníku je nabídnut nepovinný předmět Sborový zpěv, žákům 1. třídy je nabídnut nepovinný předmět Základy anglického jazyka.

11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

A. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu – co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).

1. HODNOCENÍ A KLASIFIKACE

Předměty s převahou naukového zaměření

Převahu naukového zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci v těchto předmětech se hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- kvalita a rozsah získaných dovedností a schopnost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činností a osvojení účinných metod samostatného studia.

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bezpodstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

Předměty s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti.

Při klasifikaci se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech a aktivitě, samostatnost, tvořivost a iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí.
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla, obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k

tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Vyučovací předměty s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Při klasifikaci se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v předmětu Tělesná výchova se přihlíží ke zdravotnímu stavu žáka, k jeho všeobecné, tělesné zdatnosti, výkonnosti a péči o vlastní zdraví

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

KRITÉRIA A UKAZATELE PRO JEDNOTLIVÉ STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU

HODNOTÍCÍ ŠKÁLA - orientační hodnoty

1 – 100-91%	- prakticky bezchybný stav	vynikající, výborný, příkladný (vždy)	
2 - 90-71%	- převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, chvalitebný	(často)
3 - 70-41%	- pozitivní a negativní v rovnováze	průměrný, dobrý	(někdy)
4 - 40-21%	- převaha negativních zjištění	podprůměrný, citelně	
		slabá místa, dostatečný	(zřídka)
5 - pod 20%	- zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	(vůbec)

Stupeň hodnocení	Kvalita znalostí a dovedností	Uplatňování znalostí a dovedností	Kvalita myšlení	Kvalita komunikativních dovedností
1 - výborný	učivo ovládá bezpečně	znalosti a dovednosti uplatňuje samostatně	samostatný, tvořivý, pohotový, dobře chápe souvislosti, je originální	vyjadřuje se výstižně, souvisle a adekvátně věku přesně a správně
2 - chvalitebný	v podstatě ovládá učivo	vyžaduje drobnou pomoc při aplikaci znalostí a dovedností	celkem samostatný, tvořivý a pohotový	vyjadřuje se celkem výstižně, souvisle
3 - dobrý	učivo ovládá s mezerami	vyžaduje pomoc, je méně samostatný	méně samostatný, tvořivý a pohotový, spíše napodobuje ostatní	vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, chyby dělá často
4 - dostatečný	učivo ovládá se závažnými mezerami	i přes výraznou pomoc znalosti a dovednosti uplatňuje se zásadními chybami	nepodobuje ostatní, často chybně, je nesamostatný, nechápe souvislosti	vyjadřuje se se značnými obtížemi, nesouvisle
5 - nedostatečný	učivo neovládá	znalosti a dovednosti neovládá	nesamostatný, těžkopádný, často bezradný	ani s pomocí se neumí vyjádřit

2. HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a to na obou stupních základní školy.

Žák zařazený do Zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími. Vhodným způsobem pak také třídní učitel sdělí ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Při hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Předměty s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myšlení je pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně
- je schopen samostatně studovat vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- umí používat a používá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myslí logicky správně
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně
- umí používat a používá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby

- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami
- má velké obtíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- samostatnost v myšlení neprojevuje
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele
- žák nepracuje pro tým
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele
- s upraveným textem nedovede pracovat
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

Vyučovací předměty s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje

HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Hodnocení se řídí **Vyhláškou č.73/2005 Sb.** Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů poradenského zařízení (např. PPP, SPC ...) a **hodnocení je vždy zcela individuální.** Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrovaní na základě doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzdělávání i hodnoceni na základě plnění **Individuálního vzdělávacího plánu.** Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Pro **zjišťování úrovně** žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové **formy a druhy zkoušení**, které odpovídají schopnostem žáka a **na něž nemá porucha negativní vliv**. Kontrolní práce a diktáty píší žáci s diagnostikovanou dyslexií po předchozí přípravě. Pokud je to možné, nebude dítě s SPU vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Jde např. o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní (přepisování) u dysgrafiků. Jindy můžeme posuzovat výkon, který dítě podalo v daném časovém limitu, a to, co nestačilo, nehodnotíme - např. v diktátu nebo v pětiminutovce.

U žáků s SPU je žádoucí **klást důraz na ten druh projevu** (písemný nebo ústní) ve kterém má předpoklady podávat **lepší výkony**. Za obecně platnou je třeba pokládat zásadu, že při klasifikaci **nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl**.

V některých případech nás nesmí mýlit zjištění, že žák sice určitou dovednost zvládl (např. analýzu slov), ale přesto při zkoušce selhává. Každá zkouška totiž představuje komplexní situaci, při které se vždy uplatňují obavy, strach, vyšší tempo, nutnost soustředit se na větší počet jevů - např. kvalitu písma, aplikace pravidel, nepříznivě působí minulé selhání, obava z trestu apod.

Hodnocení:

Děti, u kterých je diagnostikována **dyslexie** nebo **dysortografie**, mohou být

se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělání (nejen na základní škole), hodnoceny

z mateřského jazyka a z jiných jazyků **slovně** (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). Mohou být osvobozeny od přijímacích zkoušek na střední školy z mateřského jazyka a dalších jazyků.

U dětí s diagnostikovanou **dyskalkulií** bude totéž platit pro **matematiku** a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Kromě slovního hodnocení v jazycích a matematice, lze u dětí se SPU hodnotit dítě slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci.

Za určitých okolností může být pro dítě výhodnější klasifikace s tím, že se SPU vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce (o jeden stupeň i o několik stupňů).

Při uplatňování všech těchto možností je třeba postupovat **velmi individuálně**, s využitím všech dostupných informací, podpořit jeho možnosti být úspěšný.

3. CELKOVÉ HODNOCENÍ

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle Pravidel hodnocení žáků (§ 14 odst. 1 písm. e)

prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

neprospěl(a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, také v případě, že žák nebyl hodnocen.

4. ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi
- analýzou výsledků různých činností žáků
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná pouze při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu / Bakalář/a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. října dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák

se znovu nepřezkoušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu. Neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden; nenutí žáky dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací; účelem zkoušení pro ně není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí; klasifikují jen probrané učivo a nezadávají novou látku k samostatnému nastudování celé třídy. Před prověřováním znalostí dají žákům dostatečný časový prostor k naučení, procvičení a zažití učiva a prověřování znalostí provádí až po dostatečném procvičení učiva.

5. HODNOCENÍ ŽÁKŮ, KTERÍ NEJSOU STÁTNÍMI OBČANY ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6. SEBEHODNOCENÍ

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Žák je veden k tomu, aby dokázal objektivně popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál. Oba názory jsou průběžně konfrontovány, žáci si zkouší některé práce i sami opravovat.

Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku a učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

7. SLOVNÍ HODNOCENÍ

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Stejný postup je zachován i pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace a naopak

Prospěch

- 1 – výborný - ovládá bezpečně
- 2 – chvalitebný - ovládá
- 3 – dobrý - v podstatě ovládá
- 4 – dostatečný - ovládá se značnými mezerami
- 5 – nedostatečný - neovládá

Úroveň myšlení

- 1 – výborný - pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- 2 – chvalitebný - uvažuje celkem samostatně
- 3 – dobrý - menší samostatnost v myšlení
- 4 – dostatečný - nesamostatné myšlení
- 5 – nedostatečný - odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

- 1 – výborný - výstižné a poměrně přesné
- 2 – chvalitebný - celkem výstižné
- 3 – dobrý - myšlenky vyjadřuje ne dost přesně

4 – dostatečný - myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi

5 – nedostatečný - i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů; chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný - užívá vědomostí a dovedností spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou

2 – chvalitebný - dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb

3 – dobrý - řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby

4 – dostatečný - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

5 – nedostatečný - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

2 – chvalitebný - učí se svědomitě

3 – dobrý - k učení a práci nepotřebuje větších podnětů

4 – dostatečný - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty

5 – nedostatečný - pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré - Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé - Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 – neuspokojivé - Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

8. KOMISIONÁLNÍ PŘEZKOUŠENÍ

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy

- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu

- přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise podle §15 odst. 3 Pravidel pro hodnocení žáků. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. OPRAVNÁ ZKOUŠKA

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech.

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku. O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

10. DODATEČNÁ ZKOUŠKA

Dodatečnou zkoušku koná žák, který:

- nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí.

- nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl

být klasifikován ani do 15. října, opakuje ročník.

- podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

11. POSTUP DO DALŠÍHO ROČNÍKU

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

12. Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Vlastní hodnocení školy je zejména zaměřeno na:

- a) cíle, které si škola stanovila v koncepčním záměru rozvoje školy a v ŠVP, jejich reálnost a stupeň důležitosti
- b) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou zejména:

- a) podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání
- c) podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, úroveň mezilidských vztahů ve škole
- d) výsledky vzdělávání
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP
- f) úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Používané evaluační nástroje

- analýza základních dokumentů školy
- analýza prací žáků
- didaktické testy
- diagnostické testy – testy školní úspěšnosti
- sociometricko-ratingové metody
- ankety, dotazníky
- rozhovory, diskuse

Evaluační činnost školy:

- testy Kalibro
- dotazníková šetření, např. „Kalibro“ – zaměřená na žáky, rodiče, učitele

- srovnávací písemné práce
- laboratorní práce
- statistika klasifikace všech tříd ve všech předmětech – sledování vývoje výsledků tříd, porovnávání

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 9 hodin; 2. ročník – 10 hodin; 3. ročník – 9 hodin; 4. ročník – 8 hodin; 5. ročník – 7 hodin

V 1. ročníku ZŠ má předmět komplexní charakter. V 2. až 5. ročníku ZŠ má složky specifického charakteru (jazykové vyučování, slohová výchova a psaní, čtení a literární výchova). O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Psaní se vyučuje zpravidla v menších časových celcích než je celá vyučovací hodina.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno Českému jazyku a literatuře 43 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura je podstatnou součástí vzdělávacího oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání, stávají se nástrojem k získávání většiny informací. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je uspořádán do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÉ VÝCHOVĚ se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení /mluvená i psaná /, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a chovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu. Poznají postupně jazykové prostředky potřebné k výstavbě a kompozici textu, ve vyšších ročnících se tyto jazykové prostředky učí využívat samostatně k mluvenému i písemnému projevu, výstižné formulaci, svých myšlenek, prožitků a pocitů.

Při výuce PSANÍ si žáci nejprve osvojují správné hygienické návyky spojené se psaním, na jejichž dodržování dbáme průběžně i v dalších ročnících a ve všech předmětech. Žáci se seznámí se správnými tvary písmen a při psaní věkově přizpůsobených slov a vět se snaží dosáhnout čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu.

V JAZYKOVÉ VÝCHOVĚ žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Žáci si osvojují různými metodami základní pravopisné jevy a základy mluvnické stavby jazyka, snažíme se dbát na rozvoj slovní zásoby žáků a vytvářet u nich návyky správné spisovné výslovnosti. Tyto činnosti mají velký význam pro rozvoj přesného a logického myšlení a tudíž i ke srozumitelnému vyjadřování.

V LITERÁRNÍ VÝCHOVĚ se žáci seznamují s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk, s autory a ilustrátory dětských knih. Literární výchova je spojena s výukou ČTENÍ. Při výuce čtení v tomto období se snažíme naučit všechny žáky číst přiměřeně náročné, umělecké i odborné texty jasně, zřetelně s porozuměním. Při čtení prvních knih a literárních ukázek děti poznávají život dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich příběhy, činy a charaktery. Získávají tak další zkušenosti, rady, obohacují svůj duševní i citový život, rozvíjejí svou slovní zásobu.

Výuka českého jazyka se dotýká těchto průřezových témat: osobnostní výchovy, environmentální výchovy, mediální výchovy.

Ve výuce Čj rozvíjíme tyto klíčové kompetence – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské – pomocí skupinového a frontálního vyučování, vzájemného učení. K mluvnickému rozboru připojujeme podklady z učiva prvouky, vlastivědy a přírodovědy. Předmět Český jazyk a literatura je vyučován v kmenových třídách, jsou využívány i počítačové učebny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všichni vyučující českého jazyka a literatury využívají moderních forem a metod práce. Běžně je využívána audiovizuální technika, skupinová práce. Do výuky jsou zařazovány návštěvy knihoven, divadla, kina. Své znalosti žáci prohloubí při práci s internetem, při účasti na projektových dnech.

Forma realizace

Skupinová výuka: vyhledávání informací v encyklopediích, práce s pojmy

Systémová výuka: slovní druhy, mluvnické kategorie

Týmová práce: projekty

Problémová výuka: odvezení nových skutečností

Výukový software: psaní v textovém editoru, základy práce na PC

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Český jazyk a literatura na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě; poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, zdokonaluje se.

Kompetence k řešení problémů

Žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu; naslouchá promluvám druhých, rozumí jim, vhodně na ně reaguje; rozumí různým typům textů a záznamů, využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem; získané dovednosti využívá k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině, přispívá k diskusi, respektuje různá hlediska a čerpá z nich poučení; podílí se na utváření příjemné atmosféry, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení; chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Žák dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky, využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje.

Učivo – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

Učivo – JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Učivo – LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 1.	
Konkrétní výstup podle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
· skládá a rozkládá slova podle sluchu · poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací · skládá a čte všechny druhy slabik · skládá a čte všechny druhy slov · pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost · správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice · používá znaménka ve slovech i větách · plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem · čte správně dlouhé a krátké samohlásky · správně odpovídá na kontrolní otázky · rozpozná členění textů · naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje · recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla · využitím dramatizace získá dovednosti v tomto směru, popisuje své zážitky · porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti · v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvnice, čtení: - rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza - písmena malá, velká, tiskací, psací - slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - slova – čtení otevřených slabik ve slovech, - čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, - čtení slov se slabikotvornými souhláskami, - slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční znaménka - délka samohlásek - porozumění předčteným větám - nadpis, článek, řádek, odstavec - poslech, vyprávění, dramatizace - recitace, prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace OSV Psychohygiena Kreativita Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita) OSV Poznávání lidí Vzájemné poznávání se ve skupině OSV Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy OSV Komunikace MV Kulturní diferenciaci Lidské vztahy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 1.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
· uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní · píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky · rozlišuje písmo psací a tiskací · píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka · dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty · píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty · dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky	Psaní: - příprava na psaní - psaní prvků písmen a číslic - písmo psací a tiskací - psaní – písmeno, slabika, slovo - diktát slov, jednoduchých vět - velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování a prvního slova věty	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 1.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- naslouchá pohádkám a povídkám ze života dětí a zvířat - vypráví pohádky, povídky podle obrázkové osnovy - dramatizuje krátké úseky pohádek - přednáší básničky, říkadla - pozná hlavní postavy pohádky - hodnotí vlastnosti postav - rozezná pohádku a veršovaný text	čtení Poslech literárních textů, naslouchání -poslech pohádek a krátkých povídek s dětským nebo zvířecím hrdinou Tvořivé činnosti s literárním textem - volné vyprávění - dramatizace - přednes Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň - pohádka - kniha, časopis - spisovatel, ilustrace, básník, čtenář	OSV Psychohygiena Kreativita Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita) OSV Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy OSV Komunikace MV Kulturní diferenciaci Lidské vztahy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 2.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- žák se vyjadřuje ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - řadí věty podle děje - určí nadřazenost a podřazenost slov - řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, - rozlišuje tvrdé a měkké souhlásky, odůvodňuje psaní i –y - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b – p, d –t, d' –ť, z – s, ž – š, v – f, h – ch - dělí slova na konci řádku - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat - píše správné tvary písmen abecedy - správně spojuje písmena - kontroluje vlastní písemný projev	Jazyková výchova - věta jednoduchá, souvětí, - druhy vět, pořadí vět v textu, - věta oznamovací, rozkazovací a přací - slovo – slovo souřadné, nadřazené, podřazené, pořádek slov ve větě, slovo, slabika, hláska, písmeno, - - psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - rozdělení hlásek, abeceda, - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov, - význam slabiky pro dělení slov, - písmeno ě ve slovech, - slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, - vlastní jména osob a zvířat Psaní: - tvary písmen abecedy - spojování písmen, slabik - umísťování diakritických znamének - opis, přepis, diktát	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace OSV Psychohygiena Kreativita Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita) OSV Poznávání lidí Vzájemné poznávání se ve skupině OSV Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy OSV Komunikace Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 2.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování - dodržuje posloupnost děje na základě pozorování - pojmenuje předměty a jejich vlastnosti	Komunikační a slohová výchova - základní formy společenského styku - děj – základ vypravování - jednoduchý popis	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) MuV Lidské vztahy Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Identifikování základních orientačních prvků v textu MeV Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozvánky)	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 2.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- přechází k plynulému čtení textu bez slabikování · užívá správný slovní přízvuk · čte s porozuměním nahlas i potichu · umí naslouchat u textu · spojuje obsah textu s ilustrací · vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy · recituje básně · čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich	Literární výchova: Čtení: - čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk - čtení hlasité a tiché - soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy - text a ilustrace vyprávění, - dramatizace pohádek a povídek - báseň, verš, rým - individuální četba	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) MuV Lidské vztahy Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- žák určuje věty a souvětí - určování vět v souvětí - spojuje věty - vyhledává je ve větě jednoduché, třídí slova podle významu - vyhledává slova souznačná a protikladná - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - vyslovuje slova se správným přízvukem - pamětně zvládá vyjmenovaná slova - používá vědomosti v praktických cvičeních - pravopis y/i po obojetných souhláskách - poznávání a rozlišování slovních druhů - určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky - skloňuje podstatná jména - rozlišuje číslo jednotné a množné - rod mužský, ženský a střední - vlastní podstatná jména : uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek - určí osobu, číslo a čas - časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím	Jazyková výchova: - věta jednoduchá a souvětí - věta jednoduchá a její stavba - základní skladební dvojice - slovo a skutečnost - synonyma, opozita, slova příbuzná - hláskosloví - stavba slova - vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - slova příbuzná - slovní druhy - podstatná jména, rod, číslo, pád - skloňování podstatných jmen - vlastní jména měst, vesnic, hor a řek - slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita) OSV Poznávání lidí Vzájemné poznávání se ve skupině OSV Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy OSV Komunikace Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 3.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- procvičuje slovosled - vybírá vhodné prostředky - sestaví nadpis a člení projev - pojmenovává předměty a děje - tvoří otázky - vypravuje podle obrázků - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti - je schopen využít jednoduchou osnovu - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu, rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis - odstraňuje nedostatky - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - provádí kontrolu vlastního projevu - napíše krátký dopis, adresu - vyplní tiskopis, přihlášku, dotazník	Komunikační a slohová výchova: - stylizace a kompozice - jazykové prostředky - členění jazykového projevu - souvislé jazykové projevy - otázky a odpovědi - vypravování - popis, osnova - společenský styk a jeho formy Psaní: - upevňování správných tvarů písmen - úprava zápisu - kontrola vlastního projevu - dopis, adresa - vyplňování formulářů	MuV Lidské vztahy Etnický původ EV Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 3.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- čte plynule věty a souvětí, člení text - čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - chápe četbu jako zdroj informací - vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému - orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize - žák se seznamuje s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi	Čtení a literární výchova: - plynulé čtení - členění textu - rychlé čtení - tichá a hlasitá četba jako zdroj poznatku o přírodě současnosti a minulosti práce s literárním textem - besedy o knihách - základy literatury	OSV Komunikace Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) Jsme Evropané MuV Lidské vztahy Etnický původ EV Vztah člověka k prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Jazyková výchova 1. období 1. stupně

- ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Komunikační a slohová výchova 1. období 1. stupně

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Literární výchova 1. období 1. stupně

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
 - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá, používá slova jednoznačná, mnohoznačná - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovky - rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní - uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - poznává slovní druhy neohebné, neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - určuje podmět a přísudek - píše i-y v příčestí minulém - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů	Jazyková výchova: - nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná slova, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - stavba slova – kořen, předpona a přípona - předložky, předpony - vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z - slovní druhy – ohebné, neohebné - vzory podstatných jmen - infinitiv sloves, určité slovesné tvary - slovesné způsoby - stavba věty, souvětí - podmět a přísudek - shoda podmětu s přísudkem - vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států – jednoslovná	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita) OSV Poznávání lidí Vzájemné poznávání se ve skupině OSV Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- užívá vhodných jazykových prostředků - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - dodržuje následnost dějové složky - docvičuje různé popisy - telefonuje, píše dopis a adresu, umí napsat krátkou zprávu - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku, píše dopis a adresu, umí napsat krátkou zprávu, inzerát, vzkaz	Komunikační a slohová výchova: - stylizace a kompozice - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování - popis rostlin, zvířat a věcí - formy společenského styku (dopis, telefonování, sms zpráva, inzerát, vzkaz)	OSV Komunikace Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování MuV Lidské vztahy Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) Etnický původ MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MeV Produktivní činnosti/ Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozdávky)

Vzdělávací oblast: Jazyka a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domyšlí " literární příběhy - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích, vyjadřuje své pocity z četby - využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - rozumí literárním pojmům	Literární výchova: - rozvoj techniky čtení - čtení textů uměleckých a populárně naučných - tiché čtení s porozuměním - tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová představení, herec, režisér - základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus, próza: pověst, povídka	MuV Lidské vztahy Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) Etnický původ MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- žák si průběžně osvojuje jazyk jako nástroj dorozumívání - určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovo tvorné základy, jak byla slova odvozena, cvičí pravopis – užívá správné koncovky - doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - osvojuje si základní význam předpon - získává dovednosti užívat v praxi skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě mně - docvičuje učivo	Jazyková výchova: - mateřský jazyk – prostředek dorozumívání - stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje –	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)

- dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen - rozezná mluvnické kategorie sloves - vštěpuje si do paměti správné tvary podmiňovacího způsobu - nahrazuje podstatná jména zájmeny - vyhledává je v textu - pozná číslovky - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty, určuje rozvíjející skladební dvojice - vyhledává různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - osvojí si psaní věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - užívá vhodných spojovacích výrazů	- vyjmenovaná slova - vlastní jména – víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů - tvarosloví – slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s – ský – ští - zdvojené souhlásky – předpony s, z, vz předložky s, z mimo koncovku) - přídavná jména - slovesa - podmiňovací způsob - zájmena – jejich druhy - zájmena osobní - číslovky - skladba – základní a rozvíjející větné členy - podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět několikanásobný - přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč – nepřímá řeč	OSV Sociální rozvoj/ Poznávání lidí Vzájemné poznávání se ve skupině OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
---	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - procvičuje dovednosti vypravovat - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - zvládá vlastní popis - je schopen napsat dopis – jeho části - sám napíše pozvánku, pošle sms zprávu - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	Komunikační a slohová výchova: - reprodukce jednoduchých textů - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis - sms zpráva, pozvánka - tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky - vyjadřování v běžných komunikačních situacích	MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty) Stavba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková kultura	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	ročník: 5.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z předčteného textu a názory o něm - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy, rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatné, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník - dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je - orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet - při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literární výchova - výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka - volná reprodukce přečteného textu - zápis textu, tvorba vlastních textů - dramatizace, scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová představení, televizní tvorba - porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury - základy literatury - poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč přímá a nepřímá	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) VMEGS Evropa a svět nás zajímá Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy MuV Lidské vztahy Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) MuV Etnický původ Základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české společnosti MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Jazyková výchova 2. období 1. stupně

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Komunikační a slohová výchova 2. období 1. stupně

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

Literární výchova 2. období 1. stupně

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Název vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK I

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

Anglický jazyk I se vyučuje od 3. do 5. ročníku 3 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno Anglickému jazyku I 9 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk I vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávací obor Cizí jazyk zauímají stěžejní postavení ve výchovně vzdělávací procesu.

Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk I přispívá k chápání a objevování skutečnosti, které přesahují oblast zkušeností a zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Anglickém jazyce směřuje k dosažení úrovně A2.

Tato úroveň byla definována takto:

„Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají /například základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání/. Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.“

Při výuce anglického jazyka budeme zařazovat formy a metody založené na spolupráci žáků, zejména práci ve dvojicích a v malých skupinách. Některé metody rozvíjejí všechny klíčové kompetence. Výuka anglického jazyka se dotýká těchto průřezových témat: osobnostní výchovy, multikulturní výchovy, mediální výchovy, integrované okruhy jsou vyznačeny v tabulce vzdělávacího obsahu. V jazyce rovněž uplatňujeme projektovou metodu, zejména při práci v projektech, které shrnují témata jednotlivých lekcí.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenových třídách a využívá také počítačové učebny s dataprojektorem, Odbornou učebnu s interaktivní tabulí

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Anglický jazyk I je:

- podpora samostatnosti, tvořivosti a logického myšlení
- integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- organizace práce žáků ve skupinách
- kladení důrazu na mezipředmětové vztahy
- kladení důrazu na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací převážně v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého

Forma realizace

Skupinová výuka: gramatické jevy, slovní zásoba

Týmová práce: rozhovory, řešení problémů

Výukový software: procvičování gramatických jevů, tematických okruhů

Internet: vyhledávání informací

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Anglický jazyk I na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák je veden k zodpovědnosti za jeho vzdělávání a budoucnost; učí se vyhledávat, zpracovávat a používat nalezené informace.

Kompetence k řešení problémů

Žák je podněcován k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák je veden k otevřené, všestranné a účinné komunikaci, obhájí svůj postoj.

Kompetence sociální a personální

Žák rozvíjí schopnost spolupracovat, pracovat a podílet se na atmosféře v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Kompetence občanské

Žák si plní své povinnosti, uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých; je schopen a ochoten účinně pomoci v různých situacích.

Kompetence pracovní

Žák je veden k pozitivnímu vztahu k práci, používání vhodných nástrojů k dosažení optimálního výsledku; je veden k efektivitě při organizaci vlastní práce.

Očekávané výstupy žáka – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého psaného textu, pokud má k dispozici vlastní vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy žáka – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
- používá dvojjazyčný slovník

MLUVENÍ

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální

PSANÍ

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

**Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – ANGLICKÝ JAZYK I**

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK I	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- Žák zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou zřetelně a pečlivě vyslovovány, s dlouhými pomlkami, okáže se řídit krátkými jednoduchými orientačními pokyny - U známé slovní zásoby přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - Pochopí obsah a smysl jednoduchého, pomalu, zřetelně a pečlivě vyslovovaného mluveného textu, pokud je na předem probrané téma, s možností zopakování (až třikrát) v případě nejasností a pokud má k dispozici vizuální oporu - Vyhledává slova ve slovníku v učebnici, rozumí abecednímu řazení slovníku v angličtině - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Řečové dovednosti Téma: věci ve škole, barvy, čísla, domov, rodina, bydliště, svátky, zvířata, lidské tělo, abeceda Slovní zásoba: osvojována v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Poslech s porozuměním Mluvení Gramatika: sloveso být, mít, základní číslovky, rozkazovací způsob Čtení s porozuměním Zvuková podoba jazyka: základní výslovnostní návyky Psaní Psaná podoba jazyka Poznámka: Důraz je kladen na seznámení se zvukovou stránkou jazyka. Využití písniček, říkanek, poslechu nahrávek a opakování slov po učiteli. Návky krátkých dialogů ve dvojicích.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Řečové dovednosti 1. období 1. stupně

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK I	Ročník: 4.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- Žák rozumí slovům a jednoduchým větám v mluvené i psané podobě pokud se týkají osvojovaných témat, jsou pronášeny pomalu a zřetelně a pokud má k dispozici vizuální oporu - Ve velmi jednoduchých a krátkých textech z běžného života s pomocí návodných otázek a vizuální opory rozumí čeho se týkají - V hrubých rysech pochopí obsah jednoduchého informativního textu nebo popisu a vyhledá potřebnou informaci, pokud má k dispozici vizuální podporu - Používá abecedního slovníku učebnice k podpoře psaného projevu a výslovnosti - Píše jednoduché izolované fráze o sobě a rodině - Sehraje předem připravenou krátkou scénku - Pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, ale při komunikaci zcela závisí na opakování v pomalejším tempu, přeformulování a upřesnění, jeho reakce mohou být jednoslovné - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		Řečové dovednosti Poslech s porozuměním Mluvení Čtení s porozuměním Psaní Oblasti se promítají v tématech: škola, věci kolem nás, rodina, domov, nákupy, svátky, abeceda, povolání, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu), příroda, počasí Slovní zásoba: osvojována v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Gramatika: sloveso be, have – otázka i zápor, osobní zájmena, předložky místa, pevný slovosled věty jednoduché, vazba there is, are Zvuková a grafická podoba jazyka: základní výslovnostní návyky Poznámka: -pozwolné vyžadování formy psané (žáci doplňují cvičení, psané domácí úkoly), - stále důraz na verbální projev, především pomocí práce ve dvojicích - poslech procvičován pomocí nahrávek v učebnici a porozumění učiteli	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK I	Ročník: 5.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		Učivo	Průřezová témata
- Žák rozumí slovům a jednoduchým větám v mluvené i psané podobě pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - Rozpozná známá slova a nejzákladnější fráze v jednoduchých autentických materiálech (časopisy, knížky, jednoduché nahrávky) a na jejich základě rozumí obsahu a smyslu těchto autentických materiálů - Vyhledá v jednoduchém textu s podporou obrázků, který se týká nejběžnější každodenní situace nebo se vztahuje k osvojovaným tématům, potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku, pokud se má možnost ve čtení vrátet zpět - Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - Používá dvojazyčný slovník k vyhledání nových neznámých slov i k ověření formy slov - Vyplní osobní údaje do formuláře - Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života, elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení, jsou tolerovány - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, klade jednoduché		Řečové dovednosti Poslech s porozuměním Mluvení Čtení s porozuměním Psaní Oblasti se promítají v tématech: nákupy, tradice a zvyky, příroda a počasí, důležité zeměpisné údaje, volný čas, bydliště, rodina, hodiny, město, škola, abeceda, kalendářní rok, Slovní zásoba: osvojována v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Gramatika: sloveso be, have, can, vazba there is, are, zájmena osobní a přivlastňovací, pořádek slov ve větě, tvorba otázky a záporu, přítomné časy Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov	

otázky a na podobné odpovídá, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež mu jsou důvěrně známy - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Poznámka: forma písemná, ústní, poslechová i čtená jsou procvičovány rovnoměrně Možnost využití časopisů, skupinová práce, projektové práce, projekty ve skupinách, PC programy, nahrávání rozhovorů, poslech písní, audionahrávek Žák dosáhne úrovně A1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky	
--	---	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním 2. období 1. stupně

- CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení 2. období 1. stupně

žák

- CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
- CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
- CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním 2. období 1. stupně

žák

- CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní 2. období 1. stupně

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Název vyučovacího předmětu: MATEMATIKA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 4 hodin; 2. ročník – 5 hodin; 3. ročník – 5 hodin; 4. ročník – 5 hodin; 5. ročník – 5 hodin.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno Matematice 24 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. V základním vzdělávání je tato oblast založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Žáci mají v matematice získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech života, bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemných vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace ve třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděná předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možnosti modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), učí se zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Výuka Matematiky je organizována zpravidla v budově školy, ve třídách nebo v učebně výpočetní techniky. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výuka předmětu Matematika probíhá v kmenových třídách, je možné využít počítačové učebny s dataprojektorem nebo odbornou učebnu s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Matematika jsou promyšleně volené a řazené postupy, způsoby a metody, kterými chceme cíleně směřovat k naplnění klíčových kompetencí.

Forma realizace

Skupinová výuka: jednoduché slovní úlohy, řešení slovních úloh

Systémová výuka: používání a zapisování rovnic a nerovnic

Týmová práce: geometrie v rovině a prostoru

Problémová výuka: zápisy příkladů matematickými znaky

Výukový software: testy a cvičení

Pokusy: jednotky hmotnosti, délek, objemu

Laboratorní práce: čtvercová síť, grafy

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Matematika na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák volí vhodné způsoby a metody, dovede vyhledávat a třídit informace, využívá je v procesu učení i v praktickém životě, správně užívá znaky a symboly, porovnává výsledky, posuzuje a vyvozuje z nich závěry, učí se postupně kriticky hodnotit výsledky svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák umí vyhledat informace k řešení problému, dovede si vybrat vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické, matematické a empirické postupy, zvládá prakticky ověřit problém.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, umí účinně diskutovat a obhajovat svůj názor, využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolím.

Kompetence sociální a personální

Žák dovede spolupracovat ve skupině, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

Žák netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy v chování žáků; je si vědom svých práv a povinností.

Kompetence pracovní

Žák využívá znalosti a zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj, používá bezpečně a účinně pomůcky a vybavení (kružítka, pravítko, úhloměr,...), dodržuje pravidla pro ochranu svého zdraví a zdraví druhých.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – MATEMATIKA

Učivo – ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

Učivo – ZÁVISLOSTI, VZRTAHY A PRÁCE S DATY

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

Učivo – GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

Učivo – NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

Vzdělávací oblast:	Vyučovací předmět:	ročník:	
Matematika a její aplikace	Matematika	1.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- počítá prvky daného souboru do 20 a vytváří jej - zvládá sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky - seznamuje se se sčítáním a odčítáním v oboru 0 – 20 s přechodem desítky - pozná číselnou řadu do 20, číslice a číselnou osu - zvládá jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání do 20 - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Číslo a početní operace Porovnávání, čtení a zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa početní operace, sčítání, odčítání finanční gramotnost – slovní úlohy zaměřené na nákupy (cena zboží)	PT – OSV 1a)rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání, sebepojetí 1b)mezilidské vztahy, komunikace Vazba na předměty: Prvouka – orientace v čase Výtvarná výchova – prostorové vnímání celku, rozvržení v ploše	
- zvládá zápis čísel do tabulky, doplňuje je, zvládá posloupnost čísel - orientuje se v čase - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - rozezná rovinné obrazce a jednoduchá tělesa - orientuje se v prostoru / vpravo, vlevo, nad, pod, hned před, hned za /	Závislosti, vztahy, práce s daty zápis čísel do tabulky číselná osa orientace v čase slovní úlohy Geometrie v rovině a prostoru Rovinné obrazce a jednoduchá tělesa orientace v prostoru		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět: Matematika	ročník: 2.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 - sčítá a odčítá přirozená čísla s přechodem desítky - násobí a dělí v oboru násobitek 2,3,4,5 s plnou automatizací - seznamuje se s násobilkami 6,7,8,9,10 - řeší a tvoří slovní úlohy na 1 a 2 početní operace - řeší příklady se závorkami - čte údaje na hodinách včetně digitálních - doplňuje tabulky - sleduje jednoduché závislosti na čase – změna teploty během dne, délka vyučovací hodiny apod. - kreslí křivé, rovné a lomené čáry - vyznačí bod - rýsuje úsečky - odhaduje a měří délku úsečky na centimetry - rozezná, pojmenuje a vymodeluje čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, krychli, kvádr, kouli, válec - pozná geometrická tělesa v praxi	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel do 100 Násobilka 2,3,4,5 Finanční gramotnost – slovní úlohy zaměřené na nákupy (cena zboží, porovnávání cen) Závislosti, vztahy, práce s daty Orientace v čase Tabulky Geometrie v rovině a v prostoru Lomená čára Úsečka, délka úsečky Jednotky centimetr, metr Základní útvary v rovině a v prostoru	PT – OSV 1a) osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena) 1b) sociální rozvoj (komunikace) Vazba na předměty: Prvouka – orientace v čase Výtvarná výchova– prostorové vnímání celku Český jazyk Tělesná výchova	

	Vyučovací předmět: Matematika	ročník: 3.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- orientuje se v přirozených číslech do 1000, pracuje s čís. osou - ovládá násobilku - používá sčítání a odčítání pamětné i písemné při řešení praktických úloh, provede kontrolu svého výpočtu, - vyřeší slovní úlohy na + a - dvou trojčíferných čísel, na vztahy o n – více (méně), provede předběžný odhad výsledků řešení, sečte více než dvě čísla odhadne a zkontroluje cenu nákupu (vrácené peníze) - porovná čísla v daném oboru, zapíše čísla do tabulky, doplní je, přečte a sestaví - přečte údaje na hodinách, včetně digitálních - bezpečně ovládá hodiny a aplikuje v praxi, doplní a sestaví samostatně tabulky	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel do 1000, jejich zápis na čís. osu. Násobilka. Jednoduché pamětné početní operace. Písemné operace do 1000. Tvoření a řešení úloh s osvojenými početními operacemi. Finanční gramotnost – porovnávání ceny výrobků. Závislosti, vztahy, práce s daty Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky – doplňování Orientace v čase. Orientace v čase, převádění jednotek času. Tabulky, schémata a posloupnosti čísel.	PT - VDO -2a) Občanská společnost a škola- PT - MKV 4b) Lidské vztahy- PT - ENV 5d) Vztah člověka a prostředí- 5c) Lidské aktivity a životní prostředí

- Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci - Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délky úsečky - Určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině - Určí obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran - Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Geometrie v rovině a prostoru Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Délka úsečky, jednotky délky, převody Vzájemná poloha dvou přímek v rovině – různoběžky, rovnoběžky Obvod obrazce Osově souměrné útvary	
--	---	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace 1. období 1. stupně

žák

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty 1. období 1. stupně

žák

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru 1. období 1. stupně

žák

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p umí používat pravítko

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Vyučovací předmět: Matematika	ročník: 4.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - Využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{10}$ celku - Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem (polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina) - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - sestaví osobní (rodinný) rozpočet - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru		Číslo a početní operace - obor přirozených čísel - zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - násobilka - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - písemné algoritmy početních operací - celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - číselník, zlomková čára Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky Finanční gramotnost – nákupy, rodinný rozpočet, nájemné, výdaje při cestování, vstupné. Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary	PT-OSV 1a) osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace 1c) morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět: Matematika	ročník: 4.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY S PROBLÉMY -slovní úlohy - číselné řady a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět: Matematika	ročník: 5.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše a znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až + 100 - nalezne použití záporných čísel v běžném životě		Číslo a početní operace - Přirozená čísla, Celá čísla - zápis čísla v desítkové soustavě - vlastnosti početních operací - písemné algoritmy početních operací - Zlomek - řešení a tvorba slovních úloh k určování celku a dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram) - Desetinné číslo - Porovnávání desetinných čísel - Využití názorných obrázků (čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) - Číselná osa (kladná a záporná část) - Měření teploty, vyjádření dlužné částky	PT-OSV 1a) osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace 1c) morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět: Matematika	ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, zjistí požadované údaje	Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky jízdní řády finanční produkty, nákupy, rodinný rozpočet	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět: Matematika	ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Konkrétní výstupy dle ŠVP - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici) - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Učivo Geometrie v rovině a prostoru - základní geometrické útvary v rovině (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník) - základní geometrické útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Vyučovací předmět: Matematika	ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Nestandardní aplikované úlohy a problémy: - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace 2. období 1. stupně

žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla, umí používat kalkulačtor

Závislosti, vztahy a práce s daty 2. období 1. stupně

žák

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru 2. období 1. stupně

žák

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03p sestojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy 2. období 1. stupně

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Název vyučovacího předmětu:
INFORMATIKA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

V 5. ročníku je INFORMATICE věnována 1 hodina týdně.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni předmětu Informatika věnována 1 hodina týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět vede žáky k samostatnému a zodpovědnému využití výpočetní techniky. Cílem předmětu je zvládnutí základních funkcí výpočetní techniky, úspěšné vyhledávání informací a komunikace prostřednictvím internetu. Osvojené dovednosti žáci použijí a dále použijí v jiných předmětech, při práci s výukovými programy, při vyhledávání a zpracování dat. Informatika zároveň vychovává žáky k ochraně duševního vlastnictví a psychohygienickým návykům při práci s počítačem. Z průřezových témat se výuka dotýká především výchovy osobnostní a sociální, výchovy demokratického občana a mediální výchovy. Vyučování probíhá v odborné učebně s dotací 1 hodina týdně.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Informatika je na 1. stupni rozdělen na 3 tematické okruhy.

Tematický okruh Základy práce s počítačem seznamuje žáky se základními pojmy oblasti informačních technologií, popisem počítače, operačním systémem a jeho základními funkcemi, softwarem pro každodenní práci i zábavu a seznamuje dále s bezpečností a hygienou práce na počítači.

V tematickém okruhu Vyhledávání informací a komunikace se žáci učí rozumět toku informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce), poznávají metody i nástroje na vyhledávání informací, včetně formulací požadavků při vyhledávání v Internetu a osvojují si zásadní formy komunikace.

Tematický okruh Zpracování a využití informací je zaměřen na obeznámení s prací v textovém a grafickém editoru.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Informační a komunikační technologie je:

- osvojení logiky funkčnosti programů a využívání principu analogie v dalších programech
- pochopení úlohy základních součástí počítače a periférií
- vedení žáků k propojení mechanicky osvojených poznatků a odvozování možného chování programů
- rozvíjení dovedností při zacházení s PC
- uvědomělá analýza chyb
- rozvoj jemné motoriky rukou a schopnost multitaskingu
- důraz na mezipředmětové souvislosti
- vedení k rozlišování „skutečné“ a „virtuální“ reality.

Formy realizace

Skupinová výuka: seznámení s novými jevy a postupy

Týmová práce: řešení problémů

Individuální výuka: individuální konfrontace s obtížně zvládnutelnými postupy

Projektová výuka: mezipředmětová realizace projektů

Volba metod

Preferovanou metodou je problémové vyučování. Důvodem je každodenní nutnost potýkat se s novými problémy, které na základě dosavadních zkušeností, znalostí a dovedností musíme zvládnout. Takové situace – reálné či modelové – řeší žáci individuálně nebo týmově v rámci výuky IKT.

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Informační a komunikační technologie na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák poznává úlohu moderních informačních a komunikačních technologií a k jejich využívání. Učí se rozumět toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. Objevuje nutnost porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací).

Kompetence k řešení problémů

Žák se nebojí problémů; s veškerou technikou zachází v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám, a ne my jí“. Konfrontací s praktickými problémovými úlohami a situacemi se žák učí problémy řešit.

Kompetence komunikativní

Žák při interakci s počítačem využívá logické a algoritmické myšlení. Při prezentaci výsledků své práce využívá dostupných softwarových a hardwarových prostředků.

Kompetence sociální a personální

Žák zaujímá odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a v jiných médiích. Učí se kriticky hodnotit svoji práci. Žáci se učí spolupracovat a vzájemně si pomáhat; odhalují nutnost dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami objevují výhody využívání informačních technologií.

Kompetence občanské

Žák se učí naslouchat, zhodnotit názor druhých a věcně s ostatními diskutovat. Poznává a osvojuje si aktivní přístup k životu jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů. Učí se sebekontroli a sebeřízení a má nárok na pomoc a zkušenosti odborníků.

Kompetence pracovní

Žák objevuje, že využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru vede ke zvýšení efektivity jeho učební činnosti a k racionálnější organizaci jeho práce. Učí

se dodržovat zásady hygieny práce a bezpečnosti při manipulaci s technikou napojenou na elektrickou síť; umí s výpočetní technikou šetrně zacházet.

Učivo – ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

- základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce
- struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení
- operační systémy a jejich základní funkce
- seznámení s formáty souborů
- multimediální využití počítače
- jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

Učivo – VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

- společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- metody a nástroje vyhledávání informací
- formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy

Učivo – ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

- základní funkce textového a grafického editoru

Poznámka:

Při pronikání do světa informačních a komunikačních technologií žáci spirálovitě objevují nové poznatky a prohlubují již získané. Upevňují si algoritmy postupu činností i praktické návyky obsluhy hardwaru i softwaru. Vše s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	Vyučovací předmět: Informatika	ročník: 5.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata	
- žák zná základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je dodržuje, ví, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače - žák umí vysvětlit pojem informace, data, komunikace osobní a elektronická, software a hardware - žák popíše počítač, vysvětlí jeho funkci, zapne a správně počítač vypne, aktivně pracuje s myší, zadá vstupní informace pomocí klávesnice, - popíše funkci a význam některých kláves (enter, esc, del, shift..) - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie, - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím - žák provádí základní operace s ikonou– označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření, ovládá práci s okny – zavření, minimalizace, maximalizace, ovládá pohyb v hlavní nabídce, otevře v ní program, pohybuje se po hlavní nabídce, opustí ji - žák dovede svými slovy popsat funkci resp. účel zvoleného přídatného zařízení	ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM - Seznámení s řádem učebny, s obsahem učiva, Bezpečnost práce - Objasnění základních pojmů v oblasti školní informatiky - Popis počítače - Co je to PC, pracovní plocha, myš, klávesnice, sestava PC - Uživatelské prostředí - ovládání myši, ovládání myši a klávesnicí - Operační systém a jeho základní ovládání - Ovládání rozměrů a přesun oken, rozdělení oken, hlavní panel, zahájení a ukončení práce na PC - Periferie - Externí příslušenství k PC- tiskárny, scannery, digitální – fotoaparáty, dataprojektory.	OSV Morální rozvoj/ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Operační systém Periferie VDO Občan, občanská společnost a stát Základní způsoby komunikace Školní web VDO Forma participace občanů na politickém životě Společenský tok informací Školní web VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Internet jako zdroj informací Školní web MeV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Společenský tok informací	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	Vyučovací předmět: Informatika	ročník: 5.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata	
- Žák spustí, ovládá a zavře zvolené programy, dokáže vysvětlit pojem software, umí rozlišit pojmy jako operační systém, grafický a textový editor - žák aktivně pracuje s různými typy výukových programů - žák nakreslí daný obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro kreslení a geometr. Tvarů - žák otevře jednoduchý grafický program, nakreslí obrázek, uloží a vytiskne jej - žák napíše jednoduchý text v text. editoru, opraví případné chyby, kterých se v textu dopustí, označí blok textu, blok zformátuje - žák otevře textový program, napíše text použije ozdobné prvky – ozdobné písmo a grafiku, textový dokument uloží a vytiskne jej	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Programy (druhy a rozdělení) - software a) operační systémy, jejich základní funkce b) editory c) hry výukové programy – práce s nimi Grafický editor (Malování) – úvod - Malování – seznámení s grafickým editorem - Tvorba obrázků + využití nástrojů Vytvoření a editace grafického objektu Samostatná práce – leták, pohled (opakování) Textový editor – úvod Psaní textu – seznámení s textovým editorem Psaní textu – tvorba krátkého textu Základy psaní a úprav textu Samostatná práce – dopis, poznámka (opakování)	OSV Morální rozvoj/ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Operační systém Periferie VDO Občan, občanská společnost a stát Základní způsoby komunikace Školní web VDO Forma participace občanů na politickém životě Společenský tok informací Školní web VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Internet jako zdroj informací Školní web MeV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Společenský tok informací	

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	Vyučovací předmět: Informatika	Ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- žák popíše - co je internet, při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty dle zadání vyhledává informace na portálech, v knihovnách, ... - žák ovládá základy práce s internetovým prohlížečem, vyhledá požadovanou informaci za pomoci učitele (adresa, kde hledat),	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Internet jako zdroj informací základy práce s internetovým prohlížečem- vyhledávání informací na Internetu	OSV Morální rozvoj/ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Operační systém Periferie VDO Občan, občanská společnost a stát Základní způsoby komunikace Školní web VDO Forma participace občanů na politickém životě Společenský tok informací Školní web VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Internet jako zdroj informací Školní web MeV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Společenský tok informací

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Základy práce s počítačem 1. a 2. období 1. stupně

žák

ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače

ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

Vyhledávání informací a komunikace 1. a 2. období 1. stupně

žák

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Zpracování a využití informací 1. a 2. období 1. stupně

žák

ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu

Název vyučovacího předmětu: PRVOUKA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 2 hodiny; 2. ročník – 2 hodiny; 3. ročník – 2 hodiny.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno Prvouce 6 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztahy k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a

potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Výuka prvouky je organizována zpravidla v budově školy, ve třídách, v terénu mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce, v rámci škol v přírodě, v rámci exkurzí do různých institucí a zajímavých přírodních lokalit.

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Didaktické postupy uplatňované v předmětu Prvouka jsou vhodně volené, promyšlené způsoby, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Forma realizace

Skupinová výuka: třídění přírodnin podle nápadných znaků

Týmová práce: poznávání vlastností látek

Exkurze: pozorování znaků života, životních potřeb a projevů organismů

Vycházky: pozorování přírodnin, proměn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

Pokusy a pozorování: měření základních veličin pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Prvouka na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody, vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá, samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje závěry pro následné využití, poznává smysl a cíl učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, umí vyhledat informace k řešení problému, ověřovat správnost řešení problému.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle, zapojuje se účinně do diskuse, obhazuje svůj názor, využívá informační a personální Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu při jednání a komunikační prostředky a technologie.

Kompetence sociální

přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

Žák respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění, má ohleduplný vztah k přírodě, netoleruje nezdvořilé projevy chování, je si vědom svých práv a povinností.

Kompetence pracovní

Žák využívá znalosti a zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj, používá bezpečné a účinné pomůcky, dodržuje pravidla pro ochranu svého zdraví a zdraví druhých.

Učivo – MÍSTO, KDE ŽIJEME

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – vodstvo na pevnině, orientační body a linie, světové strany
- naše vlast – státní symboly

Učivo – LIDÉ KOLEM NÁS

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte
- vlastnictví
- kultura – podoby a projevy kultury

Učivo – LIDÉ A ČAS

- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, denní režim dne, roční období
- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života
- regionální památky
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků

Učivo – ROZMANITOST PŘÍRODY

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, měření veličin
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – vznik půdy a její význam
- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů

Učivo – ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim

nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
 partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
 návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
 osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu
 dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
 přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
 mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 1.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- orientuje se v členění domu a bytu - orientuje se v nejbližším okolí bydliště - uvede svoji adresu - rozpozná svoji školu, spolužáky - orientuje se v budově školy, ve třídě - určí svoje pracovní místo - orientuje se v okolí školy - popíše bezpečnou cestu do školy - rozpozná možná nebezpečí - pozná význačné budovy - vyjmenuje vybrané dopravní prostředky		MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště Škola - prostředí školy a třídy - činnosti ve škole - okolí školy - bezpečnost v dopravním provozu – cesta do školy - riziková místa a situace Obec (město), místní krajina - význačné budovy - dopravní prostředky	OSV Poznávání lidí Sebepoznání a sebepečet Seberegulace a sebeorganizace OSV Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy Komunikace Hodnoty, postoje VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát MuV Kulturní diferenciac Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru solidarity EV Ekosystémy Společensva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje) VYCHÁZKY

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 1.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- pojmenuje členy své rodiny - popíše role jednotlivých členů rodiny - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - vysvětlí vztah: rodiče – prarodiče - vysvětlí potřebu povolání a pracovních činností - vyjmenuje vybraná povolání - vypráví o práci rodičů - vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti - uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci - uvede základní pravidla slušného chování - používá pravidla slušného chování ve třídě, v budově školy i mimo školu - rozliší nesprávné chování jiných i své - uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti - rozlišuje čas práce a odpočinku - vyjmenuje měsíce, dny v týdnu - používá kalendář a orientuje se v něm - určuje čas na celé hodiny - uvede svůj režim dne s časovými údaji - charakterizuje roční období z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny		LIDÉ KOLEM NÁS Rodina - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - blízké příbuzenské vztahy - mezigenerační vztahy - činnosti lidí (práce, zábava, umění, cestování, nakupování, získávání informací) Chování lidí - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - rok, měsíce, dny v týdnu - kalendář - určování času - režim dne - roční období	OSV Poznávání lidí Sebepoznání a sebepečení Seberegulace a sebeorganizace OSV Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy Komunikace Hodnoty, postoje EV Ekosystémy Společenská okoli lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje) VYCHÁZKY EV Lidské aktivity a problémy ŽP Odpady a hospodaření s odpady (chování v přírodě) Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 1.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- pojmenuje předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu - uvede materiál, ze kterého jsou vybrané předměty zhotoveny - určuje a třídí nejznámější rostliny - pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny - popíše stavbu těla vybraných rostlin - určí znaky života rostlin - určuje a třídí vybrané houby - určí vybrané živočichy - vymezí živočichy volně žijící, domácí a hospodářská zvířata - třídí vybrané přírodniny podle nápadných znaků - pozoruje viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - určí vybraným organismům příslušný životní prostor - dodržuje pravidla správného chování v přírodě - třídí odpad		ROZMANITOST PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti - věci kolem nás Rostliny, houby, živočichové - rostliny (stromy, keře, jarní květiny, ovoce, zelenina, zemědělské plodiny) - houby jedlé a jedovaté - živočichové (volně žijící, domácí a hospodářská zvířata) - proměny přírody: na jaře, v létě, na podzim, v zimě Rovnováha v přírodě - přírodní společenstva (les, sad, zahrada, pole, park) Ochrana přírody - ochrana životního prostředí - třídění a likvidace odpadů	OSV Poznávání lidí Sebepoznání a sebepečet Seberegulace a sebeorganizace OSV Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy Komunikace Hodnoty, postoje EV Ekosystémy Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje) VYCHÁZKY EV Lidské aktivity a problémy ŽP Odpady a hospodaření s odpady (chování v přírodě) Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 1.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- popíše základní stavbu a funkce lidského těla - dokáže jednoduše popsat svůj režim dne - uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života - vyhodnotí co je v péči o zdraví správné a co naopak - vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz - uvede na příkladech, jak lze předcházet nemocem a úrazům - uvede na příkladech, jak lze předcházet zneužívání své osoby - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - používá bezpečná místa pro hry - uplatňuje vhodné způsoby bezpečného chování - respektuje vhodné pokyny jak se správně chovat při mimořádných událostech (situacích)	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - základní stavba a funkce lidského těla Péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim - pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, osobní hygiena - zdraví, nemoc, úraz Osobní bezpečí - šikana - týrání - bezpečné chování v silničním provozu (chodec) - vhodná a nevhodná místa pro hru Situace hromadného ohrožení - nácvik rychlého opuštění budovy školy při mimořádných situacích (požár, bomba)	OSV Poznávání lidí Sebepoznání a sebepečení Seberegulace a sebeorganizace OSV Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy Komunikace Hodnoty, postoje VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát MuV Kulturní diferenciac Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru solidarity

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 2.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- orientuje se v okolí bydliště - napíše svojí adresu - vyjádří, co pro něho znamená domov - rozpozná možná nebezpečí v nejbližším okolí - orientuje se v budově školy - ví, co je vyučování, učivo, školní prostředí - orientuje se v nejbližším okolí školy - dodržuje správné dopravní návyky chodce - rozpozná možná nebezpečí v nejbližším okolí - pojmenuje nejdůležitější části a místa v obci – městě - vyjmenuje významné budovy - posuzuje okolní krajinu	MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště Škola - orientace ve škole - vyučování, učivo, prostředí - okolí školy - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace Obec (město), místní krajina - název obce – města - orientační body: její části, významné budovy Okolní krajina - povrch krajiny – tvary - vodstvo na pevnině - životní prostředí	OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Poznávání lidí Vzájemné poznávání se ve skupině OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí Kreativita VDO Občanská společnost a škola Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství (prostředí školy, činnosti ve škole) EV Ekosystémy Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje) VYCHÁZKY	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 2.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- popíše rodinné příslušníky - rozliší základní rodinu a širší říbuzenské vztahy - uvede a popíše povolání rodičů - rozliší základní pravidla slušného chování - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti - vysvětlí potřebu různosti zaměstnání pro společnost - objasní termíny: kamarádství, ohleduplnost, tolerance - rozliší kladné a záporné chování - zná pravidla slušného chování	LIDÉ KOLEM NÁS Rodin - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské vztahy v rodině - mezigenerační vztahy - funkce a život rodiny Soužití lidí - mezilidské vztahy - mezilidská komunikace - povolání, pracovní činnosti Chování lidí - lidské vlastnosti - kladné a záporné chování - pravidla slušného chování	OSV Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace OSV Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy Komunikace Hodnoty, postoje	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 2.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- vyjmenuje roční období - rozliší kalendářní a školní rok - určí dny v týdnu, měsíce, hodiny, minuty - pojmenuje činnosti v denním režim očima dětí, vymezí v něm pracovní a odpočinkové aktivity - určuje čas pomocí hodin - orientuje se v čase – na příkladech porovná minulost, současnost, budoucnost - hovoří o bydlení - vyjmenuje předměty denní potřeby, zná jejich důležitost - pojmenuje jednotlivé etapy lidského života	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - roční období - určování dne dle kalendáře – určení data - režim dne: práce a volný čas - určování času pomocí hodin Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života - bydlení - předměty denní potřeby - průběh lidského života	OSV Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 2.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě - pojmenuje nejznámější rostliny ze svého okolí - pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny - pojmenuje některá volně žijící, domácí a hospodářská zvířata - popíše stavbu těla vybraných živočichů - navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě v nepříznivých situacích - chápe přírodní společenstva, zná rozdíly mezi společenstvy - ohleduplně se chová k přírodě	ROZMANITOST PŘÍRODY Rostliny, houby, živočichové - proměny v přírodě - známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub - druhy ovoce a zeleniny - základní skupiny živočichů – jejich poznávání, stavba těla živočichů Rovnováha v přírodě - ochrana zvířat - přírodní společenstva (les, pole, rybník) Ochrana přírody - ochrana rostlin a živočichů	EV Ekosystémy Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje) VYCHÁZKY EV Lidské aktivity a problémy ŽP Odpady a hospodaření s odpady (chování v přírodě) Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 2.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- pojmenuje základní části lidského těla - popíše prevenci nemoci a úrazu - zná vliv stravování na zdraví - uvědomuje si nezbytnost pitného režimu - uplatňuje základní návyky osobní hygieny - ví, jak se chránit před úrazem, je seznámen s bezpečným chováním v rizikovém prostředí - dodržuje zásady bezpečného chování, aby jako účastník silničního provozu neohrozil své a cizí zdraví - seznámí se s dopravními značkami - odmítne komunikaci s cizími lidmi – chová se obezřetně - zná čísla tísňového volání - ví, jak bránit proti šikaně a týrání - uplatňuje způsoby bezpečného chování - reaguje na pokyny dospělých při mimořádných situacích	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - základní stavba, funkce těla, projevy Péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc - vliv stravování na zdraví - pitný režim - osobní hygiena - úrazová zábrana Osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, dopravní značky - krizové situace, přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení - čísla tísňového volání - šikana, týrání Situace hromadného ohrožení - nácvik hromadného opuštění budovy (požár, bomba)	OSV Poznávání lidí Sebezpoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace OSV Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy Komunikace Hodnoty, postoje

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata	
- vyjadřuje různými způsoby, co pro něj domov znamená - zná svou plnou adresu, napíše ji - orientuje se v členění domu a bytu - vysvětlí funkce jednotlivých prostor domu a bytu - zná školní řád - dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne - orientuje se v prostorách školy i v jejím bezprostředním okolí - seznámí se s členěním dopravních značek do skupin - zná riziková místa v okolí školy - jednoduše označí rozdíly mezi městským a venkovským prostředím - pojmenuje nejdůležitější části a místa obce - vytvoří jednoduchý orientační plán - seznámí se s historickými a památnými místy v obci / tematická vycházka/ - sleduje hospodářský, kulturní a společenský život v obci - pojmenuje světové strany - seznámí se s možností určení světových stran podle přírodních úkazů - dokáže rozlišit krajinu podle výškové členitosti - seznámí se s orientací v okolní krajině	MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov - domov, bydlení - bydliště a jeho okolí (adresa bydliště) - orientace v nejbližším okolí bydliště - orientace v bytě (plán bytu, pokoje) Škola - orientace ve školní budově - školní řád - specializované učebny - okolí školy, dopravní značky - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace Obec (město), místní krajina - název obce a jejích částí - poloha v krajině - orientační body - budovy a objekty v obci - zajímavá místa, historická a památná místa obce - hospodářský, kulturní a společenský život v obci - dopravní síť obce Okolní krajina, působení na krajinu a životní prostředí - orientace v krajině, orientační body - určování světových stran - ochrana životního prostředí, chování v přírodě - povrch krajiny - názvy místních lokalit	OSV Rozvoj schopností Sebezpoznání a sebepojetí Poznávání lidí Vzájemné poznávání se ve skupině OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí VDO Občanská společnost a škola Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství (prostředí školy, činnosti ve škole) EV Ekosystémy Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje) VYCHÁZKY EV Základní podmínky života Význam vody, ovzduší a půdy EV	

- sleduje tok řeky, určí její pravý a levý přítok - pojmenuje a popíše vodní zdroje v krajině - pojmenuje své bydliště v rámci krajů ČR - určí, do které historické země naší vlasti patří území místní krajiny - pojmenuje zajímavá a památná místa ČR - rozlišuje některé státní symboly naší vlasti - orientuje se na vlastivědné mapě - vyjmenuje státy, se kterými ČR sousedí	- voda v krajině Naše vlast - domov - zeměpisná poloha ČR - příslušnost k větším územním celkům (historické hranice země – Čechy, Morava, Slezsko) - zajímavá a památná místa ČR - státní symboly naší vlasti - orientace na vlastivědné mapě - sousední státy ČR	Lidské aktivity a problémy ŽP Odpady a hospodaření s odpady (chování v přírodě) EV Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana VMEGS Jsme Evropané
---	--	---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny - rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy - uvědomuje si funkci rodiny ve společnosti - zná význam rodinného prostředí, jeho vliv na člověka - vysvětlí význam a potřebu některých povolání a pracovních činností - usiluje o dobré vztahy v rodině, třídě, mezi lidmi obecně - nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou - dokáže vyjmenovat kladné a záporné vlastnosti - určí rozlišnosti lidí na základě vnějšího vzhledu - popíše nevhodné chování, vyjádří svůj názor a má osvojené základy společenského chování - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - na příkladech popíše základní práva lidí, dětí - prokazuje znalost školního řádu správným chováním - určí hodnoty mincí a bankovek - seřadí je sestupně i vzestupně - pojmenuje některé kulturní instituce ve svém okolí - objasní význam kulturních tradic - dokáže uvést příklady přírodnin a lidských výtvorů, výrobků průmyslu a zemědělství - vysvětlí význam některých běžně užívaných přístrojů - komunikuje pomocí telefonu	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - širší okruh příbuzenských vztahů - společné činnosti, funkce rodiny - rodinné prostředí - práce fyzická a duševní - zaměstnání Soužití lidí - mezigenerační vztahy - mezilidské vztahy - slušné chování, lidská solidarita Chování lidí - kladné a záporné vlastnosti lidí - národnostní menšina Právo a spravedlnost - základní lidská práva, práva dítěte - školní řád Vlastnictví - peníze a jejich hodnoty (bankovky, mince) Kultura - podoby a projevy kultury na území ČR Věci a činnosti kolem nás - lidská činnost a tvořivost - přírodniny a lidské výtvoary - technika a informační technika	MuV Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata	
- určí čas pomocí hodin - pozná a prakticky využívá časové jednotky - používá kalendář, určuje měsíce, týdny, dny - popíše vlastní režim dne - rozlišuje mezi dějem v minulosti, současnosti, budoucnosti - sleduje data narození členů rodiny nebo jiných významných dnů - zná nutnost pravidelného opakování některých činností v denním režimu - pojmenuje předměty doby současné i minulé - pojmenuje některé významné rodáky a předky - pojmenuje kulturní a historické památky obce, města - uvede, reprodukuje pověsti nebo báje vztahující se k místu bydliště	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - určování času pomocí hodin - fyzikální časové jednotky - kalendář - určování dne a stanovení data - režim dne Současnost, minulost v našem životě - současnost, minulost, budoucnost - stárnutí lidí a věcí - pravidelné opakování některých činností v denním režimu Regionální památky - doklady minulosti (kronika,...) - svědectví o práci předků - významní rodáci - památky obce, města Báje, mýty, pověsti - dějiny národa - minulost obce, města, kraje	OSV Rozvoj schopností Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Vzájemné poznávání se ve skupině VMEGS Jsme Evropané	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- rozezná přírodniny a lidské výtvoř - pozná rozdíly mezi přírodninou, surovinou výrobkem - objasní vlastnosti vody a orientuje se v jejích proměnách - dokáže rozlišit látky dle jejich vlastností - vysvětlí rozdíly mezi živou a neživou přírodou - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - vysvětlí základní význam vody a vzduchu pro život člověka - jednoduše popíše oběh vody v přírodě - pozoruje vodu a podoby vzduchu v přírodě - vysvětlí význam půdy pro živé organismy - seznámí se se složením půdy - zná princip střídání dne a noci - seznámí se s postavením Země ve sluneční soustavě - vyjádří vlastními slovy význam Slunce jako zdroj tepla, světla, života a zdraví - rozliší nejznámější rostliny - vysvětlí rozdíl mezi bylinami a dřevinami - pozná a pojmenuje běžné druhy rostlin a živočichů - pozná vybrané jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů - zná živočichy v domácnosti, okolí domu, volně žijící		ROZMANITOST PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti - třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvoř) - změny látek a jejich skupenství - vlastnosti látek - základní veličiny a jejich měření Voda a vzduch - voda – výskyt, vlastnosti, formy vody, oběh vody v přírodě, čistota vody - vzduch – vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život Nerosty, horniny a půda - půda – složení, vznik, vlastnosti, druhy, význam, ochrana Vesmír a Země - postavení Země ve vesmíru, sluneční soustava - den a noc - význam Slunce pro živé organismy Rostliny, houby, živočichové - znaky - životní projevy a potřeby - průběh života - části těla - pěstování rostlin - jedovaté, jedné houby - živočichové v domácnosti, okolí domu, volně žijící	EV Ekosystémy Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje) VYCHÁZKY EV Základní podmínky života Význam vody, ovzduší a půdy EV Lidské aktivity a problémy ŽP Odpady a hospodaření s odpady (chování v přírodě) EV Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana

- rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích - sleduje změny počasí - dokáže uvést příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí - popíše některé typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí - vlastními slovy vyjádří důležitost ochrany životního prostředí - třídí odpad	Životní podmínky - podnebí, počasí - informace o počasí - změny počasí v průběhu roku Rovnováha v přírodě - vzájemné vztahy mezi organismy - přírodní společenstva Ochrana přírody - ochrana životního prostředí - třídění a likvidace odpadu	
---	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: PRVOUKA	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- pojmenuje základní části lidského těla - objasní změny lidského těla během života - vyjádří vlastními slovy roli muže a ženy, při početí a narození dítěte - seznámí se se změnami lidského těla v průběhu života - ví, jak jedinec vyvíjí - orientuje se mezi zdravou a méně zdravou stravou - dodržuje pitný režim a objasní jeho význam - uvede příklady správného chování u jídelního stolu - sestaví zdravý jídelníček - popíše zdravotní potíže a pocity - vládá ošetření drobných poranění - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu - rozezná nebezpečná místa v okolí - dokáže odmítnout cizí návrhy - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - zná nejznámější návykové látky - uvede příklady, jakse bránit šikaně, týrání, ví, na koho se má v případě potřeby obrátit - demonstruje evakuaci školní budovy - pojmenuje některé živelné pohromy a ekologické katastrofy - reaguje adekvátně na pokyny dospělého při mimořádných událostech		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - společné a odlišné znaky - stavba lidského těla - funkce jeho základních částí - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - změny lidského těla v průběhu života - vývin jedince Péče o zdraví, zdravá výživa - složky potravy - pitný režim - vliv stravování na zdraví - zdravý jídelníček, vhodná skladba potravy Osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu - krizové situace - přivolání pomoci, čísla tísňového volání - návykové látky - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání Situace hromadného ohrožení - požár školní budovy - nácvik evakuace - živelné pohromy a ekologické katastrofy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme 1. období

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p zná nejvýznamnější místa v okolí

Lidé kolem nás 1. období

žák

ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas 1. období

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody 1. období

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví 1. období

žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Název vyučovacího předmětu: VLASTIVĚDA

Časová dotace na prvním stupni v jednotlivých ročnících

4. ročník – 2 hodiny, 5. ročník – 2 hodiny.

Celková časová dotace na prvním stupni

Celkově jsou na 1. stupni věnovány Vlastivědě 4 hodiny týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a navazuje na vyučovací předmět Prvouka. Zahrnuje témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, kultury, techniky, zdraví a dalších okruhů, které spolu vytváří osobnost každého jedince jako součást velkého společenství. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v 1.–3. ročníku ZŠ. Žáci pozorují, pojmenovávají a hodnotí věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se prožívat čas v současnosti i nacházet zdroj poznání, inspirace a poučení v historii. Poznávají všechny krásy světa v soužití s druhými lidmi, v přírodě i v umění.

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda a zejména prožitkový a činnostní charakter výuky směřují k vybudování dobrých postojů k sobě samému, k druhým lidem i k místu, kde žijeme v užším i nejširším slova smyslu.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis, Zeměpis, Občanská a Rodinná výchova ve vyšších ročnících ZŠ a je členěn do tří základních tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme žáci poznávají základní principy organizace života v rodině, ve škole, v obci i ve společnosti a to na základě pozorování vztahů a souvislostí v nejbližším okolí. V praktických úkolech vstupují do každodenního života s vlastní aktivitou, uplatňují tvořivost při společném plnění úkolů, hledání vlastních řešení a upevňují schopnost umění vyslechnout a reflektovat názory, postoje a situace druhých lidí. Nedílnou součástí tohoto okruhu je úzká spolupráce s rodinou pomocí projektové činnosti doma i ve škole a také školní akce pro veřejnost v rámci obce. Prioritou je dopravní výchova, praktické poznávání místních a regionálních daností, kulturních památek, historických událostí a také schopnost vnímat, co je potřeba zlepšit a jakým způsobem včetně probouzení osobní spoluzodpovědnosti.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují komunikační dovednosti verbální i nonverbální, základní prvky sebeúcty a úcty k druhým, pozitivního hodnocení sebe i druhých a také schopnost vyjadřování vlastních citů a rozvahy nad konkrétní pomocí na základě empatického vnímání. Takto si upevňují základy správného chování a jednání, uvědomují si význam tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovnosti bez ohledu na věk, pohlaví, barvu pleti či společenské postavení. V tomto rámci se žáci seznamují se základními právy a povinnostmi ve společnosti a také s problémy, které doprovázejí soužití lidí a národů. V rámci besed a exkurzí poznávají různé profese, metody výroby, způsoby práce a tak získávají základní pozitivní vztah k práci a vědomí důležitosti každého jedince. I zde je nedílnou součástí hledání spoluzodpovědnosti na tomto stupni vývoje.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase, poznávají posloupnost dějů, význam rodinných a kulturních tradic, slavností, osvojují si základy správného prožívání času v chápání a vytváření pravidel na základě respektování mravních, biologických a kulturních potřeb a zvyklostí pro správný rozvoj osobnosti v celé její

velikosti a kráse. V tomto tematickém okruhu je opět velmi důležitá úzká spolupráce s rodinou ve formě projektových akcí, návštěvy významných historických, kulturních a přírodních míst regionu a vlastní kreativní „uchopení“ historických událostí regionu i celé země.

Výuka vyučovacího předmětu Vlastivěda probíhá v kmenové třídě, v počítačové učebně s využitím počítačových programů a internetu, v areálu školy při společných projektech s dalšími třídami. Klíčové kompetence upevňují žáci v praktických činnostech v rámci projektových akcí ve spolupráci s vzdělávacími institucemi, kulturními a společenskými organizacemi a občanskými sdruženími v obci (ekologické aktivity, kulturní pořady, besedy,...). Další poznatky a zkušenosti získávají žáci při poznávání kulturních a historických míst našeho regionu, při návštěvách kulturních zařízení a také v rámci výjezdů do školy v přírodě.

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

K šesti klíčovým kompetencím, které pro základní školství určuje rámcově vzdělávací plán, nemůže vést jen prosté osvojení si určitého objemu informací. Hlavním předpokladem pro získání kompetencí je rozvoj volných, hodnotových a postojoyých stránek žáka jako neopakovatelného originálu, tj. osobnosti, budování sebedůvěry a integrity jedince. Z hlediska propojení vyučovacího předmětu Vlastivěda a celé vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků je velmi důležité upevňování schopností vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, umění naslouchat a reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých a spolupracovat s nimi. Hlavním cílem v tomto vyučovacím předmětu je probouzení a rozvíjení dispozic, schopností a způsobilostí, které navozují a ulehčují prosociální chování a přispívají tak ke zvládnutí nových životních situací žáka a k upevňování pracovních i režimových návyků ve smyslu vědomí sounáležitosti užšího i globálního společenství. Vhodným způsobem k realizaci cíle je prožitková pedagogika, která vede přes osobní prožitek k vytváření, probouzení a upevnění žádoucích postojů žáka a k vybudování jeho vlastního hodnotového systému v souladu s morálními principy.

Forma realizace

Skupinová práce: popis obce a shromáždění poznatků o životě v obci v rámci dané skupiny, včetně odpovídající prezentace před třídním kolektivem
Kooperativní učení: spolupráce s dalšími subjekty při zpracování daného tématu (pamětníci, správce kulturních institucí, zastupitelé obce)

Systémová výuka: pozorování nedostatků v obci a návrh na řešení jejich odstranění, exkurze

Projekt. vyučování: zpracování informací o obci z různých úhlů pohledu k vytvoření jednoho obrazu – průvodce obcí

Interaktivní metody: výukový software – mapa regionu a obce, vyhledávání informací na internetu

Pokusy: pohyb obcí a okolím podle dané mapy, kompasu, turistických značek, odhady vzdáleností apod.

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Vlastivěda na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák si osvojuje základní vzdělávací návyky, které mu pomáhají k samostatnosti při vyhledávání a zpracovávání informací z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

Žák poznává a aplikuje různé způsoby řešení problémů a získává sebedůvěru pro asertivní jednání a konstruktivní kritiku.

Kompetence komunikativní

Žák rozvíjí všechny složky komunikace – verbální, nonverbální, tichem.

Kompetence sociální a personální

Žák pracuje samostatně i v týmu, rozvíjí schopnost respektovat druhé, poskytovat i přijímat pomoc, poznává různé sociální postavení lidí v současnosti i v historii jako reálné a zobrazené vzory.

Kompetence občanské

Žák si osvojuje základní práva a povinnosti občana demokratického státu, získává základy vědomí vlastní jedinečnosti a důležitosti ve smyslu spoluzodpovědnosti za věci veřejné.

Kompetence pracovní

Žák si praktickými pracovními dovednostmi a poznáváním různých profesí vytváří základní životní postoje ve vztahu k práci vlastní i ostatních lidí a posiluje vědomí důležitosti každého jedince.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP ČLOVĚK A JEHO SVĚT – VLASTIVĚDA

Učivo – MÍSTO, KDY ŽIJEME

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

Učivo – LIDÉ KOLEM NÁS

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

Učivo – LIDÉ A ČAS

- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Vlastivěda	ročník: 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - popíše polohu ČR v Evropě - vyhledá na mapě pohoří, nížiny, hlavní vodní toky, uvede základní informace o podnebí ČR - uvede příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí, jmenuje příklady chráněných území - určí hlavní světové strany pomocí kompasu, buzoly a přírodních jevů - rozliší plány a základní typy map - pracuje s mapou: vyhledává na mapě jednotlivé údaje - vysvětlí smluvní značky	MÍSTO, KDE ŽIJEME Okolní krajina - pozorování a popis krajiny - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo, rostliny a živočichové, podnebí - vliv krajiny na život lidí a působení lidí na krajinu a životní prostředí - světové strany, orientace - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Vlastivěda	ročník: 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- popíše polohu ČR a sousedních států, orientuje se na mapě ČR, - popíše polohu a členitost - vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapě ČR - vyhledá na mapě hlavní město ČR a významná města jednotlivých krajů - zprostředkuje vlastní zkušenosti z cest - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - posoudí jejich význam - vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví - vyjmenuje symboly našeho státu - objasní význam státních symbolů a způsoby jejich používání - uvede příklady orgánů státní moci, které se podílejí na řízení státu, na správě obce (uvede některé jejich zástupce)	Regiony ČR - zeměpisná poloha, rozloha, členitost - přírodní poměry v ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - surovinové zdroje, výroby, služby, obchod Naše vlast - domov, vlast - česká státnost a státní symboly - základní státoprávní pojmy: státní správa a samospráva	EV Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana Lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Vlastivěda	ročník: 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké a příbuzenské vztahy - uplatňuje základní pravidla slušného chování - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, posoudí názory jiných lidí a vhodně na ně reaguje - rozpozná nesprávná jednání a chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků - rozpozná jednání a chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy a která nelze tolerovat - vhodně uplatňuje vlastní práva a přitom nepoškozuje práva jiných žáků - respektuje s porozuměním školní řád - uvede příklady jednání, která ohrožují práva druhých a upozorní na ně - orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - vysvětlí proč spořit a kdy si půjčovat - uvede jednotlivé podoby a projevy kultury - vyjmenuje různé kulturní instituce	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina, soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - solidarita Chování lidí - pravidla slušného chování - vlastnosti lidí - zvládání vlastní emocionality - rizikové situace - rizikové chování, předcházení konfliktům Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - právní ochrana občanů a majetku Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - peníze Kultura - podoby a projevy kultury - kulturní instituce	MuV Princip sociálního smíru a solidarity MuV Kulturní diferenciaci Lidské vztahy Etnický původ

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Vlastivěda	ročník: 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- pracuje s časovými údaji, využívá jich k pochopení vztahů mezi ději - orientuje se na časové přímce - pozná, kolik je hodin - zná rozvržení svých domácích činností - pozná různé lidské činnosti - rozlišuje den v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - využívá archivů, knihoven, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - uvede významné historické památky v regionu - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých, movitých kultur, památek - uvede příklady některých bájí a pověstí vztahujících se k historii naší země - rozlišuje, co je pověst a historická skutečnost - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti, v současnosti s využitím regionálních prvků	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - dějiny jako časový sled událostí - časová přímka - letopočet, generace, kalendáře Současnost a minulost v našem životě - nejstarší dějiny naší země - státní svátky a významné dny - proměny způsobu života Regionální památky - významná místa regionu - péče o památky Báje, mýty, pověsti - minulost krajů a předků - nejstarší dějiny naší vlasti (Velkomoravská říše, České království, Karel IV., J. Hus, Třicetiletá válka) - Staré pověsti české - historická skutečnost	VDO Občan, občanská společnost a stát EV Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana Lidské aktivity a problémy životního prostředí MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Identifikování základních orientačních prvků v textu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Vlastivěda	ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- popíše polohu svého bydliště na mapě - dobře se orientuje na mapě ČR, ukáže polohu států - charakterizuje vybrané státy - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy - zprostředkuje vlastní zkušenosti z cestování - vysvětlí pojmy EU, UNESCO, OSN, „evropský dům“ - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - porovná kontinenty a oceány, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - rozlišuje základní typy map - vyhledává jednoduché údaje v mapách - orientuje se v zeměpisné grafice a vysvětlivkách	MÍSTO, KDE ŽIJEME Evropa - poloha a povrch, život - evropské státy (poloha, přírodní podmínky, hospodářství, významná místa) - střediska cestovního ruchu v Evropě - EU – význam, základní pojmy, členství ČR v EU, vzájemná spolupráce Evropa a svět - kontinenty (poledníky, rovnoběžky, časová pásma) Mapy obecně zeměpisné a tematické - mapa hvězdné oblohy - mapa zeměpisná, politická	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana Vztah člověka k prostředí VDO Občanská společnost a škola Uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (řád třídy, řád školy) Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie VMEGS Evropa a svět nás zajímá Naši sousedé v Evropě Jsme Evropané VMEGS Objevujeme Evropu a svět Naše vlast a Evropa

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Vlastivěda	ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
- popíše rozdělení rolí v rodině a pojmenuje základní povinnosti členů rodin - obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu - uvede příklady pomoci lidem - uplatňuje základní pravidla slušného chování, zná lidská práva - vhodně uplatňuje základní práva dítěte, plní povinnosti žáka školy - popíše, která opatření a činnosti ve škole jsou příkladem demokratického řízení a rozhodování - využívá své vlastní zkušenosti a poznatky a rozlišuje druhy vlastnictví - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů - využívá své vlastní zkušenosti a poznatky pro poznávání jiných národů - vyjmenuje různé menšiny žijící v naší vlasti - toleruje odlišnosti jiných národnostních, etnických a náboženských skupin - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a problémy a navrhne možnosti zlepšení - žák se seznámí s kulturními institucemi, projevy kultury	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina, soužití a chování lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - pomoc druhým Právo a spravedlnost, vlastnictví - základní lidská práva - školní řád - práva dítěte - právní ochrana občanů a majetku, reklamace - protiprávní jednání a korupce - druhy vlastnictví - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - způsob placení - banka, úspory, půjčky Základní globální problémy - sociální problémy - nesnášenlivost mezi lidmi - konzumní společnost - přírodní prostředí Kultura - podoby a projevy kultury - kulturní instituce - masová kultura a subkultura	OSV Poznávání lidí MuV Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity OSV Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovedností

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	vyučovací předmět: Vlastivěda	ročník: 5.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - charakterizuje vývojové etapy historie - orientuje se na časové přímce - porovná minulost a současnost na konkrétních příkladech - pracuje s časovými údaji a využívá je k pochopení vztahů mezi ději a jevy - objasní historické důvody státních svátků, významných dní, které se vztahují k regionu a kraji - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků - využije knihovnu, archiv, muzea, galerie jako informační zdroj pro pochopení minulosti - zdůvodní význam ochrany památek - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště - převypráví místní báje a pověsti - stručně charakterizuje historické události novějších dějin a objasní přínos významných osobností - orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - zhodnotí současný stav naší společnosti a pojmenuje problémy	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočty Současnost a minulost v našem životě - státní svátky, významné dny, tradice - proměny způsobu života Regionální památky - lidé a obory zabývající se minulostí - péče o památky Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků - obrazy z novějších dějin: - Marie Terezie, Josef II. - národní obrození - život a kultura 2. poloviny 19. století - 1. světová válka - Československo a T. G. Masaryk (život a kultura v letech 1918 – 1939) - okupace a 2. světová válka - od osvobození k nové totalitě (život za komunistického režimu 1948 – 1989) - sametová revoluce a naše současnost (1989 – ...)	OSV Rozvoj schopností poznávání	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme 2. období

žák

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás 2. období

žák

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas 2. období

žák

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Člověk a jeho zdraví 2. období

žák

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08p uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Název vyučovacího předmětu: PŘÍRODOVĚDA

Časová dotace na prvním stupni v jednotlivých ročnících

4. ročník – 2 hodiny, 5. ročník – 2 hodiny

Celková časová dotace na prvním stupni

Celkově jsou na 1. stupni věnovány Přírodovědě 4 hodiny týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Obsah předmětu Přírodověda navazuje na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze různě přeskokovat vzhledem k sezónní situaci a k podmínkám pro vyučování mimo budovu školy. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, seznamují se s poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy, o vzniku života na Zemi. Poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden celek. Vše je ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického pozorování okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe jako živé bytosti, které mají své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Výuka Přírodovědy probíhá zpravidla v budově školy (třídy); v některých případech je organizována v terénu (tematicky zaměřené vycházky), na dopravním hřišti nebo v muzeích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Didaktické postupy uplatňované v předmětu Přírodověda jsou vhodně volené, promyšlené způsoby, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Své poznatky žáci prohloubí při návštěvách muzeí, na dopravním hřišti či projektových dnech (Den Země)

Forma realizace

Skupinová výuka: práce s atlasy rostlin, živočichů, hub; práce se sbírkami hornin a nerostů

Systémová výuka: zápisy a schématické značky

Týmová práce: využití encyklopedií, pořizování sbírek rostlin

Problémová výuka: problémy vztahující se k rozmanitostem přírody

Pokusy: vlastnosti vody, vzduchu, světla, nerostů a hornin.

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Přírodověda na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje z nich závěry, učí se postupně kriticky hodnotit výsledky svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák umí vyhledat informace k řešení problému, využívá různých způsobů řešení, je schopen svoje rozhodnutí obhájit.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen vyjadřovat se výstižně v písemném i ústním projevu, obhájí svůj názor, využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci se svým okolím.

Kompetence sociální a personální

Žák dovede pracovat v týmu, dbá na upevňování dobrých mezilidských vztahů, respektuje názory ostatních, řídí svoje chování a jednání tak, aby si sám sebe vážil.

Kompetence občanské

Žák odmítá hrubé, vulgární projevy některých spolužáků, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, chápe požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

Žák využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje, učí se používat různé pomůcky a vybavení, dbá na bezpečnosti své osoby i svého okolí.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP ČLOVĚK A JEHO SVĚT – PŘÍRODOVĚDA

Učivo – ROZMANITOST PŘÍRODY

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam
- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

Učivo – ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a neprenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních; osobní, intimní a duševní hygiena
- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním, dopravní značce; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky); šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích,
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	vyučovací předmět: Přírodověda	ročník. 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - rozpozná skupenství látek a jejich změny - objasní rozdíl mezi živou a neživou přírodou - vysvětlí pojem nerost, hornina a uvede příklad - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy, používá klíče, atlasy - pojmenuje vybrané rostliny podle vnější stavby těla, jejich života a potřeb - objasní význam částí těla rostliny - vysvětlí základní rozdíly mezi dřevinami, bylinami a houbami - rozliší nejznámější listnaté a jehličnaté stromy - rozliší chráněné, jedovaté a léčivé rostliny - pojmenuje okrasné, kulturní a plané rostliny - vysvětlí využití některých hospodářských rostlin - rozdělí živočichy do známých skupin podle typických znaků, způsobu života a potravy - objasní význam zelených rostlin pro život ostatních organismů - vysvětlí a porovná funkci různých ekosystémů - rozliší a pojmenuje přírodní společenstva ve svém okolí - vysvětlí vzájemné vztahy mezi organismy - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly	ROZMANITOST PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti – Třídění látek - porovnávání látek a měření veličin (délka, hmotnost, teplota, čas) - praktické využívání základních jednotek Nerosty a horniny - rozlišení hornin dle jejich vzniku (vyvřelé, usazené, přeměněné) - rozdíl hornina x nerost - energetické zdroje neobnovitelné (uhlí, ropa) a obnovitelné (voda, vítr,...) Rostliny, houby, živočichové - znaky života - stavba těla rostlin a živočichů - průběh a způsob života - význam částí těla kvetoucích bylin - rostliny (kulturní, plané, hospodářské, plevel, chráněné, jedovaté, léčivé) - dřeviny (stromy listnaté, jehličnaté) - houby, lesní plody - živočichové (volně žijící, domácí) – savci, ptáci, plazi, ryby, obojživelníci, hmyz - práce s encyklopedií, atlasem Životní podmínky - význam rostlinstva a živočišstva na Zemi - vzájemné vztahy mezi organismy Rovnováha v přírodě - společenstva polí, luk - společenstva vod	OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí EV Ekosystémy Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje) VYCHÁZKY EV Základní podmínky života Význam vody, ovzduší a půdy EV Lidské aktivity a problémy ŽP Ochrana přírody a kulturních památek EV Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Identifikování základních orientačních prvků v textu

v přizpůsobení organismů prostředí - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškodit - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí	- společenstva lesů - potravní vazby rostlin, hub, živočichů Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - člověk a příroda - likvidace odpadu Rizika v přírodě - rizika spojená s ročním obdobím a sezonními činnostmi	(referáty) EV Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana
---	---	---

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Přírodověda	ročník. 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- uplatňuje správné chování v silničním provozu - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - vyjmenuje pravidla bezpečného chování v rizikovém prostředí - prokáže znalost pravidel silničního provozu - uplatní je při výcviku na dopravním hřišti a posléze také v samotném siln. provozu v roli chodce a cyklisty - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné - zhodnotí příčiny a důsledky u konkrétních pohrom a katastrof - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození - pojmenuje hlavní části lidského těla - rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných - ošetří drobná poranění a přivolá lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k ženskému pohlaví - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Osobní bezpečí, krizové situace - bezpečné chování v silničním provozu (chodec, cyklista) - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě Situace hromadného ohrožení - živelné pohromy, požáry – evakuace, záchranný systém - přírodní katastrofy - první pomoc (praktická cvičení) - telefonní čísla 150, 155, 158, 112 Lidské tělo - vývoj jedince, změny v dospívání - životní potřeby člověka Péče o zdraví - zdravý životní styl - denní režim - správná výživa, pitný režim - duševní a osobní hygiena	OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Přírodověda	ročník: 5.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozpozná skupenství látek a jejich změny - rozpozná kladku, páku či nakloněnou rovinu - připraví jednoduchý pokus, objasní postup - vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu a jeho pozorování popíše slovy nebo zaznamená kresbou - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - uvede základní charakteristiku nerudných surovin, rud a paliv - objasní rozdíl obnovitelných a neobnovitelných zdrojů, uvede příklad - objasní význam půdy - vysvětlí důsledky pohybu Země a Slunce pro život na Zemi - využívá poznatky o pohybech Země k objasnění střídání dne a noci a změn ročních období - objasní příslušnost planety Země ke sluneční soustavě a k vesmíru - popíše shody a rozdíly v přizpůsobování organismů prostředí, ve kterém žijí a vysvětlí vzájemné vztahy mezi nimi - jmenuje některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich možné dopady na	ROZMANITOST PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti - změny látek a skupenství - jednoduché stroje a zařízení - elektrická energie - průmysl – výroba skla, papíru, plastů Nerosty a horniny, půda - rozlišení hornin podle jejich vzniku - nerudné suroviny (pískovec, písek, žula,...) - rudy (železo, zlato,...) - paliva (uhlí, ropa, plyn,...) - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - vznik, složení a význam půdy Vesmír a Země - Země ve vesmíru – pohyby Země - Slunce a sluneční soustava - planety - střídání dne a noci, roční období - zemská přitažlivost - práce s globusem Životní podmínky, rovnováha v přírodě - podnebné pásy - život v oceánech a mořích - podnebí a počasí - podmínky života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd	OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Péče o dobré vztahy Chování podporující dobré vztahy OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí VMEGS Objevujeme Evropu a svět Naše vlast a Evropa EV Ekosystémy Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje) VYCHÁZKY EV Základní podmínky života Význam vody, ovzduší a půdy EV Lidské aktivity a problémy ŽP Ochrana přírody a kulturních Památek	

životní prostředí i zdraví člověka - objasní některé problémy životního prostředí - přispívá ke zlepšení životního prostředí - ohleduplně se chová k přírodě a ochraňuje ji - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí - jmenuje některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich možné dopady na životní prostředí i zdraví člověka - zařadí organismy do známých skupin pomocí atlasů - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí – zoologické a botanické zahrady - živelné pohromy - ekologické katastrofy - likvidace odpadů - vztah člověka k životnímu prostředí - ekologické katastrofy - likvidace odpadů - vztah člověka k životnímu prostředí Rostliny, houby, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života	EV Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty)
---	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Vyučovací předmět: Přírodověda	ročník:	5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP		Učivo	Průřezová témata
- pojmenuje hlavní části lidského těla (ústroj, orgány a orgánové soustavy) - popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka - vyjmenuje jednotlivé etapy lidského života a popíše vznik a vývoj jedince - sestaví jídelníček podle zásad správné výživy - ohleduplně se chová k druhému pohlaví a vybaví si způsoby bezpečného sexuálního chování v daném věku - vysvětlí pojmy: HIV, AIDS - vysvětlí proč a jak se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, injekční stříkačky) - podporuje svůj zdravý způsob života na základě znalostí o lidském těle - uvede příklady stresových situací - uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů - uvede příklady způsobů odmítání návykových látek v modelových situacích - vysvětlí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života - odmítá návykové látky - uvede a na modelových situacích předvede, jak bude postupovat v situacích		ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - stavba lidského těla - základní funkce a projev - základy lidské reprodukce, základní rozdíly mezi mužem a ženou - vývoj jedince - biologické a psychické změny v dospívání Partnerství, rodičovství, manželství základy sexuální výchovy - partnerské vztahy, osobní vztahy - etická stránka vztahů - etická stránka sexuality Péče o zdraví - zdravý životní styl - správná výživa - nemoci přenosné a nepřenosné - ochrana před infekcemi přenosnými krví / hepatitida, HIV/AIDS - intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika - reklamní vlivy Návykové látky a zdraví - návykové látky, závislost - sociálně patologické jevy Osobní bezpečí, krizové situace - šikana, týrání, zneužívání - přírodní a ekologické katastrofy	EV Vztah člověka k prostředí Příroda a kultura obce a její ochrana MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty)

osobního, cizího i hromadného ohrožení - aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 156	- služby odborné pomoci	
--	-------------------------	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme 2. období

žák

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás 2. období

žák

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas 2. období

žák

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Člověk a jeho zdraví 2. období

žák

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08p uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Název vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. až 5. ročník – 1 hodina týdně.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno Hudební výchově 5 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Tato vzdělávací oblast umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti.

Vyučovací předmět Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebním umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací předmět Hudební výchova je uskutečňován prostřednictvím hudebních činností (vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové). V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahový doménami hudební výchovy.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializované učebně a ve vhodných kmenových třídách. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i na výchovných koncertech či besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci mají možnost rozvíjet své dovednosti ve školním pěveckém sboru Zvonek.

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, avšak umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti, úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelském rozhodnutí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova volíme takové výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k celkové hudební kultivaci žáků a směřují k naplnění jednotlivých klíčových kompetencí.

Forma realizace

Skupinová výuka: hudební doprovod, hudební hry, dvojhlas

Systémová výuka: používání a zapisování not, pomlky a dalších hudebních značek

Týmová práce: nácvik zpěvu písní, poslech interpretace hudby

Problémová výuka: zápisy rytmu, melodie pomocí hudebních značek.

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Hudební výchova na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák se zdokonaluje v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie, a napomáhá tak rozvoji svých receptivních, reprodukčních a částečně produkčních schopností a dovedností.

Kompetence k řešení problémů

Žák dokáže využívat různé hudební techniky a prostředky k vyjádření svého záměru, nalézá a využívá i vlastní originální způsoby hudebního vyjadřování.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch, dokáže naslouchat a vnímat hudební projevy druhých a využívat hudební jazyk jako svébytný prostředek komunikace.

Kompetence sociální a personální

Žák se seznamuje s hudebním uměním minulosti i dneška, získává vhled do hudby české i zahraniční, chápe emocionální působení hudby a její vliv na utváření vztahů mezi lidmi, učí se hodnotit svou práci i práci druhých.

Kompetence občanské

Žák poznává proces umělecké tvorby jako způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků a postojů, má sebeúctu a je tolerantní k druhým lidem i jejich hudebním projevům.

Kompetence pracovní

Žák má pozitivní vztah k aktivním hudebním činnostem, umí používat a udržovat dostupné hudební nástroje, seznamuje se s různými profesemi hudební oblasti a dokáže využívat účinky hudby k relaxaci i vlastní psychohygieně.

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)
- záznam vokální hudby – zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písni, notový zápis jako opora při realizaci písni

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písni, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b)
- záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třidobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Vyučovací předmět: Hudební výchova	ročník: 1.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase - dodržuje zásady hlasové hygieny - zapojí se do jednoduchých hudebních her (otázka – odpověď, jak se jmenuješ...) - rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - Dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou - Rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu - Podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje	Vokální činnosti: - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tónu, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) - výslovnost, nasazení a tvorba tónu) - hudební hry INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - hra na hudební nástroje, využití Orffova instrumentáře -reprodukce motivů, témat pomocí hudebních nástrojů - rytmičace HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - Hudebně pohybové hry - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - Pochod, pochod se zpěvem, ukolébavka POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - kvalita tónů – délka, síla, barva, výška - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), - Nejznámější hudební nástroje	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence MuV Kulturní diferenciaci Multikulturalita Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin MuV Kulturní diferenciaci Multikulturalita Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: Hudební výchova	ročník: 2.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - reaguje na dirigenta - zapojí se do vokálních her s říkadly, melodickými motivy - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - zvládne podle svých možností rytmitizaci jednoduchého říkadla - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	VOKÁLNÍ ČINNOSTI: - pěvecký a mluvní projev (rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - hra na hudební nástroj (reprodukce motivů, témat) - rytmitizace říkadla - Hudební doprovod HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence MuV Kulturní diferenciacce

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - sleduje obrys melodie při zpěvu v notovém záznamu - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - ví, co je předehra, mezihra, dohra - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		VOKÁLNÍ ČINNOSTI: - osvojování nových písní (dýchání výslovnost, nasazení a tvorba tónu) - dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas - záznam vokální hudby – zachycení melodie písní pomocí jednoduchého grafického vyjádření INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - využívá nástroje Orfova instrumentáře - využití hudebního doprovodu spolužáků, kteří se učí hrát na hudební nástroj - reprodukce rytmických motivů - rytmická improvizace - předehra, mezihra, dohra HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - orientace v prostoru - taneční krok - taktování, vyjádření těžkých a lehkých dob POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - kvalita tónů hudební styly a žánry (hudba k zábavě, tanci, poslechu), slavnostní hudba - ukázky z díla B. Smetany, A. Dvořáka	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygienu Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby jednoduché metrytmické, tempové, dynamické, harmonické změny - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	VOKÁLNÍ ČINNOSTI: - práce s písněmi v dur i moll (lidové, umělé, starší i moderní, populární hudba) - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů) - hymna ČR - realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - Hra na jednoduché Orffovy nástroje - Přehrání melodie jednoduchých lidových písní - přehra, mezihra, dohra HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - hudebně pohybové hry, tance (taneční kroky) - reakce na změny v proudu znějící hudby (pantomima) a pohybová - improvizace s využitím tanečních kroků - taktování ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - práce s poslechovými skladbami – propojení s ostatními vyučovacími předměty (vlastivěda, přírodověda, literatura, výtvarná výchova ...) - hudební formy (malá a velká písňová forma - poslech hudby jiných kultur a etnik /indická, čínská, africká.../	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence VMEGS Evropa a svět nás zajímá Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Hudební výchova 1. období 1. stupně

žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i v mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností(zpěvem, hrou tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, ví, při jakých příležitostech se hraje a jak se při ní chovat - pokusí se o dvojhlas, trojhlas (polyfonní zpěv) -realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností(zpěvem, hrou tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	VOKÁLNÍ ČINNOSTI: Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti - hlasová hygiena - hudební rytmus - dvojhlas a vícehlas - intonace, vokální improvizace - záznam vokální hudby	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence VMEGS Evropa a svět nás zajímá Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří podle svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci -	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - hra na hudební nástroje - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - záznam instrumentální melodie	OSV Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - taktování a taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změnu v proudu znějící hudby - orientace v prostoru	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - rozpozná hudbu vokální a instrumentální - pozná základní hudební styly a žánry - seznámí se s hudebními formami	POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem (rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie) - hudba vokální a instrumentální - hudební styly a žánry (hudba taneční a pochodová, ukolébavka apod.) - hudební formy	VMEGS Evropa a svět nás zajímá OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Hudební výchova 2. období 1. stupně

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní

Název vyučovacího předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 1 hodina týdně, 2. ročník – 1 hodina týdně, 3. ročník – 1 hodina týdně, 4. ročník – 2 hodiny týdně, 5. ročník – 2 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno Výtvarné výchově 7 hodin týdně.

Ve výuce v prvním vzdělávacím období (1. – 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, ve druhém vzdělávacím období (4.–5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa.

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formulujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti, aby citlivě vnímali svět kolem sebe, prožívali jej a objevovali v něm estetické hodnoty. Výtvarná výchova usiluje zejména o to, aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o modelování a prostorovém vytváření, aby se prakticky a teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky, aby získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, aby byli schopni nalézat a vnímat krásu v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, aby byli schopni tyto poznatky a dovednosti využívat.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je Výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výuka Výtvarné výchovy probíhá většinou v budově školy (ve třídách, v učebně výpočetní techniky nebo keramické dílně). V některých případech je organizována v přírodě, dle možností lze zařadit návštěvy muzeí, zámků, kostelů (výstavy). Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1krát za 14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. Pracovní činnosti). Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti a potřeby žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující výtvarné výchovy využívají moderních metod práce. Do výuky jsou zařazovány návštěvy výstav, galerií, knihoven, exkurze, besedy; je využívána audiovizuální technika, internet. Své estetické cítění a znalosti z jiných předmětů žáci prohloubí ve tvorbě projektů, skupinové a týmové práci.

Forma realizace

Skupinová výuka: modelování, dekorativní činnosti, kombinované techniky

Systémová výuka: kombinace psaného a obrazového projevu

Týmová práce: tvorba kompozičně náročnějších objektů, tvorba herbářů, prostorové útvary

Pokusy: vlastnosti výtvarného materiálu, výtvarných technik

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Výtvarná výchova na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák vybírá vhodné metody a způsoby učení; třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě; používá obecně užívaných termínů, znaků a symbolů; vytváří si komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy; pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

Žák je schopen vyhledat informace k řešení problému; využívá získané vědomosti a dovednosti ke zvolení vhodného způsobu řešení.

Kompetence komunikativní

Žák naslouchá druhým lidem, snaží se o porozumění a dovede projeviti vlastní názor, vhodně argumentuje; rozumí obrazovým materiálům na své úrovni; využívá informace.

Kompetence sociální a personální

Žák se účinně zapojuje do skupinové a týmové práce; podílí se na utváření příjemné atmosféry.

Kompetence občanské

Žák chápe důležitost ochrany tradic, kulturního i historického dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, k životnímu prostředí.

Kompetence pracovní

Žák dovede používat materiály, nástroje a vybavení, dodržuje pravidla; využívá svých poznatků ke svému dalšímu růstu.

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 1.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- uspořádá si svůj pracovní prostor - seznamuje se s důležitými pojmy výtvarných materiálů a technik - seznamuje se s výtvarnými potřebami a materiálem - vyjmenuje základní barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé barvy - použije vhodné barvy, správně je míchá a nanáší na plochu - uspořádá svým výtvarným vyjádřením barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu - použije rytmizace jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše - vytvoří plošnou i prostorovou kompozici - pozoruje a výtvarně vnímá tvar živočichů a rostlin - reprodukuje své smyslové zážitky do plošného i prostorového vizuálně obrazného vyjádření - vyhledává přírodní výtvořiny zajímavé tvarově, barevně a strukturou - přibližně vyjadřuje proporce postavy bez obvyklých dětských deformačních chyb	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - poznávání výtvarného materiálu, pomůcek a výtvarných technik - rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů - hra s barvou – vlastnosti barev - barevný kontrast a harmonie - kompozice plochy - hra s linií - rytmické řazení tvarů a barev - plošné a prostorové vyjádření - tematické kreslení na základě přímého dojmu - výtvarné dotváření přírodnin (kresbou, otiskem, polepením) - svět přírody (živočiškové, rostliny) - svět dítěte - tvary užitečných předmětů - postava v klidu	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) EV Ekosystémy Lidské sídlo, město, vesnice EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 2.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii - uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje - využívá svoji originalitu a svobodně volí prostředky k výtvarnému vyjádření - zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí - vyjadřuje se k tvorbě své i druhých - porovnává vlastní interpretaci s interpretací uznávanou - seznamuje se s obraznými projevy, malířů a ilustrátorů dnešní doby - objasní vztah ilustrace a literárního díla - respektuje spolupráci ve skupině - vystavuje své práce, podílí se na úpravě prostředí školy - vnímá umění jako bohatství své země	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - tematické kreslení na základě představ a fantazie - vyjádření pohybu a charakteristiky postav, živočichů - rozmístění obrazových prvků v popředí a v pozadí - fantazijní kresba - ilustrace ke známým pohádkám a říkadlům - hračka OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - tolerance a porovnávání - tvorba a interpretace uznávaných autorů (J. Lada, J. Trnka, Z. Smetana, J. Čapek) - ilustrace dětských knih - estetické cítění - instalace výstavy (třída)	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace Mezilidské vztahy VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) MuV Kulturní diferenciacie Lidské vztahy Multikulturalita EV Ekosystémy Lidské sídlo, město, vesnice EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 2.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- připraví si a zorganizuje svoji výtvarnou činnost - rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál - vybere a použije dostupné zobrazovací prostředky - rozezná barvy základní a podvojně - využívá základní klasifikace barev, světlostní kontrast - uspořádá svým výtvarným vyjádřením barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu - použije rytmizaci jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše - vytvoří plošnou i prostorovou kompozici - pozoruje, výtvarně vnímá a zachytí tvar těla živočichů a přírodnin - výtvarně vyjádří linii figury - reprodukuje své smyslové zážitky do plošného i prostorového vizuálně obrazného vyjádření - vyjadřuje objem modelováním	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - poznávání výtvarných nástrojů a technik - základní klasifikace barev - světlostní a teplotní kontrast - kombinace barev na základě přírodních zákonitostí - barevný kontrast, podobnost, harmonie barev - kompozice plochy - rytmické řazení tvarů a barev - dekorativní řešení plochy geometrických nebo přírodních prvků - plošné a prostorové vyjádření - tematické kreslení na základě přímého dojmu – krajina, zvířata, rostliny - sběr přírodnin a jejich uplatnění ve výtvarném projevu - zobrazování tvarů a funkcí věcí, užitekových předmětů	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) EV Ekosystémy Lidské sídlo, město, vesnice EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace Mezilidské vztahy	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 2.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata	
- rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku - uplatňuje osobitost svého vnímání, je schopen empatie - soustředí se na vlastní pocity a zážitky a aplikuje je do vizuálně obrazného vyjádření - vyjádří vlastní zkušenosti prostřednictvím vytvořených tvarů a zachycením popředí a pozadí - zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí - vyjadřuje se k tvorbě své i druhých - uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot - orientuje se v lidových zvycích a tradicích - objasní vztah ilustrace a literárního díla - přiřadí danou ilustraci k literárnímu dílu - zná některé dětské ilustrátory - respektuje spolupráci ve skupině - vnímá umění jako bohatství své země - uvědomuje si význam ochrany kulturních památek - vystavuje své práce, podílí se na úpravě prostředí školy	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - rozvíjení představivosti a fantazie - dotváření na základě fantazie - výtvarné sdělování vlastních prožitků - tematické kreslení - pohádky, pověsti – zachycení dějové linky - vyjádření pohybu a charakteristiky postav, živočichů - hračka OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - tolerance a porovnávání - tvorba a interpretace uznávaných autorů (J. Lada, J. Trnka, Z. Smetana, J. Čapek,...) - ilustrace dětských knih - výtvarné zobrazení pohádek - vztah ilustrace a literárního díla - vycházky – zajímavé stavby v okolí - návštěvy výstav - instalace výstavy (třída, chodba)	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace Mezilidské vztahy	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
- předvede přípravu pracovního místa a vlastní výtvarné činnosti - rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál - rozezná barvy teplé a studené - určí vlastnosti barev - dokáže míchat a překrývat barvy - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání - využije celou plochu - kombinuje vizuálně obrazná vyjádření - použije rytmizaci jednoduchých dekorativních prvků a harmonickýc barev v pásu a ploše - vytvoří plošnou i prostorovou kompozici - uspořádá prostorové vyjádření vzhledem k materiálu a jeho vlastnostem - vyjadřuje objem modelováním - pozoruje, výtvarně vnímá a zachytí tvar těla živočichů a přírodnin - rozlišuje lidskou postavu (muž, žena, dítě); vyjadřuje typické pohyby postavy		ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - poznávání výtvarných nástrojů a technik - používání neobvyklých materiálů a nástrojů - základní klasifikace barev - světlostní a teplotní kontrast - výrazové vlastnosti barev, barevná harmonie - grafický záznam pohybu - kompozice plochy - linie a tvar - barvy ročních období - malba a kresba na základě smyslového vnímání - rytmické řazení prvků - rytmické řešení plochy - plošné a prostorové vyjádření - tematické kreslení na základě přímého dojmu - obytný prostor - makety domů - stavebnice - výtvarné dotváření přírodnin	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace Mezilidské vztahy VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) EV Ekosystémy Lidské sídlo, město, vesnice Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 3.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
- rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku - uplatňuje svoji originalitu, vytváří nové a neobvyklé předměty a souvislosti - uvědomuje si svojí originalitu, sám hledá prostředky pro výtvarný projev - zachytí tvar těla živočichů v pohybu - zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí - vyjadřuje se k tvorbě své i druhých - uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot - rozliší lidové zvyky a tradice - nalezne společné znaky ilustrace a literárního díla - vyjmenuje některé dětské ilustrátory - respektuje spolupráci ve skupině - vnímá umění jako bohatství své země - uvědomuje si význam ochrany kulturních památek - porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou - vystavuje své práce, podílí se na úpravě prostředí školy - seznamuje se s různými druhy výtvarného umění	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - rozvíjení představivosti a fantazie - dotváření na základě fantazie - fantazijní kresba - vyjádření osobního zážitku - kombinace neobvyklých předmětů - tematické kreslení - zvíře a postava v pohybu - pohádky, pověsti – zachycení děje OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - tolerance a porovnávání - tvorba a interpretace uznávaných autorů (O. Janeček, A. Born, Z. Miller,...) - ilustrace dětských knih - lidové umění - lidové tradice a jejich dekor - výtvarná úprava knihy - vycházky – zajímavé stavby v okolí (sochařství, architektura) - návštěvy výstav - instalace výstavy (třída, chodba)	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace Mezilidské vztahy VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) EV Ekosystémy Lidské sídlo, město, vesnice Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Výtvarná výchova 1. období 1. stupně

žák

VV-3-1-01–05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 4.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky - používá běžných pojmů z nauky o barvě - orientuje se v užití běžných i netradičních materiálů a nástrojů - zpřesňuje vyjádření lidské postavy a hlavy - zobrazí pohyb postavy v akci - uplatňuje výrazové vlastnosti linie - využívá lineární a kreslené písmo - orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vytváří jednoduché prostorové objekty - modeluje podle skutečnosti	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - kresba (pastel, křída) - malba (vodové, temperové barvy) - koláž - mozaika - textilní aplikace - světlostní a barevné kontrasty - barvy podzimu - věci denní potřeby, užitě umění - lidské reálné i fantastické postavy, hlavy - hra s linkou - hra s písmeny, číslicemi - řazení prvků v ploše, symetrická řešení - lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby rostlin - prostorové objekty, útvary - modelování z hlíny, moduritu	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) EV Ekosystémy Lidské sídlo, město, vesnice Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství	

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 4.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
- rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku - uplatňuje svoji originalitu v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření - experimentuje s danými objekty v prostoru a v ploše - vytváří na základě vlastních zkušeností, fantazie a představivosti vizuálně obrazná vyjádření - zachytí tvar těla živočichů a postav v klidu i v pohybu - zhodnotí, obhájí a zdůvodní vlastní uměleckou výpověď - vyjadřuje se k tvorbě své i druhých - uvědomuje si zvyky a tradice jako kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu - hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle - porovnává rozdíly výtvarných děl - vnímá umění jako kulturní bohatství své země - uvědomuje si kulturu bydlení a její vliv - uvědomuje si význam ochrany kulturních památek - jmenuje nejznámější dětské ilustrátory a pozná jejich dílo - vystavuje své práce, podílí se na výtvarném řešení svého okolí	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - osobitě vyjádření společenské události - osobitě vyjádření fantazijní dějové situace - výrazové možnosti akční tvorby - výtvarné hraní s objekty (písmena) - výtvarné vyjádření zážitků ze života dětí - pohyb těla a jeho umístění v ploše a prostoru OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - tolerance a porovnávání - vlastní portfolio - umělecká díla současnosti a minulosti - komunikace se spolužáky - výtvarné zachycení zvyků a tradic - různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (malířství, sochařství, architektura, užité umění) - kultura bydlení, kultura odívání - výtvarná úprava knihy - vycházky – regionální památky a zajímavosti - návštěva výstavy - účast na instalaci školní výstavy, výzdoba školy	MeV Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozvánky) OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 5.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		učivo	Průřezová témata
-uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky - používá běžných pojmů z nauky o barvě - vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření - zpřesňuje vyjádření lidské postavy a hlavy - vystihuje různé velikosti postav vzhledem k prostoru - uplatňuje výrazové vlastnosti linie - rozezná základní tvary lineárního a kresleného písma - orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - navrhne dekoraci - užívá různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů, modeluje		ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - kresba, malba - koláž - akvarel - textilní aplikace - mozaika - elementární poučení o teorii barev - barevnost přírody - barevné vztahy objektů a pozadí - světelný a barevný kontrast - lidská hlava a postava - hra s různými druhy linie - písmeno jako dekorativní prvek - dekorativní řazení prvků v ploše, prostoru (symetrická i asymetrická řešení) - užité umění, životní prostředí - plošná i prostorová kulisa (loutkové divadlo) - prostorové útvary, objekty, hračky	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování) EV Ekosystémy Lidské sídlo, město, vesnice Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
- rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě svého citového prožitku - uplatňuje svoji originalitu v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření - uvědomuje si možnosti originality při návrhu vlastního řešení - experimentuje s danými objekty v prostoru a v ploše - výtvarně zachytí tvar těla živočichů v pohybu - zachytí linii postav v klidu i v pohybu - vytvoří poutač, reklamní plakát - ilustruje comics - zhodnotí, obhájí a zdůvodní vlastní uměleckou výpověď - vyjadřuje se k tvorbě své i druhých - dokáže spolupracovat se svými spolužáky - uvědomuje si hodnotu zvyků a tradic - chápe rozmanitost kultury různých sociokulturních skupin jako prostředek k obohacení vlastní kultury - uvědomuje si význam výtvarného umění jako kulturního dědictví národa a chápe nutnost jeho ochrany - vnímá výtvarné umělecké dílo a chápe jeho význam - vybaví si výtvarný žánr i jeho souvislosti s dobou a místem vzniku - vystavuje své práce, podílí se na výtvarném řešení svého okolí - seznámí se s technikami kresby, grafiky - zná současné ilustrátory - zná vliv kultury bydlení, druhy užitého umění	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - vyjadřování subjektivních pocitů a nálad - osobité vyjádření společenské události - osobité vyjádření literárních textů, ilustrace - výtvarné vyjádření zážitků - výtvarné hraní s objekty (písmena, číslice) - fantazijní kresba, malba - tematické kreslení na základě představ a fantazie - zvířata v klidu i v pohybu - poutač, reklama - comics, malá skupina postav v pohybu OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - tolerance a porovnávání - vlastní portfolio - umělecká díla současnosti a minulosti - komunikace se spolužáky - výtvarné zachycení zvyků a tradic - různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti - umělecké styly (gotika, baroko) - besedy na téma: - malířství, sochařství - kresba a grafika - architektura - současná ilustrace - kultura bydlení (bytové zařízení a užitě umění) - vycházky - návštěva výstavy - účast na instalaci školní	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí OSV Komunikace Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika EV Ekosystémy Lidské sídlo, město, vesnice Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty) MeV Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení

	výstavy, výzdoba školy	Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozvánky)
--	------------------------	---

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Výtvarná výchova 2. období 1. stupně

žák

VV-5-1-01–07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Název vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 2 hodiny; 2. ročník – 2 hodiny; 3. ročník – 2 hodiny; 4. ročník – 2 hodiny; 5. ročník – 2 hodiny.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno Tělesné výchově 10 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování) s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postoupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Zpočátku by mělo být vzdělávání ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají.

Vyučovací předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci

různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky.

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova je také fakultativně zařazena výuka bruslení, lyžování, plavání, turistiky, cykloturistiky a pobytů v přírodě. Dále fakultativně probíhají školní i meziškolní sportovní soutěže.

Ve třetím a čtvrtém ročníku žáci absolvují plavecký kurz v rozsahu 40 hodin. tento kurz je realizován Příspěvkovou organizací Městská sportovní zařízení v Litoměřicích a řídí se učebním plánem plavecké školy.

Výuka oboru Tělesná výchova je realizována v jedné tělocvičně v budově školy. Ta je využívána především k výuce sportovních her, výuce základní, sportovní a rytmické gymnastiky. Mimo areál školy je využíváno multifunkční hřiště.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Tělesná výchova jsou promyšleně volené a řízené postupy, způsoby a metody, kterými chceme cíleně směřovat k naplnění klíčových kompetencí.

Forma realizace

Skupinová výuka: kolektivní hry, kruhový a variabilní provoz

Hromadná výuka: průpravná a závěrečná část hodiny, nácvik nových dovedností

Individuální výuka: jednotlivé části hodiny, nácvik nových dovedností

Kooperativní výuka: spolupráce při řešení pohybového úkolu

Soutěže: v rámci vyučovací jednotky, fakultativně v rámci školních i meziškolních sportovních soutěží

Kurzy: fakultativní zařazení výuky bruslení, lyžování, plavání, cykloturistiky a pobytů v přírodě

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Tělesná výchova na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák si uvědomuje zodpovědnost za zdraví, jako nejdůležitější životní hodnotu. Plánuje, organizuje a vyhodnocuje své činnosti a dovednosti. Osvojuje si nové pohybové dovednosti, kultivuje svůj pohybový projev i správné držení těla. Rovněž si osvojuje základní tělocvičné návosloví.

Kompetence k řešení problémů

Žák si vybere vhodné způsoby řešení problému, uplatňuje tvořivé myšlení. Při řešení základního úkolu spolupracuje s ostatními spolužáky.

Kompetence komunikativní

Žák otevřeně, všestranně a účinně komunikuje se spolužáky a učiteli. Netoleruje agresivní chování, stejně tak nezdvořilé a vulgární projevy. Pozitivně prezentuje a reprezentuje svou osobu. Jedná v duchu „fair play“.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupinách, vzájemně si s ostatními spolužáky pomáhá. Uvědomuje si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu.

Kompetence občanské

Žák dodržuje pravidla slušného chování ve škole i mimo její areál. Uvědomuje si zodpovědnost za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Respektuje práva druhých.

Kompetence pracovní

Žák důsledně dodržuje organizační, hygienické a bezpečnostní zásady. Dodržuje pravidla pro ochranu svého zdraví a zdraví druhých.

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy

- zdroje informací o pohybových činnostech

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 1.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- uvědomuje si nutnost každodenní pohybové činnosti a jejího vlivu na zdraví - dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - uvědomuje si různá nebezpečí při nedodržení bezpečnostních pravidel při pohybových aktivitách a v prostorech školy	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybové zátěže Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách - bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - cvičení dechová - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí Moje tělo Seberegulace a sebeporganizace OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích Psychohygiena OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence MuV Lidské vztahy Uplatňování principu slušného chování. Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 1.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci uč. je dodržuje. - Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje. - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele - Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) -- Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - Zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV. - Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní). - Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	ATLETIKA: - základy atletiky (průprava na běh, sprint, skok - dálka (výška), hod míčkem) GYMNASTIKA: -základy gymnastiky (průpravná cvičení, základní prvky akrobacie, cvičení s náčiním) RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA: - rytmické a kondiční formy (cvičení s hudbou, s rytmickým doprovodem) POHYBOVÉ HRY: - pohybové hry (tradiční i netradiční, s pomůckami, náčiním a hračkami, pohybová tvořivost)	OSV Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí Moje tělo Seberegulace a sebezorganizace OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích Psychohygiena OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situace soutěže, konkurence MuV Lidské vztahy Uplatňování principu slušného chování. Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	

· Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje. · Zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjení. · spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	SPORTOVNÍ HRY: - základy sportovních her (průpravné hry, školka, manipulace s míčem, či náčiním	
--	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 2.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- uvědomuje si nutnost každodenní pohybové činnosti a jejího vlivu na zdraví - dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - uvědomuje si různá nebezpečí při nedodržení bezpečnostních pravidel při pohybových aktivitách a v prostorech školy	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybové zátěže Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách - bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - cvičení dechová - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí Moje tělo Psychohygiena Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence MuV Lidské vztahy Uplatňování principu slušného chování Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 2.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci uč. je dodržuje. - Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje. - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele - Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) -- Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - Zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV. · Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní). · Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	ATLETIKA: - základy atletiky (průprava na běh, sprint, skok - dálka (výška), hod míčkem) GYMNASTIKA: -základy gymnastiky (průpravná cvičení, základní prvky akrobacie, cvičení s náčiním) RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA: - rytmické a kondiční formy (cvičení s hudbou, s rytmickým doprovodem) POHYBOVÉ HRY: - pohybové hry (tradiční i netradiční, s pomůckami, náčiním a hračkami, pohybová tvořivost)	OSV Osobnostní rozvoj/ Sebezpoznání a sebepojetí Moje tělo Seberegulace a sebeporganizace OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích Psychohygiena OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence MuV Lidské vztahy Uplatňování principu slušného chování. Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	

- Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem. · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje. · Zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená. · spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	SPORTOVNÍ HRY: - základy sportovních her (průpravné hry, školka, manipulace s míčem, či náčiním	
---	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- uvědomuje si nutnost každodenní pohybové činnosti a jejího vlivu na zdraví - dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech - volí vhodné cvičební oblečení - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - uvědomuje si různá nebezpečí při nedodržení bezpečnostních pravidel při pohybových aktivitách a v prostorech školy	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybové zátěže Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách - bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - cvičení dechová - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí Moje tělo Psychohygiena Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence MuV Lidské vztahy Uplatňování principu slušného chování Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 3.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
- Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci uč. je dodržuje. - Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje. - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele - Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) -- Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - Zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV. - Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní). - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje. - Zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená.	ATLETIKA: - základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem GYMNASTIKA: - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA: - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu - tvořivé vyjádření rytmu pohybem - základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu) - bezpečnost při gymnastických činnostech POHYBOVÉ HRY: - funkce her, pravidla a používání náčiní - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - bezpečnost při různých druzích her SPORTOVNÍ HRY: - pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) - vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry - vlastní nácvik - průpravné sportovní hry, utkání podle	OSV Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí Moje tělo Psychohygienu Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence MuV Lidské vztahy Uplatňování principu slušného chování Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

· spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti - uplatňuje pravidla bezpečnosti při turistice a pobytu v přírodě - dodržuje pravidla bezpečnosti při hrách na sněhu	zjednodušených pravidel (vybíjená, minibasketbal) ÚPOLY V rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky. Plavecký kurz: - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - jeden púlavecký způsob / plavecká technika/ - prvky sebezáchrany a bezpečnosti Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, ochrana přírody Hry na sněhu	
---	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 4.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata	
- spolupracuje na realizaci svého pravidelného pohybového režimu - dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech - dodržuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí - usiluje o zvládnutí kondičně zaměřených činností - snaží se o zlepšení úrovně své pohybové zdatnosti - cvičí podle jednoduchého nákresu a popis	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybové zátěže Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - cvičení dechová - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí Moje tělo OSV Osobnostní rozvoj/ Psychohygiena Uvolnění, relaxace Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Respektování, podpora, pomoc OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 4.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		Učivo	Průřezová témata
- Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci uč. je dodržuje. - Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje. - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele - Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) -- Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - Zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV.		ATLETIKA: - základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem GYMNASTIKA: Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů Akrobacie Přeskok Lavička Šplh na tyči RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA: - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo takt, melodie) - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném(základní taneční krok 2/4 a 3/4) - základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu POHYBOVÉ HRY: - pravidla a používání náčiní - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní	MuV Lidské vztahy Uplatňování principu slušného chování Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

· Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní). · Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje. · Zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená. · spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě - dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při hrách na sněhu	SPORTOVNÍ HRY: - základní organizace utkání-losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry - vlastní nácvik - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) Plavecký kurz: - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - jeden púlavecký způsob / plavecká technika/ - prvky sebezáchrany a bezpečnosti TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ: Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, ochrana přírody Hry na sněhu	OSV Osobnostní rozvoj/ Sebezpoznání a sebepojetí Moje tělo Psychohygiiena Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence MuV Lidské vztahy Uplatňování principu slušného chování Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry) MuV Multikultura Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
---	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- spolupracuje na realizaci svého pravidelného pohybového režimu - dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech - dodržuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí - usiluje o zvládnutí kondičně zaměřených činností - snaží se o zlepšení úrovně své pohybové zdatnosti - cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách. - Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. - Zvládá aktivně základní osvojované pojmy - Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu. - Zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů.	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybové zátěže Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - cvičení dechová - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ATLETIKA: - základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV Osobnostní rozvoj/ Sebezpoznaní a sebepojetí Moje tělo OSV Osobnostní rozvoj/ Seberegulace a sebeorganizace Sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle OSV Osobnostní rozvoj/ Psychohygiena Uvolnění, relaxace OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita) OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Respektování, podpora, pomoc MuV Multikultura

- Zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start. - Dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách. - Zvládá základní techniku skoku do výšky. - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. - Zvládá aktivně základní osvojované pojmy. - Dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení. - Při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů. - Zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí). - Zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - Zvládá roznožku a skrčku přes náradí odpovídající výšky. - Zvládá základy šplhu. - Jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. - Uvědomuje si jména základních lidových tanců, dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní. - Vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady rytmy, melodie atd. - Reaguje na hezký pohyb i nevládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu. - Dovede pohybem vyjádřit výrazné rytmický a melodický doprovod - Nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví - Umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok. - Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet. - Zvládá 10-20 různých pohybových her, a ví jaké je jejich zaměření. - Dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her. - Umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře - Dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji. - Uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet. - Zvládá základní pojmy osvojovaných činností.	GYMNASTIKA: Akrobacie Přeskok Šplh na tyči, na laně RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA: Základní pojmy - základních lidové tance - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 - základy cvičení s náčiním (šátek, švihadlo, míč aj.) při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy SPORTOVNÍ HRY: - pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) - základní organizace utkání-losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry - Vlastní nácvik - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, miniházená)	Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Komunikace v různých situacích OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence OSV Morální rozvoj/ Hodnoty, postoje, praktická etika Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování... MuV Kulturní diference Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybů) MuV Lidské vztahy Uplatňování principu slušného
--	--	--

[illegible]

Název vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 1 hodina; 2. ročník – 1 hodina; 3. ročník – 1 hodina; 4. ročník – 1 hodina; 5. ročník – 1 hodina.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno Pracovním činnostem 5 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Tato oblast postihuje široké spektrum praktických činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Koncepty této oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které postihují široké spektrum praktických činností, kterými by se mohli žáci ve školním prostředí zabývat.

Žáci se učí pracovat s různými materiály, pomůckami a nářadí a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávání v této oblasti vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti, k osvojení dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce, k volbě vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek i k vytrvalosti a soustavnosti. Žáci poznávají, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka, při níž poznávají okolní svět a získávají tak potřebnou sebedůvěru a nové postoje k práci člověka, k technice a životnímu prostředí.

Důležitou součástí předmětu Pracovní činnosti je příprava žáků pro praktický život a budoucí profesní orientaci. Poznávají různé materiály, způsoby jejich zpracování a vytvářejí si k jednotlivým činnostem osobní vztah, což jim později pomůže při výběru střední školy a budoucího povolání. Zdokonaluje se také jejich manuální zručnost, kterou uplatní v dalších oborech. Důležitá je také týmová spolupráce, která naučí žáky zvládat pracovní problémy v kolektivu spolupracovníků.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy (třída, keramická dílna), na školním pozemku, v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích. Jedn hodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Pracovní činnosti lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ jednou za 14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jedn hodinovou týdenní dotací (např. Výtvarná výchova).

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využívají regionálních možností, navštěvují výstavy, tvůrčí dílny, výstavy starých řemesel. Využívají školní pozemek, keramickou dílnu. Zapojují se do projektů (Vánoce přicházejí, Velikonoce bez známek, Den Země...

Forma realizace

Skupinová výuka: práce konstrukční, příprava pokrmů

Týmová práce: práce na projektech (Den Země,...)

Frontální výuka: práce s textilem – základy šití

Problémová výuka: výběr vhodného materiálu, nářadí a pomůcek pro splnění vytyčeného cíle

Pokusy: pěstitelské práce (potřeba vody, světla, tepla,...)

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Pracovní činnosti na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané informace využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení.

Kompetence komunikativní

Žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Žák účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Kompetence občanské

Žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni, rozhoduje se zodpovědně, chápe základní ekologické souvislosti.

Kompetence pracovní

Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení a dodržuje vymezená pravidla; plní povinnosti; přistupuje k výsledkům pracovní činnosti také z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí, kulturních a společenských hodnot; orientuje se v základních aktivitách a pomalu formuje svou budoucí profesní orientaci.

Učivo – PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)

- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

- lidové zvyky, tradice, řemesla

Učivo – KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Učivo – PĚSTOTELSKÉ PRÁCE

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

Učivo – PŘÍPRAVA POKRMŮ

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 1.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- rozliší různé druhy materiálu - ověří vlastnosti materiálů - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky - bezpečně používá jednoduché nářadí a pomůcky - dbá na osobní čistotu a bezpečnost - seznámí se s pracovním místem, udržuje pořádek - popíše jednoduchý pracovní postup - rozumí slovním pokynům - zhotoví jednoduchý výrobek podle jednoduchého popisu, modelu, náčrtku - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - oskytne první pomoc při drobném úrazu - podle jednoduchého návodu zhotoví výrobek vážící se k lidovým tradicím	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu - přírodniny, papír, modelovací hmota, textil - stříhání, skládání, trhání, lepení, vystřihování Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - seznámení se základními nástroji a pomůckami (nůžky, lepidlo, tupá jehla, nit, podložka) - zásady bezpečnosti a hygienické návyky Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopnosti žáků Jednoduché pracovní operace, postupy, organizace práce - uspořádání pracovního místa - práce podle slovních pokynů - práce podle náčrtku a modelů - základy hygieny práce - zásady bezpečnosti práce, poskytnutí neb zajištění první pomoci při úrazu Lidové zvyky, tradice, řemesla - výrobky k svátkům a významným dnům podle ročních období	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí OSV Psychohygiena Kreativita OSV Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MuV Lidské vztahy EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 1.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- bezpečně zachází s díly stavebnice - sestaví jednoduché modely podle návrhu, plánu, modelu, vlastního návrhu - posoudí, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze - uvede jednoduchý pracovní postup - provede jednoduché pěstitelské práce - pečuje o pokojové květiny - pojmenuje vybrané pokojové květiny - rozumí potřebě ochrany přírody - připraví tabuli pro jednoduché stolování - předvede správné chování u stolu - zvládá základní hygienické návyky	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice (plošné, prostorové) - seznámení s možnostmi využití - montáž a demontáž Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - práce se stavebnicí podle návodu, předlohy a náčrtu Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda, výživa, vláh Pěstování rostlin ze semen v místnosti - pěstování travin v květináči Pěstování pokojových rostlin - péče o pokojové rostliny - odpad a jeho třídění Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků PŘÍPRAVA POKRMŮ Jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování - jednoduché prostírání - základní pravidla slušného chování - hygienické návyky	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí OSV Psychohygiena Kreativita OSV Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MuV Lidské vztahy EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 2.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
- rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastností a různé způsoby zacházení - ověří vlastnosti materiálu v praxi - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet - popíše jednoduchou pracovní operaci - podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek - uvede jednoduchý pracovní postup - prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa - udržuje čistotu a pořádek na pracovním místě - dbá na osobní čistotu a bezpečnost - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - podle jednoduchého návodu zhotoví výrobek vážící se k lidovým tradicím - napodobí průběh předváděné práce	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu - přírodniny, papír, modelovací hmota, textil, plast - užití materiálu v praxi - stříhání, lepení, skládání, vystřihování - práce s textilem - modelování Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití pomůcek - zásady bezpečné práce Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - práce podle slovních pokynů, modelů - místo na práci - upevňování zásad bezpečnosti a hygieny práce Lidové zvyky, tradice, řemesla - seznámení s lidovými řemesly a zvyky - jednoduché výrobky k tradičním svátkům ročního cyklu	EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 2.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata	
- bezpečně zachází s díly stavebnice - sestaví jednoduché modely podle vzoru, náčrtku a vlastní fantazie - provádí montáž a demontáž - zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze - předvede dovednost organizovat práci skupiny - provede jednoduché pěstitelské práce - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a bezpečně s nimi pracuje - rozliší, pojmenuje vybrané pokojové rostliny - rozpozná jednotlivé druhy zeleniny - předvede péči o pokojové květiny - vede jednoduché kolektivní záznamy - rozpozná odpad k třídění - vysvětlí potřebu ochrany přírody - pojmenuje základní potraviny - rozliší základní kuchyňské náčiní a bezpečné zacházení s nimi - připraví tabuli pro jednoduché stolování - předvede správné chování při stolování - dodržuje hygienické návyky	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice (plošné, prostorové) - sestavování modelů - montáž a demontáž Práce s návodem, předlohou, náčrtem - jednoduché modely podle náčrtů, modelů a vlastních nápadů Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda, výživa, rosení, vláh Pěstování rostlin v místnosti, venku - druhy rostlin pokojových a venkovních - druhy zeleniny Pěstování pokojových rostlin - péče o pokojové květiny - přesazování - pěstování travin v květináči - třídění odpadu, ochrana přírody Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků PŘÍPRAVA POKRMŮ Výběr, nákup, skladování potravin - základní potraviny - základní kuchyňské náčiní Jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - dekorativní prvky	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí OSV Psychohygiena Kreativita MuV Lidské vztahy EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství OSV Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 3.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata	
- rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení - porovná vlastnosti zpracovaného materiálu - zhotoví jednoduché výrobky - rozliší přírodní a technické materiály - určí vlastnosti různých papírů - bezpečně používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje - popíše jednoduchý pracovní postup a operaci na základě vlastní zkušenosti - pracuje na základě slovních pokynů, podle náčrtu, plánu a modelu - napodobí předvedenou práci - předvede dovednost organizovat práci ve skupině - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - ošetří drobná poranění - rozpozná tradiční zvyky - zhotoví jednoduchý výrobek vážící se k tradici - zvládá jednoduché lidové techniky - podle vzorového výrobku a výkladu sestaví svůj vlastní výrobek - porovná svůj výrobek s modelem - sestaví jednoduché modely z dílů různých stavebnic - porovná vlastnosti materiálů - provádí montáž a demontáž - Porovnává vlastnosti materiálů	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu - přírodniny, modelovací hmota, různé druhy papíru, karton, textil, drát, plasty, korek - stříhání, lepení, navlékání, spojování - rozlišování přírodních a technických materiálů, určování vlastností papíru - hnětení, válení, stlačování - základy šití Pracovní pomůcky a nástroje - nůžky, lepidlo, jehla, niť, podložka, špachtle Jednoduché pracovní operace a postupy - práce s návodem, předlohou, náčrtem, jednoduchým popisem - napodobení předvedené práce - uplatňování zásad bezpečnosti práce a hygienických návyků - zásady první pomoci při poranění Lidové tradice a zvyky - poznávání lidových zvyků a tradic, technik zpracování - užití některých technik (kraslice, práce se slámou) KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice /plošné, prostorové, konstrukční/ - vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu - montáž a demontáž modelů - porovnávání vlastností materiálů, funkční využití	EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství	

- zhotoví jednoduché modely podle náčrtu, plánu, pracovního popisu nebo fantazie	Práce s návodem, předlohou, náčrtem - sestavování jednoduchých modelů podle návodu, náčrtu	
--	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 3.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata
- objasní základní podmínky pro pěstování rostlin - provede jednoduché pěstitelské práce - vede záznamy o průběhu sledování pěstování rostlin ze semen v květináči - rozpozná základní druhy semen - předvede péči o pokojové rostliny - rozliší, pojmenuje vybrané pokojové rostliny - roztřídí odpad podle druhu k recyklaci - pojmenuje základní vybavení kuchyně - vyjmenuje zásady bezpečné práce v kuchyni a udržování čistoty - rozliší zdravé potraviny - vysvětlí zásady správného skladování potravin - připraví jednoduché pohoštění studené kuchyně - upraví stůl pro běžnou i slavnostní příležitost - předvede správné chování při stolování - ovládá základní pravidla při servírování	PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda, výživa, vláha, osivo Pěstování rostlin ze semen v květináči - pěstování plodin v květináči - úprava zeminy, setí, hnojení - poznávání semen - ověřování podmínek života rostlin Pěstování pokojových rostlin - ošetřování pokojových rostlin, zalévání, kypření, rosení - třídění odpadu a ochrana přírody ÚPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně - nádobí, bezpečnost práce - udržování pořádku a čistoty Výběr, nákup, skladování potravin - zdravé potraviny - zásady správného skladování - příprava jednoduchého pohoštění ze studené kuchyně Jednoduchá úprava stolu - prostírání, estetika stolování - zásady správného stolování a servírování	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem 1. období 1. stupně

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti 1. období 1. stupně

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce 1. období 1. stupně

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů 1. období 1. stupně

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 4.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP	učivo	Průřezová témata	
- předvede správné praktické činnosti s daným materiálem - rozliší různé materiály a uvede jejich vlastnosti - předvede základní dovednosti práce s technickými materiály - bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech - používá složitější pracovní nářadí a pomůcky - dodržuje pravidla bezpečnosti práce - dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu - vypracuje vlastní pracovní postupy a plány - řídí práci skupiny - spolupracuje s ostatními - zaznamená pozorování a pracovní postupy - poskytne první pomoc při drobném poranění - zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidovým tradicím z přírodních materiálů - napodobí v jednoduché formě lidové řemeslo - zvládá některé tradiční techniky - sestaví jednoduché pohyblivé modely podle předlohy i vlastní fantazie - vyřeší pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu - přírodniny, modelovací hmota, těsto, modurit, papír, karton, textil, drát, fólie, dřevo, plasty, korek - lepení, stříhání, svazování sešívání - jednoduché kartonážní práce - šití stehem, sešívání, druhy textilií Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - nůžky, nůž, jehla, nit, lepidlo, podložka, špachtle, špendlíky - bezpečnost při práci Jednoduché pracovní postupy, organizace práce - práce podle složitějších návodů - vypracování vlastních pracovních postupů a náčrtů - organizace práce, řízení pracovní skupiny, kooperace - uplatňování požadavků bezpečnosti - zásady první pomoci při poranění Lidové zvyky a tradice, řemesla - užití přírodnin pro jednoduchou ozdobu, šperk, svícen na základě tradic - užití tradičních technik – kraslice, práce se slámou, batika, drhání KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice, sestavování modelů - sestavování modelů podle předlohy i představy - montáž, údržba, demontáž - modelářské práce Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - práce podle složitějších návodů	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství OSV Psychohygiena Kreativita OSV Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MuV Lidské vztahy	

- provede pokusy a pozorování pro určování vlastností materiálů a jejich užití pro různé modelářské práce - určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku - zhotoví vlastní náčrtek, výkres - dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji - poskytne první pomoc při drobných poraněních	- vytváření vlastních návodů, náčrtů, vlastností materiálů - pracovní řád - první pomoc	
--	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 4.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		Učivo	Průřezová témata
- vyhledá informace o základních podmínkách pro pěstování různých rostlin - ověří informace sledováním růstu vybraných rostlin - používá vhodné pracovní nástroje a náčiní - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - předvede správnou péči o pokojové rostliny - zhotoví jednoduchou vazbu řezaných a sušených květů - používá správné pomůcky - uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové rostliny - dodržuje zásady bezpečnosti práce s nimi - orientuje se v základním vybavení kuchyně - zná zásady bezpečného používání elektrických a plynových spotřebičů - samostatně připraví jednoduchý pokrm - upraví ovoce a zeleninu za studena - připraví ovocný a zeleninový pokrm za studena - upraví stůl pro běžné i slavnostní pohoštění - použije zdobné prvky k dekoraci tabule - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni - ovládá zásady slušného chování u stolu a obsluhy - poskytne první pomoc při úrazu		PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen - setí, sázení, ošetřování, jednocení, hnojení, sklizení - ověřování podmínek života rostlin, sledování růstu Pěstování pokojových rostlin - ošetřování pokojových květů: zalívání, kypření, rosení, hnojení - jednoduchá vazba a úprava květů - používání správných pomůcek Rozlišování jedovatých pokojových rostlin - dodržování bezpečnosti a hygieny práce PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně - bezpečná práce s kuchyňským náčiním - bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů Výběr, nákup, skladování potravin - zdravá výživa, životospráva - jednoduché pohoštění ze studené kuchyně - úprava ovoce, zeleniny za studena Jednoduchá úprava stolu - běžné a slavnostní prostírání - zdobné prvky - zásady obsluhy a chování u stolu - první pomoc	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí OSV Psychohygiena Kreativita OSV Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství MuV Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 5.
Konkrétní výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
- předvede správné praktické činnosti s daným materiálem - rozliší vlastnosti materiálů a jejich užití při složitějších pracovních činnostech - používá složitější pracovní nářadí a pomůcky - dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s nástroji - dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu - samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení zvolí pracovní postup, materiál i pomůcky - pracuje ve skupině i samostatně - zaznamená postřehy i pracovní postup - uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - poskytne první pomoc při poranění - sleduje průběh předvádění práce a napodobí pracovní postup - vyrobí jednoduché lidové výrobky - napodobí v jednoduché formě lidové, řemeslo - montuje, demontuje výrobky podle plánu - vyřeší pracovní problémy při práci s návodem předlohou	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu - práce s různými druhy papíru, kartonu, rozlišování vlastností a způsobu užití v praxi - práce s modelovací hmotou, sádkou, přírodními materiály, korkem, drátky, bužírkou, plasty, fóliemi, textilem Pracovní pomůcky a nástroje - správné používání nástrojů na jednotlivé materiály - bezpečnost a hygiena práce Jednoduché pracovní operace a postupy - technické myšlení a představivost při práci podle slovního návodu, náčrtku, popisu - řešení problému – alternativní - řízení práce a kooperace ve skupině - záznamy pracovního postupu - zásady bezpečnosti, hygieny práce a první pomoci při poranění Lidové zvyky a tradice - techniky zpracování: tkání, drhání, batikování, modrotisk, kraslice - užití některých technik zpracování - ukázky řemesel KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Sestavování modelů - montáž, údržba, demontáž jednoduchých modelů Práce s návodem, předlohou, náčrtem - pracovní dovednosti a návyky při organizaci, plánování	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebezpojetí OSV Psychohygiena Kreativita OSV Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MuV Lidské vztahy EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství EV Základní podmínky života Význam vody, ovzduší a půdy EV Vztah člověka k prostředí

- určí, dodržuje a zaznamená pracovní postup - důkladně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji - poskytne první pomoc	a vlastní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny - první pomoc	
---	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 5.	
Konkrétní výstupy dle ŠVP		Učivo	Průřezová témata
- vyhledá informace o potřebách známých pokojových rostlin - provede pozorování života pokojových rostlin a správně o ně pečuje - uvede a rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové rostliny - pozná jedovaté rostliny v přírodě - rozumí pojmu pylová alergie - uvědomuje si důležitost ochrany přírody - chápe důležitost třídění odpadu - orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje pořádek a čistotu - vysvětlí význam zdravé životosprávy - připraví samostatně jednoduchý pokrm podle receptu - připraví jídelní stůl pro běžné i slavnostní stolování - obslouží stolující, umí se slušně chovat u stolu - dodržuje pravidla etikety - seznámí se s historií techniky v kuchyni, i s budoucností		PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pěstování rostlin - rozlišování rostlin a jejich potřeb Pěstování rostlin ze semen - v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) Pěstování pokojových rostlin - péče o květiny, přesazování, rozmnožování, hydroponie Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie - seznámení s jedovatými rostlinami v přírodě – zásady správného zacházení - pylové alergie - ochrana rostlin, přírody - zdravé životní prostředí - třídění a využití odpadu PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně - zásady správného používání vybavení kuchyně - hygienické návyky Výběr, nákup, skladování potravin - zásady zdravé životosprávy - příprava jednoduchých pokrmů podle receptu Jednoduchá úprava stolu - běžné i slavnostní prostírání - zdobné prvky, vazby květin - obsluha a chování u stolu Technika v kuchyni - správná obsluha - historie a význam - budoucnost	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí EV Vztah člověka k prostředí Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství OSV Psychohygiena Kreativita OSV Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MuV Lidské vztahy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem 2. období 1. stupně

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti 2. období 1. stupně

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek

Pěstitelské práce 2. období 1. stupně

žák

ČSP-5-3-01p zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů 2. období 1. stupně

žák

ČSP-5-4-01p zná základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

Název vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Český jazyk a literatura se vyučuje v 6. ročníku 5 hodin v týdnu, v 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5 hodin týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově je na 2. stupni Českému jazyku a literatuře věnováno 18 hodin týdně, navazuje se na základy, které žáci získali na 1. stupni.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura náleží do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko - kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální a neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Výuka probíhá zpravidla v budově školy (kmenové třídy, knihovna, počítačová učebna). Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací /případně v budově zdejšího kina/.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k naplňování klíčových kompetencí.

Učitel kombinuje bez ostrých hranic jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovu; podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků, dbá na správné čtenářské návyky; využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskopisy volí přednostně z regionu školy; volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, poster, vlastní výpisky, apod.) práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků; vede žáky k používání jazykových příruček; při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám; nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní; vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností; rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva; zařazuje průřezová témata dle organizace jednotlivých projektů; ukazuje na příkladech rozdíl mezi literaturou hodnotnou a brakovou.

Forma realizace

Skupinová výuka: práce s jazykovými příručkami, slovníky; úpravy textů, tvorba vlastních literárních textů

Systémová výuka: praktické využívání poznatků

Týmová práce: dramatizace textů

Výukový software: testy a cvičení

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Český jazyk a literatura na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák se umí orientovat v textech a využívat dostupných informačních zdrojů k zlepšení vlastní jazykové kultury, obohacení své slovní zásoby a co nejprůběhavějšího, výstižného vyjadřování. Informace umí vyhledávat, třídit, porovnávat a využívat.

Kompetence k řešení problémů

Žák umí pojmenovat problém, na základě vlastních zkušeností a úsudku hledá jeho příčiny, dovede nastínit řešení, v odborné literatuře i beletrii umí nalézat důkazy a osvědčené postupy, umí argumentovat a přesvědčivě hovořit.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle, kultivovaně; dbá o správný ústní i písemný projev. Žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje, rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění; využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Žák umí pracovat ve skupině, neprosazuje se na úkor ostatních, je tolerantní, ale umí i obhájit své názory a přesvědčení; přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají; vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí. Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Žák si umí vážit kulturních a společenských hodnot, svého jazyka; je připraven tyto hodnoty rozvíjet a chránit. Využívá znalosti a zkušenosti (např. z četby), v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost činí správná rozhodnutí o své profesi a dalším vzdělávání.

Učivo – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

Učivo – JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický
- obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

Učivo – LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- způsoby interpretace literárních a jiných děl
- základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova 2. stupeň

žák

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Jazyková výchova 2. stupeň

žák

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis

ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Literární výchova 2. stupeň

žák

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- seznámí se s pojmem jazykověda - orientuje se v jazykových příručkách - rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, věty, správně intonuje - rozlišuje ve slově kořen, předponu, příponu a koncovku - určí mluvnické kategorie u podstatných a přídavných jmen, aplikuje znalost pro písemný projev - rozpozná druhy zájmen a číslovek - zvládá slovesné kategorie - vyhledá základní větné členy a zdůvodní shodu - odůvodňuje a píše správně i/y	Jazyková výchova - jazykověda - jazykové příručky - zvuková stránka slova a věty - stavba slova - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa - skladba, větné členy - shoda podmětu s přísudkem	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozliší základní slohové útvary - sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost - užívá vhodných jazykových prostředků - vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu - vyhledá hlavní myšlenky textu - podá informaci stručně a zřetelně - dbá na výběr vhodných slov při nácviu popisu - stylizuje dopis a rozvíjí kultivovaný písemný projev	Komunikační a slohová výchova: - sloh, slohové útvary - vypravování - člověk ve společnosti, telefonování, vzkazy, formy společenského styku, pozvánka - výpisky, výtah - zpráva, oznámení - popis - dopis, soukromý, úřední	MeV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Interpretace mediálního sdělení Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- pozná útvary lidové slovesnosti - vnímá literaturu jako zdroj poznání a prožitků, rozvíjí fantazii hrou, úvod do poezie - rozliší sloku od verše - reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy, odliší pověst od pohádky a povídky - vysvětlí vznik bajky, pověsti a báje - zdůvodní vztah literatury se životem - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje jeho strukturu - vlastními slovy interpretuje smysl díla	Literární výchova: - lidová slovesnost - poezie - pohádky - pověsti, báje - bajky - povídky za života dětí, dobrodružné povídky - povídky ze současnosti - povídky v české a světové literatuře	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- navazuje na znalosti o podstatných a přídavných jménech a odvodí další tvary - upevňuje znalosti o slovesných kategoriích - rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je - tvoří homonyma, antonyma, synonyma a začleňuje je do souvislého textu - rozlišuje, rozezná větu hlavní a vedlejší, větné členy podle vztahu - dovede psát čitelně, přehledně a upraveně	Jazyková výchova: - podstatná jména, odvozování, vlastní jména - přídavná jména, odvozování - slovesa - neohebné slovní druhy - homonyma, antonyma, synonyma - skladba, věta a výpověď - písemný projev, pravopis	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- pokračuje ve cvičení samostatných souvislých projevů - dosahuje zajímavosti vypravování - dbá na výběr vhodných slov při výcviku - dorozumí se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situac rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr - odborně popisuje předmět, postup - provádí subjektivní popis - sestaví vlastní životopis - provede charakteristiku / vnější, vnitřní/	Komunikační a slohová výchova: - praktické formy slohu - vypravování, užití přímé řeči - popis pracovního postupu, děje - odborný popis, subjektivně zabarvený popis - líčení - životopis - charakteristika	MuV Lidské vztahy MeV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Interpretace mediálního sdělení Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozlišuje základní literární druhy a žánry - vyhledá pojmy ve slovnících a encyklopediích - poznává nové autory - seznámí se s Biblí, čte nejstarší příběhy - seznámí se s životem a dílem autorů období nejstarší literatury, renesance, doby pobělohorské a doby národního obrození - využívá dalších literárních pojmů při práci s textem - poznává další formy- divadlo, film, navštíví divadelní představení - formuluje vlastní názor na literární dílo, pokouší se o výrazný přednes - uvádí základní literární směry a jejich představitele v české a světové literatuře	Literární výchova: - literární teorie - encyklopedie - Bible - nejstarší literatura - renesanční literatura - pobělohorská literatura - literatura národního obrození	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozpozná slovanské a světové jazyky - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - zjistí rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých a tvoří správné tvary - zařadí sloveso k slovesnému rodu a vidu - rozliší druhy vedlejších vět a poměry mezi větami hlavními - rozvíjí kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu - zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Jazyková výchova: - český jazyk jako slovanský jazyk - slovní zásoba a její obohacování, tvoření slov - podstatná jména přejatá - slovesa, rod a vid - skladba, souvětí souřadná a podřadná - písemný projev	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- objedná časopis, sestaví inzerát, využije nabídky, poznává formy úředního styku, sepíše žádost a stížnost - zpracuje výklad na základě osnovy, využívá vhodně odborné názvosloví - vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví referát nebo s oporou o text - vyhledá líčení a inspiruje se pro vlastní tvorbu - využívá poznatků o jazyce k práci s textem a k vlastnímu psaní, využívá získané znalosti o charakteristice, užívá vhodná slova	Komunikační a slohová výchova: - kratší slohové útvary, objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost - výklad - výtah - líčení - charakteristika literárních postav	VMEGS Objevujeme Evropu a svět Český jazyk jako slovanský jazyk VMEGS Jsme Evropané Český jazyk jako slovanský jazyk MuV Lidské vztahy Kulturní diference MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výpisek, výtah, objednávka, zpráva, oznámení MeV Receptivní činnosti/ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Výtah, zpráva, stížnost MeV Receptivní činnosti/ Stavba mediálních sdělení Inzerát, nabídka

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka		Učivo	Průřezová témata
- vnímá literaturu jako zdroj poznání - zhodnotí obraz historie v literatuře - pozná významné osobnosti světové literatury - posoudí úlohu lidové slovesnosti - zhodnotí význam práce spisovatelů - poznává vývojová období a jejich představitele - porovná českou a světovou literaturu 19. století a 1. poloviny 20. století - projevuje zájem navštěvovat divadelní představení		Literární výchova: - česká literatura 19. století - světová literatura 19. století - česká literatura 1. poloviny 20. století - světová literatura 1. poloviny 20. století - srovnání české a světové literatury / představitelů/ - literárně výchovné aktivity	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV Hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka		Učivo	Průřezová témata
- orientuje se v obecném poučení o jazyce, rozlišuje skupiny jazyků - získává přehled o vývoji češtiny - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova		Jazyková výchova Obecné poučení o jazyce - český jazyk a jeho vývoj, skupiny jazyků - rozvrstvení národního jazyka - jazyk a komunikace, jazyková norma a kodifikace - jazykové příručky Zvuková podoba jazyka - spisovná výslovnost, podoba znělosti, přízvuk - zvuková stránka věty, melodie, důraz, tempo - psaní a výslovnost přejatých slov	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - určuje slovesné třídy, vzory - odstraňuje skladební nedostatky - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Slovní zásoba a tvoření slov - způsoby tvoření slov - význam slova, přenesená pojmenování (metafora, metonymie), synonyma, homonyma Tvarosloví - slovní druhy - mluvnické významy, slovesa, třídy a vzory Skladba - stavba věty, odchylky větné stavby - rozvíjející větné členy - souvětí souřadné a podřadné, významové poměry mezi větami hlavními Pravopis	
--	--	--

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - napíše jednoduchou úvahu na dané téma - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Komunikační a slohová výchova: - diskuse - projev, proslov, přednáška - výklad -výpisky, výtah, referát - úvaha - publicistické útvary - řečnická cvičení - shrnutí o slohu	MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výpisek, výtah, objednávka, zpráva, oznámení MeV Receptivní činnosti/ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Výtah, zpráva, oznámení MeV Receptivní činnosti/ Stavba mediálních sdělení Zpráva, oznámení Tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Literární výchova: - česká a světová literatura 1. pol. 20. století - česká a světová literatura 2. pol. 20. století - současná česká a světová literární tvorba - základní literární pojmy - literární žánry a typy, směry - literárně výchovné aktivity, tvořivá činnost	- OSV - Rozvoj schopností poznávání - Komunikace - OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika - MuV - Multikulturalita

Název vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK I

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Anglický jazyk I se vyučuje od 6. do 9. ročníku 3 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově je na 2. stupni věnováno Anglickému jazyku I - 12 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk I patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk I přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Anglickém jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání a jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Anglický jazyk I je:

- vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu
- podpora samostatnosti, tvořivosti a logického myšlení
- integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- organizace práce žáků ve skupinách
- kladení důrazu na mezipředmětové vztahy
- kladení důrazu na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého.

Forma realizace

Skupinová výuka: gramatické jevy, slovní zásoba

Týmová práce: rozhovory, řešení problémů

Výukový software: procvičování gramatických jevů, tematických okruhů

Internet: vyhledávání informací, e-learning

Projekty: v souvislosti s aktuálními tematickými okruhy

Práce se slovníkem: vyhledávání slovní zásoby, základních gramatických jevů
Poslechová cvičení: porozumění čtenému textu

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Anglický jazyk I na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák si uvědomuje svou zodpovědnost za vzdělávání a budoucnost; učí se vyhledávat, zpracovávat a používat nalezené informace.

Kompetence k řešení problémů

Žák si osvojuje tvořivé myšlení, logické uvažování a uplatňuje je při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák se učí otevřené, všestranné a účinné komunikaci; zdůvodňuje gramatické jevy a obhazuje svůj postoj.

Kompetence sociální a personální

Žák rozvíjí schopnost spolupracovat, pracovat a podílet se na atmosféře v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Kompetence občanské

Žák plní své povinnosti, uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých; je schopen a ochoten účinně pomoci v různých situacích.

Kompetence pracovní

Žák si vytváří pozitivní vztah k práci, používá vhodné nástroje k dosažení optimálního výsledku; efektivně organizuje vlastní práci.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – ANGLICKÝ JAZYK I

Očekávané výstupy žáka – 2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

- tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním 2. stupeň

žák

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

žák

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK I	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- Žák rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů (inzeráty, prospekty, mapy) s využitím vizuální opory, týkají-li se běžných každodenních situací, umí v nich vyhledat konkrétní předvídatelné informace a odpovědi na otázky - Rozumí frázím a výrazům, které se vztahují k nejnaléhavějším potřebám (např. základní osobní a rodinné informace, o nakupování), pokud jsou vyslovovány pomalu a zřetelně - Za vizuální podpory a pomoci učitele odvodí význam nových slov z kontextu textu, není-li takových slov mnoho - Napiše velmi jednoduché osobní dopisy vyjadřující poděkování a omluvu, pozdrav z prázdnin - Napiše jednoduché texty o sobě a své rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Ústně reprodukuje obsah textu týkajícího se známých témat jako jednoduchý popis v podobě vět spojených v seznam - Mluví o sobě a své rodině, škole, kamarádech, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Komunikuje ve známých situacích vyžadujících jednoduchou, přímou výměnu informací o běžných rutinních záležitostech - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Téma: domov, rodina, bydlení, škola, příroda a město, doktor, péče o zdraví, sport, stravovací návyky, jídlo a pití - prolínají se v činnostech Mluvení, Psaní, Poslech s porozuměním, Čtení s porozuměním Slovní zásoba: celková slovní zásoba se vztahuje k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Gramatika: odvozená od daných témat komunikačních záměrů, v rozsahu přítomných časů (prostý i průběhový) s možným přesahem do minulého času prostého. Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Poznámka: Možnost využití časopisů, projektové práce, projekty ve skupinách, PC programy, nahrávání rozhovorů, videonahrávek, hraní rolí v jednoduchých scénkách připravených dle učebnice nebo jiných autentických materiálů, s možností posměňování, poslechy písní	OSV Sebepoznání, ebepojetí poznávání lidí mezilidské vztahy VMEGS Evropa a svět nás zajímá My Country (Geografie Velké Británie a porovnání s ČR) VMEGS Objevujeme Evropu a svět The USA (základní fakta) VMEGS Jsme Evropané A Year in my Life (Život v Británii)

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK I.	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- Žák rozumí krátkým jednoduchým textům obsahujícím nejčastěji užívanou slovní zásobu včetně internacionalismů, které se vyskytují v jeho mateřském jazyce, v těchto textech - dokáže vyhledat odpovědi na otázky - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace z nahrávek, týkají-li se známých témat - Písemně tvoří a obměňuje jednoduché texty a věty gramatickými chybami, které nebrání pochopení významu - S gramatickými chybami, které nebrání pochopení významu reprodukuje ústně obsah textu, promluvy i konverzace na známá témata - Komunikuje ve známých situacích vyžadujících jednoduchou, přímou výměnu informací o běžných rutinních záležitostech a známých tématech - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Téma: oblékání, rodina, nákupy a móda, škola, počasí, sport, volný čas, příroda a město, kultura, realie anglicky mluvících zemí - prolínají se v činnostech Mluvení, Psaní, Poslech s porozuměním, Čtení s porozuměním Slovní zásoba: celková slovní zásoba slov, vztahuje se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Gramatika: výskyt dle potřeby daného tématu, kontrast přítomnosti a minulosti (minulý čas) Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Poznámka: Možnost využití časopisů, projektové práce, projekty ve skupinách, PC programy, nahrávání rozhovorů, videonahrávek, hraní rolí v jednoduchých scénkách připravených dle učebnice nebo jiných autentických materiálů, s možností pozměňování, přípravování testů pro jiné skupiny, poslechy písní	OSV rozvoj schopností poznávání kreativita poznávání lidí komunikace EV Vztah člověka k prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá Famous Britains (osobnosti britské historie) VMEGS Objevujeme Evropu a svět Canada (základní fakta) New York (turistické zajímavosti) VMEGS Jsme Evropané London (turistické zajímavosti)

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK I.	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- Žák rozumí středně dlouhým jednoduchým textům obsahujícím nejčastěji užívanou slovní zásobu, v těchto textech dokáže vyhledat odpovědi na otázky, u autentických materiálů využívá vizuální podpory - Rozumí obsahu zřetelně vyslovované promluvy či konverzace nahrávek, týkají-li se známých témat, má-li možnost slyšet ji opakovaně, nebo se vrátit k nejasnému úseku - Písemně tvoří a obměňuje jednoduché texty a věty gramatickými chybami, které nebrání pochopení významu, pokud se týkají osvojovaných témat - Reaguje na jednoduché písemné sdělení - S gramatickými chybami, které nebrání pochopení významu reprodukuje ústně obsah textu, promluvy i konverzace na známá témata - Zeptá se na základní informace, například o veřejné dopravě, počasí, výrobku v obchodě, programu v kině, a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Komunikuje ve známých situacích umožňujících jednoduchou, přímou výměnu informací o běžných rutinních záležitostech a známých tématech	Téma: nákupy, cestování, příroda, město, počasí, moderní technologie, reálie anglicky mluvících zemí - prolínají se v činnostech Mluvení, Psaní, Poslech s porozuměním, Čtení s porozuměním Slovní zásoba: celková slovní slov se vztahuje k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Gramatika: výskyt dle potřeby daného tématu, přítomnost, minulost, budoucnost Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Poznámka: Možnost využití časopisů, projektové práce, projekty ve skupinách, PC programy, nahrávání rozhovorů, videonahrávek, hraní rolí v jednoduchých scénkách připravených dle učebnice nebo jiných autentických materiálů, s možností pozměňování, připravování testů pro jiné skupiny, poslechy písní	OSV rozvoj schopností poznávání kreativita poznávání lidí OSV komunikace MuV kulturní diferenciacce MeV Tvorba mediálního sdělení VMEGS Evropa a svět nás zajímá Free Time (aktivity teenagerů ve Velké Británii) VMEGS Objevujeme Evropu a svět Australia (základní fakta) VMEGS Jsme Evropané A British Summer (Jak Britové tráví léto)

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK I.	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- Žák najde důležité informace v materiálech každodenního života, jakými jsou dopisy, brožury a krátké úřední dokumenty, a rozumí jim - Promluvě a konverzaci rozumí natolik, aby zvládl jednoduché rutinní výměny bez nadměrného úsilí - Ve většině případů rozumí jasně artikulovanému spisovnému jazyku, který je mu adresován, a který se týká běžných záležitostí, pokud může občas požádat o zopakování nebo přeformulování - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Rozumí-li obsahu textu, dokáže odvodit pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - Písemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty na známá témata - Stručně reprodukuje obsah textu, promluvy i konverzace, pokud jsou psány spisovným jazykem, vyslovovány zřetelně se známým přízvukem a týkají-li se každodenního života a zaměstnání - Mluví o své rodině, rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Vypráví jednoduchý příběh či událost - Ústně i písemně vyžádá jednoduchou informaci potřebnou ke každodennímu životu - Zapojí se do interakce v situacích, které mají jasnou strukturu, a do krátkých rozhovorů týkajících se běžných témat za předpokladu, že mu druhá strana pomůže v případě nutnosti.	Téma: škola, film, cestování, společnost a její problémy, stravovací návyky, péče o zdraví, pocity a nálady, moderní technologie a média, kultura, móda, volba povolání, realie anglicky mluvících zemí - prolínají se v činnostech Mluvení, Psaní, Poslech s porozuměním, Čtení s porozuměním Slovní zásoba: celková slovní zásoba se vztahuje k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem Gramatika: výskyt dle potřeby daného tématu, přítomnost, minulost, budoucnost Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Poznámka: Možnost využití časopisů, projektové práce, projekty ve skupinách, PC programy, nahrávání rozhovorů, videonahrávek, hraní rolí v jednoduchých scénkách připravených dle učebnice nebo jiných autentických materiálů, s možností pozměňování, přípravování testů pro jiné skupiny, poslechy písní, tvorba plakátů Žák dosáhne úrovně A2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, s možným přesahem do úrovně B1	OSV rozvoj schopností poznávání poznávání lidí mezilidské vztahy OSV komunikace VDO Občan, občanská společnost a stát MuV Multikulturalita MeV práce v realizačním týmu VMEGS Evropa a svět nás zajímá The English Language (historie, vývoj a rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou) VMEGS Objevujeme Evropu a svět Education in the USA (systém vzdělávání v USA) VMEGS Jsme Evropané Travelling (cestování po anglicky mluvících zemích v Evropě – Velké Británii, Irsku, Maltě, Gibraltar, ...)

Název vyučovacího předmětu: NĚMECKÝ JAZYK II

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Vyučovací předmět Další cizí jazyk se vyučuje formou povinného předmětu, který je zařazen do rozvrhu v 7. až 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově je na druhém stupni věnováno Dalšímu cizímu jazyku 6 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk II je do školního vzdělávacího programu zařazen jako druhý cizí jazyk. Jako Doplnující vzdělávací obor je Další cizí jazyk nabízen žákům na 2. stupni formou povinného předmětu – buď Anglického, nebo Německého jazyka –, aby každý absolvent školy poznal 2 cizí jazyky. Ve výuce Dalšího cizího jazyka jde především o praktické dovednosti. Cílem výuky je probuzení zájmu žáka o studium druhého cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je na 2. stupni rozdělen na tematické okruhy: řečové dovednosti, poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním, psaní.

V rámci těchto tematických okruhů se žáci učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí daného věku.

Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Výuka probíhá v kmenových třídách, počítačové učebně či učebně s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Další cizí jazyk je:

- kladení důrazu na základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
- vedení žáků k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- vedení žáků k integrovanému používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- organizace práce žáků ve skupinách
- kladení důrazu na mezipředmětové vztahy
- kladení důrazu na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého
- podpora jazykových soutěží a her.

Forma realizace

Skupinová výuka: jednoduché dialogy, gramatické jevy, slovní zásoba

Systémová výuka: práce se slovníkem, poslechový materiál

Týmová práce: rozhovory, řešení problémů

Výukový software: testy a cvičení, procvičování gramatických jevů

Projekty: v souvislosti s aktuálními tematickými okruhy

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu NĚMECKÝ JAZYK II na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák si uvědomuje svou zodpovědnost za vzdělávání a budoucnost; učí se vyhledávat, zpracovávat a používat nalezené informace.

Kompetence k řešení problémů

Žák samostatně hledá různá řešení jazykových problémů; využívá simulované modelové situace, se kterými se může setkat v praktickém životě (psaní dopisů, vedení rozhovorů, poslech mluveného slova atd.). Žák zřetelně vyjadřuje své názory v rámci konverzace na různá témata.

Kompetence komunikativní

Žák rozvíjí dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním, tyto dovednosti jsou rozvíjeny formou standardních metod výuky cizího jazyka. Žák dostává příležitost ke komunikaci s německy mluvícími cizinci v rámci zahraničních poznávacích zájezdů. Žák přesně zachází s jazykovým materiálem, umí třídit informace a rozvíjí své interpretační schopnosti.

Kompetence sociální a personální

Žák rozvíjí své schopnosti spolupracovat formou párového a skupinového řešení úkolů; má možnost setkávat se a spolupracovat s různými lidmi formou zahraničních výletů a návštěv. Žák rozvíjí svou schopnost soustavně se učit a pracovat.

Kompetence občanské

Žák se učí v rámci konverzace vyjádřit svůj názor a zaujmout stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním. Žák vede diskuse a debaty na aktuální témata, během nichž obhájí své názory. Žák se učí pozitivně vnímat jiné kulturní, duševní a etické hodnoty při pobytech v německy mluvících zemích.

Kompetence pracovní

Žák umí využít získané vědomosti ve svém budoucím povolání. Žák zodpovědně přistupuje k plnění svých povinností a k dodržování stanovených pravidel.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
– DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Očekávané výstupy žáka – 2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

- vyplní základní o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

žák

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení

žák

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK II	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním: - žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností - seznámí se se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí výrazu pro pozdrav a poděkování - reaguje na otázky učitele - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a vztahují se k tématu škola, zvířata, čas a můj den - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se témat – škola, zvířata, čas a můj den - rozumí jednoduchým slovům se kterými se setkal v rámci zmíněných okruhů - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů Mluvení: - žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - púozdraví, poděkuje, vyjádří souhlas, nesouhlas - sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, školy, času, zvířat - sdělí své jméno a věk - odpovídá na jednoduché otázky k tématům škola, zvířata, čas a můj den a podobné otázky pokládá Psaní: - vyplní základní údaje o sobě v dotazníku - napíše jednoduché texty týkající se probíraných témat: škola, zvířata, čas, můj den - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, které se týkají jeho osoby - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení Čtení s porozuměním: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématům - rozumí jednoduchým slovům, se kterými setkal v rámci probíraných témat - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - žák vyhledává v textu požadované informace	Mluvení Čtení s porozuměním Psaní Poslech s porozuměním - představování se - kde se mluví německy / přehled/ - škola – třída, spolužáci - počítání 1 – 20 - školní potřeby - zvířata – domácí, exotická, mazlíčci - čas – kolik je hodin? - můj den – denní režim gramatika: - časování v jednotném čísle - členy a přivlastňovací zájmena - časování v množném čísle - určité a neurčité členy - časování haben a sein - určování času - hodiny	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita OSV Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MuV Lidské vztahy EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK II	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním: - žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností - seznámí se se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí výrazu pro pozdrav a poděkování - reaguje na otázky učitele - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a vztahují se k tématu rodina, hobby, povolání, bydlení a jídlo - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se témat – rodina, hobby, povolání, bydlení a jídlo - rozumí jednoduchým slovům se kterými se setkal v rámci zmíněných okruhů - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů Mluvení: - žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - púozdraví, poděkuje, vyjádří souhlas, nesouhlas - sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, hobby, povolání, bydlení a jídla - odpovídá na jednoduché otázky k tématům rodina, hobby, povolání, bydlení a jídlo a podobné otázky pokládá Psaní: - vyplní základní údaje o sobě v dotazníku - napíše jednoduché texty týkající se probíraných témat: rodina, hobby, povolání, bydlení a jídlo, reaguje na jednoduchá písemná sdělení, které se týkají jeho osoby - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení Čtení s porozuměním: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématům - rozumí jednoduchým slovům, se kterými setkal v rámci probíraných témat - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - žák vyhledává v textu požadované informace	Čtení s porozuměním Mluvení Psaní Poslech s porozuměním -témata: - hobby – činnosti - rodina – rodokmen, popis obrázku, německá rodina - povolání - nakupování – co stojí?, cena - bydlení – můj domov - jídlo – nákupy, recepty, česká a německá kuchyně - volný čas – aktivity, svátky - počítání do milionu gramatika: -slovesa s odlučitelnými předponami - časování nepravidelných sloves / fahren, essen/ - časování koennen, moechten - časování modální sloves - imperativ - použití vazby „man“	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita OSV Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MuV Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK II	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním: - žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a pečlivou výslovností - seznámí se se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí výrazu pro pozdrav a poděkování - reaguje na otázky učitele - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a vztahují se k tématu lidské tělo, oblečení, moje město, prázdniny, německy mluvící země a hledám práci - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se témat – rodina, hobby, povolání, bydlení a jídlo - rozumí jednoduchým slovům se kterými se setkal v rámci zmíněných okruhů - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů Mluvení: - žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - púozdraví, poděkuje, vyjádří souhlas, nesouhlas - sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, lidského těla, oblečení, mého města, prázdnin, německy mluvících zemí a hledání práce - odpovídá na jednoduché otázky k tématům rodina, hobby, povolání, bydlení a jídlo a podobné otázky pokládá Psaní: - vyplní základní údaje o sobě v dotazníku - napíše jednoduché texty týkající se probíraných témat: lidské tělo, oblečení, moje město, prázdniny, německy mluvící země a hledám práci - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, které se týkají jeho osoby - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení Čtení s porozuměním: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématům - rozumí jednoduchým slovům, se kterými setkal v rámci probíraných témat - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - žák vyhledává v textu požadované informace	Mluvení Psaní Čtení s porozuměním Poslech s porozuměním témata: -lidské tělo - oblečení / móda/ - moje město - prázdniny – plány do budoucna - zaměstnání – hledám práci, inzerce - životopis - německy mluvící země / reálie/ gramatika: -množné číslo podstatných jmen - skloňování osobních zájmen / mich, mir/ - vazba „ es gibt“ - předložky se 3.,4. pádem, předložky se 3. + 4. pádem - budoucí čas - minulý čas sloves	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita OSV Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

Název vyučovacího předmětu: MATEMATIKA

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Matematika se vyučuje v 6. ročníku 5 hodin týdně, v 7. ročníku 4 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově je na 2. stupni věnováno Matematice 19 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. V základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika a její aplikace je na 1. i 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1. stupeň – Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy; 2. stupeň – Číslo a proměnná, Závislosti, Vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy).

V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulačků. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního

vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Výuka matematiky probíhá většinou v kmenových třídách. Od 6. ročníku žáci využívají výpočetní techniku (především kalkulátory, vhodný počítačový software a specifické typy výukových programů).

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Matematika je:

- kladení důrazu na aplikace, deduktivní a induktivní postupy
- vedení žáků k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností
- vedení žáků k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce
- organizace práce žáků ve skupinách
- kladení důrazu na mezipředmětové vztahy
- kladení důrazu na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého
- podpora matematických soutěží (Matematická olympiáda, Matematický klokan).

Forma realizace

Skupinová výuka: jednoduché slovní úlohy, řešení slovních úloh

Systémová výuka: používání a zapisování rovnic a nerovnosti

Týmová práce: geometrie v rovině a prostoru

Problémová výuka: zápisy příkladů matematickými znaky

Výukový software: testy a cvičení

Pokusy: jednotky objemu, hmotnosti, délek

Laboratorní práce: čtvercová síť, grafy

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Matematika na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák si osvojuje základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů; vytváří si zásobu matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh); využívá prostředků výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Žák zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model; provádí rozbor problému a plánu řešení, odhaduje výsledky; učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů.

Kompetence komunikativní

Žák zdůvodňuje matematické postupy; vytváří hypotézy; komunikuje na odpovídající úrovni.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině; podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu; učí se věcně argumentovat, učí se schopnosti sebekontroly.

Kompetence občanské

Žák respektuje názory ostatních; formuje si volní a charakterové rysy; zodpovědně se rozhoduje podle dané situace.

Kompetence pracovní

Žák si zdokonaluje grafický projev; je veden k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učivo – ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa
- desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- poměr – měřítko, úměra, trojčlenka
- procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
- mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina
- výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

Učivo – ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr
- funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

Učivo – GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)
- metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta
- prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
- konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

Učivo – NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie
- logické a netradiční geometrické úlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a proměnná 2. stupeň

žák

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

- zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty 2. stupeň

žák

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru 2. stupeň

žák

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

M-9-3-11p sestrojí síť základních těles

M-9-3-12p načrtne základní tělesa

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa

- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte jednoduché technické výkresy a rozumí jim

Nestandardní aplikační úlohy a problémy 2. stupeň

žák

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Vyučovací předmět: MATEMATIKA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozliší prvočísla a čísla složená - zná a používá znaky dělitelnosti při práci s přirozenými čísly - rozloží číslo na součin prvočinitelů - chápe pojmy násobek, dělitel - určí všechny dělitele přirozeného čísla - rozliší čísla soudělná a nesoudělná - určí a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - aplikuje získané znalosti a dovednosti při řešení slovních úloh - čte a zapisuje zlomkem část celku - graficky znázorní zlomek - orientuje se na číselné ose - porovná zlomky podle velikosti - vysvětlí pojem desetinné číslo, uvede příklady - přečte a zapíše dané desetinné číslo - znázorní desetinné číslo na číselné ose - porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti - zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností - převede desetinná čísla na desetinné zlomky a naopak - sečte a odečte desetinná čísla (písemně, z paměti) - násobí a dělí desetinné číslo 10, 100..., - používá tuto dovednost při převodech jednotek - násobí desetinná čísla - dělí desetinná čísla číslem přirozeným a číslem desetinným (až trojciferným) - matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je (finanční gramotnost)	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Dělitelnost přirozených čísel - prvočísla, čísla složená - znaky dělitelnosti - rozklad čísla na součin prvočinitelů - násobek, dělitel - čísla soudělná, nesoudělná - společný dělitel, největší společný dělitel - společný násobek, nejmenší společný násobek - slovní úlohy Zlomky - čtení a zápis zlomku - grafické znázornění zlomku - zobrazení zlomku na číselné ose - porovnávání zlomků Desetinná čísla - čtení a zápis desetinného čísla - znázornění desetinného čísla na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - převod desetinného čísla na desetinný zlomek a naopak - sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení a dělení desetinného čísla 10, 100, ..., využití při převodech jednotek - násobení desetinných čísel - dělení desetinného čísla přirozeným a desetinným číslem - základy finanční matematiky	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MeV Práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Vyučovací předmět: MATEMATIKA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- popíše úhel, vysvětlí pojmy velikost úhlu, - užívá jednotky velikosti úhlů - odhadne velikost daného úhlu - změří velikost daného úhlu ve stupních - vyjádří a zapíše velikost úhlu ve stupních a minutách - rozliší úhel pravý, přímý, ostrý a tupý - sestrojí různé velikosti úhlů - přenesení úhel - sestrojí osu úhlu (použije kružítko) - rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti - sečte a odečte dvojici úhlů - násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma - rozliší shodné a podobné útvary - zná vlastnosti osově souměrnosti - určí osově souměrné obrazce a jejich osy - sestrojí obraz útvaru v osově souměrnosti - rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý) a podle délek stran (rovnostranný, rovnoramenný, obecný) - určí součet úhlů v trojúhelníku - určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku - určí, zda trojúhelník lze sestavit užitím trojúhelníkové nerovnosti - sestrojí trojúhelník ze tří stran - vysvětlí pojmy výšky a těžnice trojúhelníku, orthocentrum, těžiště, sestrojí výšky a těžnice	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Metrické vlastnosti v rovině Úhel a jeho velikost - jednotka velikosti úhlů (stupně a minuty); - odhad velikosti úhlů - měření velikosti úhlů úhloměrem - druhy úhlů - rýsování úhlů - přenášení úhlů - osa úhlu, konstrukce - úhly vedlejší a vrcholové - sčítání a odčítání úhlů - násobení a dělení úhlů dvěma Rovinné útvary, konstrukční úlohy Osová souměrnost - shodnost a podobnost geometrických útvarů - osová souměrnost a její vlastnosti, samodružný bod - osově souměrné obrazce - konstrukce bodu, úsečky, přímky, útvaru v osově souměrnosti Rovinné útvary Trojúhelníky a mnohoúhelníky - druhy trojúhelníků - součet vnitřních úhlů v trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - rýsování trojúhelníků ze tří stran - výšky a těžnice	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- vysvětlí pojmy kružnice opsaná a vepsaná, popíše konstrukci jejich středů, sestrojí kružnici opsanou a vepsanou - popíše vlastnosti pravidelného šestiúhelníku, narýsuje pravidelný šestiúhelník - určí jednotky obsahu, objemu, převádí jednotky obsahu, objemu - pozná a popíše tělesa – krychle, kvádr, hranol - vypočítá objem a povrch krychle a kváдру - vyřeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu krychle a kváдру - používá kalkulátor pro základní početní operace - vyhledá požadované informace v tabulkách - sestrojí síť krychle a kváдру - sestrojí obraz krychle a kváдру v rovnoběžném promítání	- kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku - pravidelný šestiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce Prostorové útvary Objem a povrch krychle, kváдру - jednotky obsahu, objemu, převody jednotek - krychle, kvádr, hranol - objem a povrch krychle a kváдру - slovní úlohy z praxe na V, S - konstrukce sítě krychle a kváдру - konstrukce obrazu krychle a kváдру v rovnoběžném promítání	MeV Práce v realizačním týmu
---	--	---

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Vyučovací předmět: MATEMATIKA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí pojmy zlomek v základním tvaru, převrácený tvar zlomku - znázorní zlomek na číselné ose - vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla - převede zlomky na desetinná čísla a naopak - vyjádří celek pomocí zlomku – graficky i zápisem zlomku - převede smíšená čísla na zlomky a zlomky na smíšená čísla - rozšíří a zkrátí zlomek - porovná zlomky podle velikosti - provádí základní početní operace s racionálními čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení - upraví složený zlomek - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému - vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné, záporné, uvede příklady - znázorní celé číslo na číselné ose - určí čísla navzájem opačná - porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti - sečte a odečte celá čísla - vynásobí a vydělí celá čísla - vysvětlí pojem absolutní hodnota čísla, určí absolutní hodnotu celého čísla - znázorní racionální čísla na číselné ose - porovná dvě a více racionálních čísel podle velikosti - sečte a odečte racionální čísla - vynásobí a dělí racionální čísla - převádí racionální čísla (zlomky na desetinná čísla a naopak) - objasní pojmy poměr, postupný poměr, převrácený poměr - zapíše poměr velikostí dvou veličin	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Zlomky a racionální čísla - základní tvar zlomku, převrácený tvar zlomku - číselná osa - převádění zlomků na desetinné číslo a naopak - smíšené číslo - rozšiřování a krácení zlomků - porovnávání zlomků podle velikosti - početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení a dělení) - složený zlomek - slovní úlohy Celá čísla - čísla celá - kladná, záporná, nula - číselná osa - čísla navzájem opačná - porovnávání a uspořádání celých čísel - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel - absolutní hodnota celých čísel Racionální čísla - záporná desetinná čísla a záporné zlomky - znázornění racionálních čísel na číselné ose, porovnávání racionálních čísel podle velikosti - početní operace s racionálními čísly - převody racionálních čísel Poměr - poměr, postupný poměr, převrácený poměr - zápis poměru	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena Komunikace MeV Práce v realizačním týmu OSV Rozvoj schopností poznávání

- provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování - vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem - vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy - narýsuje jednoduchý plán (mapu) ve vhodném měřítku - vyřeší slovní úlohy s využitím dovednosti přepočtu měřítek - orientuje se v pravoúhlé soustavě souřadnic - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti pomocí poměru a trojčlenky - vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent - vypočítá 1 procento z daného základu - použije trojčlenku při výpočtu procentové části, základu a počtu procent - aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladu (finanční gramotnost) - použije získané znalosti při řešení slovních úloh z praxe (finanční gramotnost)	- krácení a rozšiřování poměru - výpočty v poměru - měřítko plánu, mapy - pravoúhlá soustava souřadnic v rovině - přímá úměrnost, nepřímá úměrnost - graf přímé a nepřímé úměrnosti - trojčlenka, slovní úlohy Procenta - procento - základ, počet procent, procentová část - výpočet 1% z daného základu - výpočet procentové části - výpočet počtu procent - výpočet základu - základy finanční matematiky - jednoduché úrokování, promile - slovní úlohy	Seberegulace a sebeorganizace Kreativita OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MeV Práce v realizačním týmu
---	--	---

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Vyučovací předmět: MATEMATIKA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- je schopen rozlišit shodné a podobné útvary - uvede věty o shodnosti trojúhelníků - využije vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách - vysvětlí pojem středová souměrnost - pozná středově souměrné útvary, určí jejich střed souměrnosti - sestrojí bod, přímku a obrazec ve středové souměrnosti - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti (výšky, úhlopříčky) - vypočítá obvod, obsah těchto útvarů pomocí vzorců - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků a obsahu trojúhelníku - provede konstrukci čtyřúhelníku dle zadání - rozliší a pojmenuje jednotlivé druhy hranolů - sestrojí síť hranolu - vypočítá povrch a objem hranolu - převádí jednotky délky, obsahu a objemu - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu hranolů	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU Rovinné útvary, konstrukční úlohy - shodnost a podobnost rovinných útvarů - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků - středová souměrnost - středově souměrné útvary, střed souměrnosti - konstrukce obrazu ve středové souměrnosti Rovinné a prostorové útvary Čtyřúhelníky - třídění čtyřúhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - obvody a obsahy čtyřúhelníků, obsah trojúhelníku - slovní úlohy - konstrukce čtyřúhelníků Hranoly - síť hranolu a její zobrazení - povrch a objem hranolu - převody jednotek délky, obsahu a objemu - slovní úlohy	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Vyučovací předmět: MATEMATIKA	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- uvede příklady praktického použití druhé mocniny a druhé odmocniny - určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru - vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu - definuje n-tou mocninu s přirozeným exponentem - vypočítá mocniny s přirozeným exponentem z paměti, na kalkulačce - použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ - provádí základní početní operace (+, −, ·, :) s mocninami - orientuje se v číselných oborech, uvede příklady přirozených, celých, racionálních a reálných čísel - vysvětlí pojem číselný výraz - určí hodnotu číselného výrazu - rozliší pojmy výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - určí hodnotu výrazu pro danou proměnnou - sčítá a odčítá mnohočleny - násobí a dělí jednočleny	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Mocniny a odmocniny - druhá mocnina racionálního čísla - určování druhé mocniny z tabulek a pomocí kalkulačky - druhá odmocnina - určování odmocniny z tabulek a pomocí kalkulačky - reálná čísla Mocniny s přirozeným mocnitelem - n-tá mocnina čísla, definice, výpočet - součin a podíl mocnin se stejným základem - umocňování mocnin - mocnina součinu, podílu - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ - sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem - násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem Výrazy - číselné obory - výrazy číselné, jejich hodnota - výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu s proměnnou - určování hodnoty výrazu s proměnnou - sčítání a odčítání mnohočlenů - součin a podíl jednočlenů	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace MeV Práce v realizačním týmu

- násobí a dělí mnohočleny jednočlenem - násobí mnohočleny mnohočlenem - vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad výrazů v součin - ovládá a používá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a vzorec pro rozdíl druhých mocnin při úpravě výrazů s proměnnou - vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, rovnice, levá a pravá strana rovnice, kořen rovnice, rozliší pojmy proměnná a neznámá - definuje pojem lineární rovnice - vyřeší jednoduché lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení - provede zkoušku řešení dosazením hodnoty kořene do původního tvaru rovnice - z textu slovní úlohy sestaví lineární rovnici, následně ji vyřeší (finanční gramotnost) - vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin - vysvětlí základní statistické pojmy - statistický soubor, statistické šetření, statistická jednotka, znak, četnost znaku, modus, medián, aritmetický průměr - určí modus, medián a aritmetický průměr daného statistického souboru, provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jejich výsledky formou tabulky nebo do diagramu - dokáže „číst“ tabulky, grafy a interpretuje jejich výsledky (finanční gramotnost) - sestojí různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v % (finanční gramotnost)	- součin a podíl mnohočlenu a jednočlenu - součin mnohočlenů - vytýkání, rozklad vytýkáním - druhá mocnina součtu a rozdílu - rozdíl druhých mocnin, užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ Rovnice Lineární rovnice - rovnost dvou výrazů a její vlastnosti, zápis rovnosti rovnicí, neznámá, kořen rovnice - lineární rovnice - řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav - provádění zkoušky správnosti řešení - řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic - základy finanční matematiky - výpočet neznámé ze vzorce ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Závislosti a data Základy statistiky - statistický soubor, statistické šetření - jednotka, znak, četnost znaku - modus, medián, aritmetický průměr (finanční matematika) - statistika v praxi - finanční matematika - grafy, diagramy (bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové) - finanční matematika GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU Metrické vlastnosti v rovině a prostoru	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace
--	---	--

- uveďte a vysvětlí Pythagorovu větu - vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty, účelně používá kalkulačku a matematické tabulky k základním výpočtům - aplikuje Pythagorovu větu v útvarech II. a III. řádu - vyřeší slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty - uveďte rozdíl mezi kruhem a kružnicí - uveďte vzájemný vztah mezi průměrem a poloměrem, - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a kružnici trojúhelníku vepsanou - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky - určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětivu, vnější přímkou - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - objasní pojem Thaletova kružnice, užívá znalosti Thaletovy věty při výpočtech - vypočítá délku kružnice a obvod a obsah kruhu pomocí vzorců - načrtne válec a síť válce - vypočítá objem a povrch válce - vyřeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici, kruhu či válci, ve slovní úloze provede náčrtek, matematizaci problému, jeho řešení a ověření reálnosti výsledku, potřebné informace vyhledá v tabulkách - vyřeší konstrukční úlohy pomocí množin bodů dané vlastnosti - zná a používá základní pravidla rýsování - sestrojí kružnici s požadovanými vlastnostmi, tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice - vyřeší konstrukční úlohy na sestrojení trojúhelníků a čtyřúhelníků zadaných různými prvky - správně použije geometrické symboly při zápisu konstrukce	Pythagorova věta - Pythagorova věta - výpočet přepony a odvěsny pravoúhlého trojúhelníku - Pythagorova věta v geometrických útvarech II. a III. řádu - slovní úlohy Rovinné útvary, prostorové útvary Kruh, kružnice, válec - pojmy kruh, kružnice, poloměr a průměr kruhu, kružnice, - konstrukce kružnice - konstrukce kružnice trojúhelníku opsané a vepsané - vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna, vnější přímkou - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova kružnice - Ludolfovo číslo (π), délka kružnice, obvod a obsah kruhu - válec, jeho síť - objem a povrch válce - slovní úlohy z praxe Konstrukční úlohy - geometrické symboly - množiny bodů dané vlastnosti - konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi, Thaletova kružnice, konstrukce tečen ke kružnici - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - zápis postupu konstrukce	
---	--	--

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Vyučovací předmět: MATEMATIKA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- definuje lomený výraz - určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - zkrátí a rozšíří lomené výrazy - provede početní operace (+, −, ·, :) s lomenými výrazy, - upraví složený lomený výraz, správně určí podmínky jeho platnosti - stručně a přehledně zapíše řešení úlohy - určí podmínky, kdy má rovnice smysl - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací, dosazovací a srovnávací metodou; určí, která z metod je pro řešení dané soustavy nejvýhodnější - provádí zkoušku správnosti řešení - řeší jednoduché slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - rozezná funkci od jiných vztahů - určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce - chápe pojem lineární funkce a zná její vlastnosti - sestrojí graf lineární funkce - chápe pojmy nepřímá úměrnost a kvadratické funkce	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Výrazy - lomený výraz - podmínky platnosti lomeného výrazu - rozšiřování a krácení lomených výrazů - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů - složené lomené výrazy Rovnice Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - smysl lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy Soustavy dvou rovnic o dvou neznámých - soustavy - sčítací, dosazovací a srovnávací metoda - zkouška správnosti řešení - slovní úlohy řešené soustavou rovnic - grafické řešení soustavy rovnic ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Funkce - definice funkce - lineární funkce- konstantní fce, přímá úměrnost, obecná lineární fce - nelineární fce - nepřímá úměrnost,	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace OSV Sebepoznání a sebepojetí OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace MeV Práce v realizačním týmu

- sestrojí grafy nelineárních funkcí - využívá znalosti o funkcích při řešení slovních úloh - ovládá počítání s procenty a s promile - zná základní pojmy úrok, jistina, úroková doba, úroková míra, úrokovací období, úrok a prodlení - umí vypočítat úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - určí hledanou jistinu - provádí jednoduché úrokování - řeší jednoduché slovní úlohy s danou tematikou - orientuje se v převodech měn dle zadaného kurzu, popř. poplatku za směnu	- kvadratická fce - slovní úlohy Závislosti a data Základy finanční matematiky - počítání s procenty, s promile - úrok - jistina - jednoduché úročení - finanční matematika v praxi - převody různých měnových systémů	
--	---	--

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Vyučovací předmět: MATEMATIKA	Ročník: 9.	
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	
- vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků, matematicky je vyjádří - rozpozná podobné rovinné útvary, zapíše podobnost pomocí matematické symboliky, určí poměr podobnosti - na základě poměru podobnosti určí chybějící rozměry vzoru či obrazu - použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami - sestrojí útvar podobný danému obrazu - zná základní pojmy z oblasti goniometrických funkcí, určí hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek a kalkulatoru - používá goniometrické funkce ostrého úhlu při výpočtech obsahů a obvodů rovinných útvarů a objemů povrchů těles - řeší slovní úlohy s danou tematikou - vysvětlí pojmy: jehlan, kužel, koule, uvede jejich základní vlastnosti, načrtne tato tělesa - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorců, k výpočtům využije kalkulator, matematické tabulky, vhodně užije goniometrické funkce - vyřeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe - pozná, načrtne a popíše komolý jehlan a kužel - podle daných vzorců vypočítá povrch a objem komolých těles	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary Podobnost a její užití v praxi - podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - poměr podobnosti - věty o podobnosti trojúhelníků - podobnost v praxi Goniometrické funkce - pravoúhlý trojúhelník a goniometrické funkce ostrých úhlů: $\sin$, $\cos$, $\tan$, $\cotg$ - užití goniometrických funkcí v praxi Prostorové útvary Objem a povrch těles - jehlan - kužel - koule - slovní úlohy a praktické příklady - komolý jehlan, komolý kužel	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace MeV Práce v realizačním týmu	

Název vyučovacího předmětu: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

6. ročník – 1 hodina; 7. ročník – 1 hodina

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově jsou na 2. stupni věnovány vyučovacímu předmětu Informační a komunikační technologie 2 hodiny.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Umožňuje všem žákům dosáhnout pokročilé úrovně informační gramotnosti – získat komplexnější dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. A v neposlední řadě trvalým průvodcem na cestě celoživotního vzdělávání.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie je na 2. stupni rozdělen na 2 tematické okruhy.

V tematickém okruhu Vyhledávání informací a komunikace se žáci průběžně seznamují s vývojovými trendy informačních a komunikačních technologií a využívají tyto nové nástroje ke komunikaci; ovládají s jistotou surfování po Internetu a vyhledávají informace z různých zdrojů; osvojují si kritéria pro hodnocení kvality informací a informačních zdrojů, respektují pravidla bezpečnosti pohybu na webu a netiketu.

Tematický okruh Zpracování a využití informací je zaměřen na pokročilé zvládnutí práce v textovém, tabulkovém a grafickém editoru, zacházení s tabulkami a grafy, používání multimédií a prezentaci informací (počítačová grafika, prezentační programy, web) za využití ICT prostředků. Žáci musí znát a naučit se respektovat ochranu práv k duševnímu vlastnictví.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít a zpracovat mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a měla by se stávat součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání. Celoživotní vzdělávání je naprosto zásadní výzva života v informační společnosti. Zanedbání této výzvy povede k tomu, že budeme cizinci v této společnosti, tedy postupně marginalizovaní. Výuka probíhá v učebnách výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Informační a komunikační technologie je:

- pochopení fungování výpočetní techniky, pochopení logiky funkčnosti programů a využívání principu analogie v dalších programech (i v různých jazycích), jednou z důležitých priorit pohybu ve světě spojeném sítí je odstraňování jazykových bariér
- vedení žáků k propojování osvojených poznatků s odvozováním možného chování programů
- uvědomělá analýza chyb a práce s chybou, omylem, problémem
- rozvoj jemné motoriky rukou, koordinace práce obou rukou a schopnost multitaskingu
- důraz na mezipředmětové vztahy a myšlení v souvislostech
- budování vztahu k technice
- využívání možností Webu 2.0 k práci i zábavě, možnosti a služby sociálních sítí a online aplikací všeho druhu k vytváření i sdílení obsahu jsou jednak výzvou doby, jednak přinášejí školu do prostředí dětí
- vedení k rozlišování „skutečné“ a „virtuální“ reality
- respekt vůči duševnímu vlastnictví a přednostní využívání Open Source a Freeware programů.

Forma realizace

Skupinová výuka: seznámení s novými jevy a postupy

Týmová práce: řešení problémů

Individuální výuka: individuální konfrontace nad obtížně zvládnutelnými postupy

Projektová výuka: mezipředmětová realizace projektu

Výukové metody

Preferované metody jsou celkem tři. Problémové vyučování vede na základě dosavadních zkušeností a dovedností k hledání řešení. Brainstorming či podobná aktivita teoretickou přípravou, analýzou východisek a možných postupů. Projektová výuka shrnuje poznání z nejrůznějších oborů lidské a školní činnosti do společné práce nad něčím novým, smysluplným a obecně přínosným. V uplatňování těchto metod se již ukazuje podstatný rys role IT: nejde o samoúčel, ale o využití možností, které technologie nabízejí pro život.

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Informační a komunikační technologie

Kompetence k učení

Žák si uvědomuje úlohu moderních informačních a komunikačních technologií a jejich využívání; učí se rozumět toku informací (jejich vzniku, uložení na médium, přenos, zpracování, vyhledávání a praktické využití). Žák umí porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací); chápe funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů; učí se pracovat s chybami – metodami „pokus-omyl“ a „learning by doing“. Prací na různých HW systémech, s různými OS, v různých aplikacích, v různých jazycích prokazuje schopnost aplikace dovedností i řešení problémů.

Kompetence k řešení problémů

Žák se učí nebát se problémů – technických, ani funkčních; prakticky používá techniku v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“. Učí se řešit problémy pomocí praktických problémových úloh a situací; osvojuje si samostatnost, tvořivost a logické myšlení; seznamuje se s netradičními (originálními) způsoby řešení problémů. Formuluje pracovní postupy, sestavuje myšlenkové mapy a využívá algoritmy při řešení problémových situací.

Kompetence komunikativní

Žák využívá při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení; osvojuje si tvořivé využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce. Žák se v komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií učí správně užívat český (cizí) jazyk s ohledem na gramatiku a syntaxi; učí se „kulturní

úrovni“ komunikace. Žák umí publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace a pracovní listy, apod.). Zároveň si osvojuje komunikaci v anglickém jazyce a porozumění anglickým textům.

Kompetence sociální a personální

Žák zaujímá odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a v jiných médiích; umí kriticky hodnotit svoji práci. Spolupracuje s ostatními spolužáky, umí účinně pomoci a pracovat ve skupině; dodržuje a respektuje společně dohodnutá pravidla chování, aby nenarušoval atmosféru pro tvořivou práci. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami odhaluje výhody využívání informačních technologií.

Kompetence občanské

Žák se učí naslouchat, zhodnotit názor druhých a věcně diskutovat; rozpoznává informace, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. Učí se sebekontrolu a sebeřízení a má nárok na pomoc a zkušenosti odborníků. Respektuje autorská práva a duševní vlastnictví.

Kompetence pracovní

Žák využívá výpočetní techniku, aplikační i výukový software ke zvýšení efektivity učební činnosti a k racionálnější organizaci své práce; dodržuje zásady hygieny práce a bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť. Umí provést základní údržbu hardwarového zařízení a šetrně zachází s výpočetní technikou.

Učivo – VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

- vývojové trendy informačních technologií
- hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování
- internet

Učivo – ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

- počítačová grafika, rastrové a vektorové programy
- tabulkový editor, vytváření tabulek, zpracování a porovnávání dat, jednoduché vzorce a grafy
- prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)
- ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Vyhledávání informací a komunikace 2. stupeň

žák

ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

Zpracování a využití informací 2. stupeň

žák

ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy

ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu

- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	Vyučovací předmět: INFORMATIKA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- Žák spustí, ovládá a zavře zvolené programy, dokáže rozlišit některé Formáty souborů, pojem grafický a textový editor a tabulkový kalkulátor - Žák aktivně pracuje s různými typy výukových programů pro 2. stupeň - Žák otevře textový program, napíše text, umí použít ozdobné prvky – Ozdobné písmo a grafiku, umí číslovat stránky, dokáže vložit tabulku a editovat její základní vlastnosti (sloupec, řádek, buňka), - vloží do dokumentu obrázek, dokument uloží a vytiskne - Žák otevře tabulkový program, umí vložit tabulku editovat její základní vlastnosti (sloupec, řádek, buňka) a použít vybrané jednoduché vzorce - Žák chápe význam uložení a průběžné ukládání dokumentu, kopie, zálohování, rozliší akce uložit jako a uložit	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - Programy (druhy a rozdělení), operační systémy, jejich základní funkce formáty souborů (doc, gif, bmp, pdf,xls, ..) - výukové programy – práce s nimi - Textový editor - psaní textu formátování a editace textu, označování bloku, záhlaví, zápatí, odrážky a číslování stránek, grafické prvky, písmo, vložení a editace tabulky, pozadí a motivy, ohraničení a stínování. - Vkládání obrázků. Psaní textu – tvorba samostatné práce (dokument na dané téma – přání, letáčky, diplom, dopis) - Tisk a úpravy před tiskem - Tabulkový kalkulátor - sešit, list. - Formát buňky, vzorce, tabulka, komentář, hypertextový odkaz, graf. - Uchování informací. Zadané a předvolené úložiště, stromová struktura práce se soubory, složkami. Schránka a operace s ní.	OSV Psychohygiena Kreativita Fotografie Grafika – vektory OSV Komunikace Komunikátory VDO Občan, občanská společnost a stát Školní web VDO Forma participace občanů na politickém životě Školní web VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Školní web MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálního sdělení Webové encyklopedie MeV Receptivní činnosti/ Vnímání autora mediálních sdělení Webové encyklopedie MeV Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení Školní web

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	Vyučovací předmět: INFORMATIKA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- Žák vysvětlí a uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít. - Žák ovládá práci s internetovým prohlížečem, pohybuje se na Stránkách pomocí hypertextu, - napíše do adresového políčka danou adresu a stránku otevře, Vyhledá požadovanou informaci. Příp. za pomoci učitele založí svou Emailovou adresu a napíše e. mail, přidá přílohu. - Ověřuje porovnáváním různých zdrojů hodnověrnost informací.	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE - Internet jako zdroj informací- společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací). - Práce s internetovým prohlížečem – vyhledávání informací na Internetu – adresa, různé způsoby vyhledávání, e mail přes webové rozhraní. - Webové encyklopedie – kvalita informací - Metody ověřování kvality	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Blog, E-mail OSV Morální rozvoj/ Hodnoty, postoje, praktická etika Netiketa VDO Občan, občanská společnost a stát Školní web VDO Forma participace občanů na politickém životě Školní web

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	Vyučovací předmět: INFORMATIKA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- Žák zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě. - Žák spustí, ovládá a zavře zvolené programy, dokáže rozlišit některé Formáty souborů, pojem grafický a textový editor a tabulkový kalkulátor, prezentační program, antivirový program, vir. - Žák otevře prezentační program, zvolí počet snímků, umí použít styly pozadí a přechody snímků, volit ozdobné prvky a grafiku, umí vložit objekt do snímku a přidat různé typy animací. - Žák poznává práva k duševnímu vlastnictví prostřednictvím vlastní tvorby.	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - Programy (druhy a rozdělení), OS, editory, kalkulátory, prezentační a zabezpečovací programy, viry, online editory. - Digitalizace obrazu – scanner, dig. foto, kamera. - Úprava fotografií (album). - Prezentace – základní uživatelské dovednosti - výběr nebo tvorba pozadí - výběr nebo tvorba objektů, které má prezentace obsahovat (texty a obrázky) - přiřazení dynamických prvků k objektům – možnost oživení prezentace zvukem nebo animací - úprava kompozice (rozmístění prvků na obrazovce). - Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia). - Prezentace – tvorba samostatné práce (na dané téma –přání, pozvánka, prezentace sport. klubu,...). - Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika.	OSV Psychohygiena Kreativita Fotografie Grafika – vektory OSV Komunikace Komunikátory VDO Občan, občanská společnost a stát Školní web VDO Forma participace občanů na politickém životě Školní web VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Školní web MeV Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálního sdělení Webové encyklopedie MeV Receptivní činnosti/ Vnímání autora mediálních sdělení Webové encyklopedie MeV Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení Školní web

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	Vyučovací předmět: INFORMATIKA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- Žák vysvětlí a uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít, jak se informace v průběhu historie mění. - Objasní pojmy Internet, intranet, extranet, uvede na příkladech. - Žák ovládá práci s internetovým prohlížečem, vyhledá požadovanou informaci.	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE - Internet jako zdroj informací- vývojové trendy informačních technologií (historie a budoucnost). - Práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na Internetu – adresa, různé způsoby vyhledávání. - Základní služby (www, e-mail), základní protokoly (http, ftp). - Nebezpečí zavírování prostřednictvím e mailu.	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Trendy v IT OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Grafika Fotografie OSV Morální rozvoj/ Hodnoty, postoje, praktická etika Netiketa VDO Občanská společnost a škola Školní web VDO Občan, občanská společnost a stát Školní web

Název vyučovacího předmětu: DĚJEPIS

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Dějepis se vyučuje od šestého do devátého ročníku 2 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově je na 2. stupni věnováno Dějepis 8 hodin týdně, navazuje se na základy, které žáci získali ve Vlastivědě ve 4. a 5. ročníku.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis spadá do vzdělávací oblasti Člověk a společnost, která zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a společnost, která zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis je na 2. stupni rozdělen na tyto tematické okruhy

– Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Nejstarší civilizace – kořeny evropské kultury, Křesťanství a středověká Evropa, Objevy a dobývání – počátky nové doby, Modernizace společnosti, Moderní doba, Rozdělení a integrující se svět.

Výuka dějepisu směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života, k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí
- vytvoření občanského a právního vědomí v souvislosti s lidskými právy, povinnostmi a jejich respektováním
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

- pochopení prvořadě potřeby života v míru
- utváření pozitivního hodnocení systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, rozpoznávání projevů subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společných jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem / zvláštnostem/ lidí, skupin i různých společenství

Vyučuje se v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze. Výuka dějepisu by měla výrazně podporovat používání výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu Dějepis jsou vymezeny následovně:

- výběr učiva je proveden tak, aby žáci získali celistvý a objektivní obraz historie v její mnohostrannosti a různorodosti
- kladení důrazu především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem, dějin kultury (vědy, techniky, způsobu života, náboženství, umění), a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti
- výběr témat podle jejich důležitosti s přihlédnutím k zájmu žáků a k místním podmínkám
- zaměření na výklad učiva určeného k trvalému osvojení – komplexnější pohled na historii
- orientaci na podstatné učivo vytvořit podmínky pro seznamování žáků s historií způsobem odpovídajícím jejich poznávacím schopnostem (dodržování správného poměru mezi konkretizací historického vývoje a jeho zobecněním, líčení historických událostí, života a díla významných osobností atd.), pro rozvoj jejich schopností samostatně získávat poznatky z různých zdrojů a pro dialog, v němž prokazují schopnost hodnotit historické události a obhajovat své názory a stanoviska
- organizace práce žáků ve skupinách
- kladení důrazu na mezipředmětové vztahy.

Forma realizace

Skupinová práce: práce s učebnicí, historickými mapami, přístupnějšími historickými dokumenty, odbornou literaturou

Týmová práce: řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných předmětech, z četby historické beletrie, z rozhlasových a televizních pořadů

Poznávací vycházky, výlety: návštěvy historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Dějepis na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák se aktivně zajímá o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa. Žák se učí různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti. Žák se učí vyhledávat, zpracovávat a používat informace získané z literatury a internetu.

Kompetence k řešení problémů

Žák se učí přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů. Žák se učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z analýzy historických faktů.

Kompetence komunikativní

Žák výstižně charakterizuje a vysvětluje nejdůležitější historické události a zaujímá k nim vlastní stanovisko. Žák umí otevřeně vyjadřovat svůj názor podpořený logickými argumenty, učí se kritice a sebekritice. Žák má možnost publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, učí se respektovat názory ostatních, formuje si volní a charakterové rysy. Žák zaujímá odmítavé postoje ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli – netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Žák se podílí na formulaci a následném dodržování společně dohodnutých pravidel chování (i na mimoškolních akcích).

Kompetence občanské

Žák se aktivně zapojuje do života, projevuje zájem o veřejné záležitosti, učí se poznávat a chránit svá práva a respektovat práva ostatních. Žák si vytváří vztah k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti, pocit zodpovědnosti za předávání duchovního,

kulturního a materiálního bohatství dalším generacím.

Kompetence pracovní

Žák využívá výpočetní techniku a internet. Žák umí efektivně organizovat vlastní práci. Žák se různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje s profesemi s blízkým vztahem k dějepis. Žák získává informace o podmínkách a možnostech pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.

Učivo – ČLOVĚK V DĚJINÁCH

- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny
- historický čas a prostor

Učivo – POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- člověk a lidská společnost v pravěku

Učivo – NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

- nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz
- antické Řecko a Řím
- Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

Učivo – KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

- nový etnický obraz Evropy
- utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
- islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)
- Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost
- kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost

Učivo – OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

- renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- zámořské objevy a počátky dobývání světa
- český stát a velmoc v 15. – 18. století
- barokní kultura a osvětenství

Učivo – MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

- Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů

- politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- kulturní rozrůzněnost doby
- konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

Učivo – MODERNÍ DOBA

- první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
- nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko- politický vývoj, sociální a národnostní problémy
- mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
- druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

Učivo – ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
- vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
- vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
- problémy současnosti
- věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: DĚJEPIS	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- chápe význam dějin pro jedince i současnou společnost, dokáže uvést konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - pracuje s různými typy textů, záznamů, obrazových materiálů - zná hlavní poslání archivů, muzeí, knihoven, archeologie - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní vznik náboženství - chápe podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území a v Evropě	ČLOVĚK V DĚJINÁCH Historický čas a prostor - význam dějin pro jedince i současnou společnost - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách Historické prameny, dějepisná mapa - instituce – archivy, muzea, knihovny, poslání archeologie POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI Člověk a lidská společnost v pravěku - vznik a vývoj lidského rodu, způsob života, projevy duchovního života - starší doba kamenná (paleolit) – lovci, rybáři, sběrači - střední doba kamenná (mezolit) - mladší doba kamenná (neolit) – první zemědělci - pozdní doba kamenná (neolit) – oradlo, měď, vůz - doba bronzová – bronz, řemeslníci a obchodníci - doba železná – železo, knížata a bojovníci – Keltové	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MuV Kulturní diferenciaci Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: DĚJEPIS	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem (vývojem) prvních velkých zemědělských civilizací - chápe podstatu společenského uspořádání ve státech, porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - charakterizuje kulturní přínos starověkých civilizací pro evropskou kulturu (počátky, písmo, věd, první zákony, umění, zrod křesťanství a jeho souvislost s judaismem) - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury - uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci a nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům - chápe příčiny rozdílné úrovně vývoje společnosti na našem území ve srovnání s antickou civilizací, uvede nejvýznamnější památky tohoto období na našem území	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - Mezopotámie, Babylónie – přírodní podmínky, zemědělství, obchod, kultura a vzdělanost - Egypt – přírodní podmínky, zemědělství, řemeslo, historický vývoj, kultura a vzdělanost - Indie – přírodní podmínky a zemědělství, kultura a vzdělanost - Čína – přírodní podmínky, zemědělství, řemeslo, obchod, kultura a vzdělanost Antické Řecko a Řím - Řecko – přírodní podmínky, zemědělství, obchod, kultura a vzdělanost - Řím – přírodní podmínky, osídlení, zemědělství a obchod, kultura, umění a věda - střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MuV Kulturní diferenciací Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: DĚJEPIS	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace, vznikem nových států – doloží z mapek v dějepisném atlase - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše - na příkladech dokáže výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - popíše vnitřní vývoj českého státu a jeho postavení v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka v raném středověku – konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám, křížové výpravy - uvede příklady románské kultury - vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti - pomocí mapy a dějepisného atlasu doloží rozvoj českého státu v období vlády Karla IV. - popíše život Karla IV., zhodnotí význam jeho vlády, uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu, stát - posoudí události stoleté války, zhodnotí osobnost Jany z Arku, vyhledá souvislosti s naší historií	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA Státy ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu - Byzantská říše - Francká říše - Arabská říše - islám a islámská říše ovlivňující Evropu První státní útvary na našem území - Sámova říše - Velká Morava Počátky českého státu - život v přemyslovských Čechách, první přemyslovští králové Křížové výpravy, křesťanství - slovanské státy - středověká Anglie, Francie - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy, křesťanství Románská kultura Struktura středověké společnosti - rozvoj řemesel a obchodu, zemědělství, vznik měst a jejich význam - funkce jednotlivých vrstev Český stát a velmoci v 15.–18. stol. - český stát za vlády posledních Přemyslovců - Lucemburkové na českém trůně – vláda Karla IV. - kritika poměrů v církvi – husitské války	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MuV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí

- rozliší základní prvky gotického slohu, uvede příklady gotické kultury (i regionálně) - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - na konkrétních příkladech zhodnotí život společnosti v období husitských válek, zhodnotí úlohu reformátora – osobnost Jana Husa, popíše způsob boje husitů, zdůvodní výsledek husitského hnutí - zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad - vysvětlí, jak vznikla a působila jednota Bratrská - objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem jagellonského státu - uvede hlavní znaky a příklady památek kultury v době pozdního středověku	- vývoj v Evropě Gotická kultura a vzdělanost Husitství, reformace a jejich šíření Evropou - doba poděbradská, jednota bratrská - jagellonský stát, stavovská monarchie - hospodářský a technický rozvoj v našich zemích a v západní Evropě - kultura v době pozdního středověku	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
--	--	---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: DĚJEPIS	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - na mapě ukáže cesty mořeplavců, shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků - objasní pojem absolutistická monarchie - sestaví přehled absolutistických států v Evropě a provede jejich srovnání - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka a pojmy renesance, humanismus, vybere hlavní znaky, uvede příklady památek - vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vysvětlí pojem reformace, sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - uvede významné osobnosti rudolfínské doby - popíše průběh stavovského povstání, vysvětlí úlohu českých stavů - popíše průběh třicetileté války, objasní zapojení jednotlivých států, objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - rozpozná základní znaky a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY Zámořské objevy a počátky dobývání světa - objevné cesty a jejich důsledky pro Evropu Hospodářské a společenské změny v Evropě 15. až 18. století Renesance a humanismus Náboženská reformace České země po nástupu Habsburků - protihabsburský odboj - vláda Rudolfa II. - náboženské poměry a kultura v českém státě v době předbělohorské - české stavovské povstání - třicetiletá válka - vývoj habsburské monarchie po třicetileté válce, české země po třicetileté válce - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. Barokní kultura a osvícenství - baroko, česká barokní kultura	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MuV Kulturní diferenciaci Lidské vztahy Etnický původ

- zhodnotí vliv osvětských myšlenek na osobnost panovníka - stanoví příčiny, popíše průběh revoluce a zhodnotí význam - vysvětlí pojem konstituční monarchie - posoudí osobnost Napoleona I. , objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formované ve vybraných evropských revolucích - chápe vliv nerovnoměrného vývoje států na jejich vzájemné vztahy - chápe vliv rozvoje průmyslu na změny ve společnosti, na modernizaci společnosti - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedle - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Velká francouzská revoluce a napoleonské období - napoleonské války a jejich důsledky, ponapoleonská Evropa Průmyslová revoluce - modernizace společnosti, změna sociální struktury Revoluce 19. století - národní a osvobozenécké hnutí v Evropě - revoluční rok 1848 v Evropě a v Čechách Vznik USA - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí
---	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: DĚJEPIS	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- popíše průběh první světové války, posoudí výsledek, důsledky, na příkladech demonstuje zneužití vojenské techniky a jeho důsledky - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - rozliší politické proudy, opatření, reformy, - zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení	MODERNÍ DOBA První světová válka - první světová válka – příčiny, průběh, politické, sociální a kulturní důsledky Politické a hospodářské uspořádání Evropy - situace v Rusku, ruská revoluce - mezinárodně politická a hospodářská situace v Evropě – 20. a 30. léta - světová hospodářská krize a její důsledky - úloha USA ve světě	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MuV Kulturní diferenciacie Lidské vztahy Multikulturalita Principy sociálního smíru solidarity EV Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST		Vyučovací předmět: DĚJEPIS	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka		Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí okolnosti vzniku samostatného Československa a dalších nástupnických států Rakouska Uherska, zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - na příkladech analyzuje vliv nerovnoměrného vývoje států na jejich vzájemné vztahy, objasní příčiny konfliktů mezi nimi - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní sílu totalismu a vypjatého nacionalismu - objasní vznik komunismu, příčiny jeho nastolení v Rusku v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jeho existence pro svět, rozpozná ničivé síly totalitarismu - popíše kulturní prostředí		Vznik Československa - hospodářsko – politický vývoj - sociální a národnostní problémy Totalitní systémy – fašismus, nacismus, komunismus - důsledky pro Československo a svět Kultura, věda, technika mezi válkami	VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: DĚJEPIS	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - popíše průběh druhé světové války, - posoudí výsledek a důsledky války - posoudí závislost Československa na SSSR - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - vysvětlí pojem: studená válka, uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - vysvětlí strukturu a funkci mezinárodních a nevládních organizací, jejich vliv na řešení problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv; zaujímá aktivní postoj v obhajování a dodržování lidských práv - posoudí postavení rozvojových zemí - vysvětlí spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v r. 1993 - posoudí vnitřní i mezinárodní postavení České republiky v současnosti	MODERNÍ DOBA Druhá světová válka - cesta k Mnichovu, mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - domácí i zahraniční odboj - druhá světová válka – průběh – bitva o Anglii, napadení SSSR - holocaust - politické, mocenské a ekonomické důsledky války - ukončení války – poválečné uspořádání světa - osvobození Československa ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT Studená válka - rozdělení světa do vojenských bloků – supervelmoce - politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření mezi supervelmocemi Rozpad koloniálního systému - mimoevropský svět Země východního bloku - vnitřní situace - Československo od r. 1948 , únorový převrat 1948 , do r.	OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Moderní doba (exkurze – návštěva Terezína) MuV Kulturní diference Moderní doba (exkurze – návštěva Terezína) MuV Lidské vztahy Moderní doba (exkurze – návštěva Terezína) VMEGS Evropa a svět nás zajímá Moderní doba (exkurze – návštěva Terezína) VMEGS Jsme Evropané Moderní doba (exkurze – návštěva Terezína)

- prokáže základní orientaci v problémech současného světa - srovnává projevy kultury v evropském a globálním kontextu, hodnotí společné znaky a odlišnosti v širších souvislostech, projevuje pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti a k tradičním evropským hodnotám - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů	1989, vznik České republiky 1993 - Česká republika na přelomu tisíciletí Technika, věda, kultura a vzdělání ve 2. polovině 20. století - evropská integrace, globalizace - problémy současnosti - sport a zábava	
--	---	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Člověk v dějinách

žák

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Počátky lidské společnosti

žák

D-9-2-01p má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury

žák

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

Křesťanství a středověká Evropa

žák

D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-03p má základní poznatky z období počátků českého státu

D-9-4-04p zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Objevy a dobývání. Počátky nové doby

žák

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu

D-9-5-04p, D-9-5-05p má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi

D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Modernizace společnosti

žák

D-9-6-03p má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století

D-9-6-03p zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

Moderní doba

žák

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky

Rozdělený a integrující se svět

žák

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Název vyučovacího předmětu: OBČANSKÁ VÝCHOVA

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Výchova k občanství se vyučuje od 6. do 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově jsou na 2. stupni Výchově k občanství věnovány 4 hodiny týdně. V 8. a 9. ročníku je do předmětu zařazena volba povolání.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Občanská výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní a občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Občanská výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Navazuje na základy (dovednosti, vědomosti), které žáci získali v Prvouce, Vlastivědě a Přírodovědě v 1. až 5. ročníku. - část výuky probíhá v kmenových třídách, část výuky formou exkurze – Městský úřad.

Výuka předmětu Občanská výchova směřuje k:

- utváření vědomí vlastní identity a identity jiných lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- vnímání pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou, společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, se kterými se žáci náhodně setkávají
- úctě k sobě, svému partnerovi, své rodině, vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenstvím
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života
- k poznání a posouzení každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí Evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném světě
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracování informací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu Občanská výchova jsou vymezeny následovně:

- žáky vedeme k samostatnému, tvořivému a logickému uvažování, žáci si volí nejvhodnější metody a formy pro získání námi požadovaných vědomostí

- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické uvažování
- při řešení problémů vedeme vedle samostatnosti i k týmové spolupráci, používání netradičních prostředků, metod a forem
- snažíme se odbourat veškeré projevy vulgárního, agresivního a nepřátelského chování ve škole a jejím okolí
- učíme žáky skupinové práci a kooperativního vyučování, omezujeme frontální metodu výuky

Forma realizace

Skupinová výuka: situační hry, řešení společného úkolu pro danou skupinu

Kooperativní a problémová výuka: soutěže, úkoly a cvičení

Hromadná výuka: diskuse a zápisy do sešitu, písemné opakování

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Výchova k občanství na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák vhodně využívá naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiných technik.

Kompetence k řešení problémů

Žák vnímá problémové situace, rozpozná problémy a snaží se je vhodným způsobem řešit.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen s učitelem vést dialog, vyjadřuje své názory a postoje a umí je vhodným způsobem obhájit.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry, respektuje pravidla práce v týmu.

Kompetence občanské

Žák respektuje společenské normy a pravidla soužití, ovládá své chování a jednání.

Kompetence pracovní

Žák si utváří pozitivní vztah k práci, je schopen pracovat jak samostatně, tak i ve skupinách.

Učivo – ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

- naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
- naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
- naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny
- kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia
- lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
- vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
- zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

Učivo – ČLOVĚK JAKO JEDINEC

- podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
- vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
- osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

Učivo – ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

- majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
- peníze – funkce a podoby peněz, formy placení; rozpočet rodiny, státu; význam daní
- hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
- banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost
- principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

Učivo – ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

- právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu
- státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
- principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev
- lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
- právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů
- protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
- právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

Učivo – MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

- evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
- mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)

- globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

Učivo – SVĚT PRÁCE

- trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Člověk ve společnosti

žák

VO-9-1-03p kriticky přistupuje k projevům vandalismu

VO-9-1-06p má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

Člověk jako jedinec

žák

VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Člověk, stát a hospodářství

žák

VO-9-3-02p má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi

VO-9-3-03p na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům

VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Člověk, stát a právo

žák

VO-9-4-02p má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti

VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání

VO-9-4-04p zná základní práva a povinnosti občanů

VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu

VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

Základní škola Aloise Klára Úštěk, PLA 11 – ŠVP FILIP – mít všech pět pohromadě

VO-9-4-06p má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu

VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací

Mezinárodní vztahy, globální svět

žák

VO-9-5-01p ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování

VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy

VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

Základní škola Aloise Klára Ústěk, PLA 11 – ŠVP FILIP – mít všech pět pohromadě

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- zapojuje se do společných činností žáků v rámci třídy, školy, dětských organizací - posoudí své chování a aplikuje zásady školního řádu v běžné školní docházce - vysvětlí význam vzdělání pro život - vysvětlí význam školy jako součásti občanské společnosti - vyjmenuje instituce a orgány samosprávy obce - na příkladech vysvětlí úkoly a kompetence jednotlivých subjektů obecní samosprávy - objasní historii svého města - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich Používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - vyjmenuje některé významné památky a významné osobnosti svého regionu - uvede příklady svátků a významných dnů v průběhu roku, vysvětlí jejich význam - vysvětlí, proč se chovat šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k těmto	<u>Člověk ve společnosti</u> <u>- naše škola</u> - život ve škole - práva a povinnosti žáka, školní řád naší školy - význam a činnost žákovské samosprávy - vklad vzdělání pro život <u>- občanská společnost a škola</u> - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství <u>- naše obec, region kraj</u> - zajímavá a památná místa, historie Ústěka <u>- naše vlast</u> <i>- pojem vlast, vlastenectví</i> - zajímavá a památná místa - co nás proslavilo-významné osobnosti - státní symboly a svátky, významné dny - národ, mateřský jazyk <u>- kulturní život</u> - rozmanitost kulturních projevů, kultura hmotná a duchovní - kulturní hodnoty, tradice, zvyky, obyčeje	OSV VDO Občanská společnost a škola Naše škola Osobnostní rozvoj/ Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Komunikace Rok v jeho proměnách a slavnostech OSV Morální rozvoj/ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Domov a rodina VDO Forma participace občanů v politickém životě Občanská společnost, sdružování občanů. obec, stát

objektům a aktivně proti němu vystupuje -zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají -kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - analyzuje obsah mediálního sdělení - vysvětlí úlohu reklamy v masmédiích - zpracuje a vyhodnotí podněty a informace, které přicházejí z médií a zaujme k nim kritické stanovisko -rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady -sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - objasní principy vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	-kulturní instituce -masová kultura -prostředky masové komunikace -masmédia <u>-Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení</u> - hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - hledání podstaty mediálního sdělení, orientace v textu <u>Člověk, stát a hospodářství</u> - <u>majetek a vlastnictví</u> -formy vlastnictví -hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana -hospodaření s penězi, majetkem, různými formami vlastnictví - <u>peníze</u> -funkce a podoby peněz -formy placení -<u>hospodaření</u> -rozpočet domácnosti, státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti -význam daní - úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	MuV Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ Obec, region, země
--	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - objasní potřebu tolerance ve spol. respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - zdůvodní nutnost dodržování mravních zásad v životě člověka - uvede na příkladech případy morálního a nemorálního jednání a zaujme k nim postoj - na příkladech objasní rozdíl mezi mravní a právní normou - uvede příklady kladných a záporných projevů chování a jednání v mezilidských vztazích, objasní jejich možné příčiny a důsledky - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své jednání a chování - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní	Člověk ve společnosti <u>lidská setkání</u> - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti <u>vztahy mezi lidmi</u> - mezilidská komunikace - problémy nesnášenlivosti mezi lidmi, rasismus, xenofobie <u>zásady lidského soužití</u> - mravnost a morálka - vliv morálky na utváření charakteru člověka - morálka a právo, jejich vzájemné vztahy Člověk jako jedinec - <u>podobnost a odlišnost lidí</u> - projevy chování - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti - charakter, vrozené předpoklady - znaky a druhy citů, vyšší city - <u>vnitřní svět člověka</u> - systém osobních hodnot, sebehodnocení - <u>sebepoznání a sebepojetí</u> - poznání sebe sama - druzí jako zdroj informací o mě - <u>osobní rozvoj</u> - životní cíle a plány, životní perspektiva	EV Vztah člověka k prostředí Přírodní bohatství a jeho ochrana OSV Morální rozvoj/ Hodnoty, postoje, praktická etika Majetek a bohatství Poznávání lidí Mezilidské vztahy, komunikace OSV Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MuV Kulturní difference Kultura a její rozvíjení MuV Lidské vztahy Smysl společenství Sociální vztahy OSV Sebepoznání a sebepojetí OSV Hodnoty, postoje, praktická praktika

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele - respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - prokáže znalost zákl. lidských práv a svobod - posoudí význam ochrany lidských práva svobod - rozumí povinností občana při zajišťování ochrany státu - posoudí význam základních lidských práv a svobod - uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých - na příkladech vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese, zdůvodní, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život - vysvětlí souvislost mezi dosaženým vzděláním a vybraným povoláním - uvede příklady způsobů, jak může člověk získat představu o svých zájmech, vlohách, vlastnostech, schopnostech pro vybrané povolání - popíše způsoby získávání profesních informací - vysvětlí, jaké problémy pomáhá člověku řešit úřad práce	Člověk, stát a právo <u>právní řád ČR</u> - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany, soustava soudů - <u>protiprávní jednání</u> - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce - <u>právo v každodenním životě</u> - význam právních vztahů - základní práva spotřebitele - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - <u>občan, občanská společnost a stát</u> - práva a povinnosti jednotlivce - Listina základních práv a svobod Člověk ve společnosti - význam vzdělávání - volba povolání, vzdělání všeobecné a odborné, kvalifikační nároky profese - faktory charakterizující lidskou práci - profesní orientace, profesní způsobilost, profesní zkušenost - vzdělávací nabídka a pracovní příležitosti v obci a regionu, možnosti osobního uplatnění a výběru zaměstnání, otázky rekvalifikace - profesní informace, význam úřadů	OSV Morální rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Člověk a dospívání OSV Morální rozvoj/ Hodnoty, postoje, praktická etika Člověk a předpoklady zapojení do lidské spolupráce VDO Forma participace občanů v politickém životě Smysl společenství MuV Lidské vztahy

- dokáže vyhledávat potřebné informace na internetu - vhodně nakládá se získanými informacemi, třídí je a vyhodnocuje je - seznámí se s formami rekvalifikace, jaké má další možnosti uplatnění - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a posoudí úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - na příkladech chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - objasní rozdíly mezi různými formami podnikatelské činnosti	práce při hledání zaměstnání Člověk a pracovní život - plánování a rozhodování o profesní orientaci - vzdělávací nabídka a pracovní příležitosti Člověk, stát a hospodářství - <u>banky a jejich služby</u> - funkce bank a služby občanům, aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - <u>výroba, obchod, služby</u> - hospodářské politika státu, národní důchod - <u>principy tržního hospodářství</u> - nabídka, poptávka, trh, typy trhu - podstata fungování trhu, cena a její tvorba - inflace - nejčastější právní formy podnikání	OSV Morální rozvoj/ Hodnoty, postoje, praktická etika Člověk a předpoklady zapojení do lidské spolupráce
---	---	---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- na příkladech vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese, zdůvodní, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život - uvede, které okolnosti ovlivňují rozhodování člověka o volbě další vzdělávací dráhy, - vysvětlí souvislost mezi dosaženým vzděláním a vybraným povoláním - uvede příklady způsobů, jak může člověk získat představu o svých zájmech, vlohách, vlastnostech, schopnostech pro vybrané povolání - popíše způsoby získávání profesních informací - vysvětlí, jaké problémy pomáhá člověku řešit úřad práce - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - na příkladech objasní význam společné politiky zemí EU - vyjmenuje důsledky politiky EU na život občanů - vytváří si pozitivní vztah k ostatním zemím EU - uvede některé mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - uvede příklady některých projevů globalizace, porovnává její klady a zápory - uvede některé globální problémy, vyjádří na ně svůj osobní názor - popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky pro život lidstva, možnosti řešení - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání	Člověk ve společnosti - vzdělávací nabídka a pracovní příležitosti v obci a regionu, možnosti osobního uplatnění a výběru zaměstnání - profesní informace, význam úřadů práce při hledání zaměstnání Člověk a pracovní život - plánování a rozhodování o profesní orientaci - vzdělávací nabídka a pracovní příležitosti - otázky rekvalifikace - práce s profesními informacemi - návštěva úřadu práce <u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u> - <u>evropská integrace</u> - podstata, význam, výhody, EU a ČR - <u>jsme Evropané</u> - historie evropské integrace - instituce EU - <u>mezinárodní spolupráce</u> - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody - významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN ...) - <u>globalizace</u> - projevy, klady, zápory - významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti řešení - vztah kultury a přírody, dějinná odpovědnost za osud naší planety - problémy národností, náboženské a jiné nesnášenlivosti	

- objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni v obci, regionu	- <u>vztah člověka k prostředí</u> - naše obec (přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství, ochrana ŽP v obci) - náš životní styl (spotřeba, energie, odpady, vlivy na ŽP) - aktuální ekologické problémy - nerovnoměrnost života na zemi (princip udržitelného rozvoje)	
--	--	--

Název vyučovacího předmětu: FYZIKA

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Fyzika se vyučuje od 6. do 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově je na 2. stupni věnováno Fyzice 8 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodních rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Při výuce Fyziky mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů. Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Vzdělávání v předmětu Fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku.

Obsahem vyučovacího předmětu Fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase – jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj.

Vzdělávací obsah předmětu směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika je rozdělen pro druhý stupeň na tematické okruhy: Látky a tělesa, Pohyb těles a síla, Mechanické vlastnosti kapalin a plynů, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné jevy, Vesmír.

Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v kmenových třídách, při laboratorních pracích a pokusech je využívána odborná učebna fyziky. Výuka fyziky ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu Fyzika jsou vymezeny následovně:

- využití různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování při zkoumání přírodních faktů a jejich souvislosti
- kladení si otázek o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- podpora způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- žák je veden k tomu, aby zejména chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny; rozuměl různým typům fyzikálních dějů a uměl tyto znalosti aplikovat; využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů; aplikoval své znalosti při provádění praktických měření.

Forma realizace

Skupinová výuka: řešení složitějších fyzikálních úloh

Pokusy: motivační, sloužící k lepšímu pochopení nové látky

Laboratorní práce: prohloubení učiva

Výukový software: výuková CD

Problémová výuka: zápisy příkladů matematickými znaky

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Fyzika na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák umí vyhledat, třídit a propojovat informace, používat odbornou terminologii, samostatně měřit, experimentovat a porovnávat získané informace a nalézat souvislosti mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

Žák se na vhodně zvolených úlohách učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, jeho formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikativní

Žák se učí komunikovat při práci ve skupinách, respektovat názor druhých a diskutovat; učí se formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě.

Kompetence sociální a personální

Žák si osvojuje formy spolupráce při skupinovém řešení problémů; v navozených situacích získává sebedůvěru, učí se zodpovědnosti a vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

Žák se učí šetrnému využívání elektrické energie, posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů; preferuje využití obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb).

Kompetence pracovní

Žák dodržuje pravidla bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Učivo – LÁTKY A TĚLESA

- měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas
- skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze

Učivo – POHYB TĚLES SÍLY

- pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
- gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
- třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
- výslednice dvou sil stejných a opačných směrů
- Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí
- rovnováha na páce a pevné kladce

Učivo – MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

- Pascalův zákon – hydraulická zařízení
- hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- Archimédův zákon – vztlková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách

Učivo - ENERGIE

- formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
- přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

Učivo – ZVUKOVÉ DĚJE

- vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

Učivo – ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

- elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač
- elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
- vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

Učivo - VESMÍR

- sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze
- hvězdy – jejich složení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Látky a tělesa

žák

F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
Pohyb těles, síly

žák

F-9-2-01p pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly

F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

Mechanické vlastnosti tekutin

žák

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Energie

žák

F-9-4-02p zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití

F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zvukové děje

žák

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Elektromagnetické a světelné děje

žák

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

F-9-6-02p zná zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla

F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Vesmír

žák

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

F-9-7-02p rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

- si osvojí základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: FYZIKA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozliší na příkladech pojem těleso a látka - rozliší, zda je daná látka pevná, kapalná, či plynná - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících částicové složení látek - př. difuze - charakterizuje složení látek - atomy a molekuly - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem tělesa při řešení praktických problémů - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - uvede označení fyzikálních veličin - uvede hlavní jednotku fyzikálních veličin, některé její díly a násobky a dovede používat vztahy mezi těmito jednotkami - rozhodne, zda dané těleso je v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - rozezná rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - změří čas a dráhu uraženou tělesem - objasní vznik elektrického náboje - elektruje těleso - změří kvalitativně velikost el.náboje - určí vlastnosti elektr. a magnet. Pole - uvede podstatu magnetu, určí druhy magnetů a jejich praktické využití	Látky a tělesa: Stavba látek – pevné, kapalně a plynné látky – částicová stavba látek Fyzikální veličiny – délka – objem – hmotnost – hustota – čas – teplota Pohyb těles - klid a pohyb tělesa - rychlost rovnoměrného pohybu Elektromagnetické děje - elektrický náboj - elektrování těles - elektrické pole, vodič, izolant - magnet, magnetické pole - magnety a jejich využití	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: FYZIKA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
– změří velikost působící síly a určí její směr – určí v konkrétní situaci síly působící na těleso a jejich výslednici – používá vztah mezi gravitační silou a hmotností při řešení problémů a úloh – charakterizuje těžiště tělesa a experimentálně ho určí – využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích – aplikuje poznatky o rovnováze na páce a pevné kladce při řešení problémů a úloh – uvede jednotku tlaku a používá vztah pro tlak při řešení problémů a úloh – využívá poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, a že souvisí s materiálem a drsností styčných ploch – diskutuje o tom, jak je ovlivňována velikost třecí síly v praxi, svůj názor si ověří praktickými pokusy – objasní Pascalův zákon a jeho využití v hydraulických zařízeních – využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů – objasní podstatu Archimédova zákona a používá ho při řešení problémů a úloh – předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Síly: - gravitační síla a gravitační pole - měření síly - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí - otáčivé účinky síly - tlaková síla a tlak - třecí síla Mechanické vlastnosti tekutin: Pascalův zákon – hydraulická zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislosti mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny – souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon - vztlaková síla - potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

– charakterizuje zdroj světla – uvede, že rychlost světla je konečná a největší ve vakuu – využívá zákona o přímočarém šíření světla a zákona o jeho odrazu při řešení problémů a úloh – objasní vznik stínu a s tím související zatmění Slunce a Měsíce – rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami – objasní princip zobrazení oční čočkou – krátkozrakost a dalekozrakost a jejich korekce brýlemi a nakreslí schéma – popíše rozklad bílého světla hranolem a jev vysvětlí	Světelné děje: <i>Vlastnosti světla</i> – zdroje světla – rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích – stín – zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) – zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) rozklad bílého světla hranolem	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MeV Práce v realizačním týmu
---	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: FYZIKA	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
– určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změny energie tělesa – využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem – využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh – vypočítá v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem – uvede základní skupenské přeměny látek, charakterizuje souvislost těchto přeměn se změnami vnitřní energie a využívá uvedené znalosti při objasňování jevů v přírodě i v každodenní praxi – předpoví hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapalin a teplota varu kapalin – vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách, charakterizuje skupenské teplo tání – ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu – obecně charakterizuje elektrický proud – sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu – změří elektrický proud a elektrické napětí – rozliší vodič a izolant – využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů – konáním pokusů předvede, že elektrický odpor závisí na materiálu, délce, průřezu a teplotě vodiče a využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh – rozezná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku – charakterizuje tón jako zvuk vznikající pravidelným chvěním tělesa a výšku tónu jako kmitočet – charakterizuje odraz zvuku na překážce a objasní vznik ozvěny – posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Energie: Formy energie – práce, výkon – pohybová a polohová energie – vnitřní energie Přeměny skupenství – tání a tuhnutí – skupenské teplo tání – vypařování a kapalnění – hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - Elektromagnetické děje: Elektrické pole – elektrická síla – elektrický náboj – elektrický proud a jeho tepelné účinky – elektrické napětí – elektrický odpor, Ohmův zákon elektrická energie a výkon Zvukové děje: Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku – rychlost šíření zvuku v různých prostředích – odraz zvuku na překážce, ozvěna – pohlcování zvuku – souvislost výšky zvukového tónu	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Rozvoj schopností poznávání

	s jeho kmi	
--	------------	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: FYZIKA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- ověří existenci magnetického pole a charakterizuje magnetickou sílu - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem - objasní podstatu složení a funkce stejnosměrného elektromotoru - využívá prakticky poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní – elektromagnetická indukce - rozliší stejnosměrný proud od střídavého - vyjmenuje součásti transformátoru, vybere součástky a sestaví transformátor - vysvětlí funkci transformátoru - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - objasní podstatu polovodičové diody a správně ji zapojí - objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - charakterizuje jadernou energii - zaujímá stanovisko k vlivu provozu jaderných elektráren na životní prostředí - diskutuje o bezpečnosti jaderných elektráren - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - charakterizuje hvězdy a podstatu jejich složení vysvětlí pojem světelného roku	Elektromagnetické děje: Elektrické a magnetické pole - magnetická síla - stejnosměrný elektromotor - transformátor Energie: Formy energie - výroba a přenos elektrické energie - jaderná energie, jaderný reaktor, jaderná elektrárna - ochrana lidí před nadměrným radioaktivním zářením Vesmír: Sluneční soustava - její hlavní složky - měsíční fáze Hvězdy - jejich složení	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace EV Vztah člověka k prostředí

Název vyučovacího předmětu: CHEMIE

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Chemie se na 2. stupni vyučuje v 8. a 9. ročníku v této hodinové dotaci: 8. ročník – 2 hodina týdně, 9. ročník – 2 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově jsou na 2. stupni věnovány Chemii 4 hodiny týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Tato oblast v sobě zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

V rámci výuky Chemie je žákům umožněno hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Charakteristickým rysem předmětu Chemie je poznávací proces, během kterého se žáci seznamují se složitostí a mnohotvárností skutečnosti, podstatnými souvislostmi mezi stavem přírody a lidskou činností, a především pak se závislostí člověka na přírodních zdrojích a vlivem lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Žáci se učí zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Chemie:

- umožňuje žákům lépe porozumět dějům, které jsou součástí okolní přírody i jejich každodenního života
- nabízí žákům seznámení s chemickými látkami, z nichž mnohé jsou jimi běžně používány
- ukazuje žákům mnohostranné využití chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (zdravotnictví, průmysl, zemědělství atd.) a její vazbu na každodenní život člověka
- seznamuje žáky se zásadami bezpečné práce s chemikáliemi, žáci se učí ochraně vlastního zdraví a schopnosti poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami
- učí žáky hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a praktickým životem

- učí žáky poznávat nezbytnost a nezastupitelnost chemie v každé oblasti lidského života, ale také nezbytnost uvědomování si rizik s ní spjatých a nutnost ochrany životního prostředí.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně v 8. a 9. ročníku. Obsah vyučovacího předmětu Chemie je zaměřen na:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Vyučovacím předmětu Chemie je zpravidla vyučováno v kmenových třídách, při laboratorních pracích a pokusech je využívána učebna fyziky a chemie. Výuka Chemie ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy případně mimo budovu školy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie je na druhém stupni rozdělen na tematické okruhy:

- pozorování, pokus a bezpečnost práce
- směsi
- částicové složení látek a chemické prvky
- chemické reakce
- anorganické sloučeniny
- organické sloučeniny
- chemie a společnost

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání ve vyučovacím předmětu Chemie je utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že žáka vedeme k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Důležitou součástí výchovně vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu Chemie je rovněž důraz na mezipředmětové vztahy, podpora žakovských chemických soutěží (chemická olympiáda) a organizace exkurzí (chemické laboratoře a provozy).

Forma realizace

Skupinová výuka: řešení složitějších chemických úloh

Pokusy: motivační, sloužící k lepšímu pochopení učiva

Laboratorní práce: prohloubení učiva, samostatnost žáků

Výukový software: výukové CD (modely atomů a chemických sloučenin)

Problémová výuka: zápisy chemických reakcí a chemických rovnic

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Chemie na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák poznává různými metodami přírodní objekty, procesy, vlastnosti a jevy; vyhledává a třídí informace, samostatně pozoruje a experimentuje.

Kompetence k řešení problémů

Žák analyzuje problém, určuje postup k jeho řešení a vyhledává k tomu potřebné informace; učí se logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů pomocí aplikace přírodních a fyzikálních zákonů.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně se vyjadřuje, naslouchá druhým a adekvátně reaguje na jejich názory; obhájí svůj názor a vhodným způsobem argumentuje.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině, přispívá k diskuzi a respektuje názory druhých; učí se schopnosti sebekontroly.

Kompetence občanské

Žák chápe základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy; respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí; rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

Žák efektivně organizuje svoji vlastní práci, dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky.

Učivo – POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek.
- zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě
- nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam
- mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

Učivo - SMĚSI

- směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)
- voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody
- vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

Učivo – ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

- částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony
- prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo

- chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

Učivo – CHEMICKÉ REAKCE

- chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost
- klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní
- faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
- chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou

Učivo – ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
- kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
- soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

Učivo – ORGANICKÉ SLOUČENINY

- uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků
- paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva
- deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
- přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle

Učivo – CHEMIE A SPOLEČNOST

- chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze
- průmyslová hnojiva
- tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika
- plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace
- detergenty a pesticidy, insekticidy
- hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti
- léčiva a návykové látky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

žák

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek

- rozpozná přeměny skupenství látek

Směsi

žák

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Částečné složení látek a chemické prvky

žák

CH-9-3-02p zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

žák

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Anorganické sloučeniny

žák

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Organické sloučeniny

žák

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

Chemie a společnost

žák

CH-9-7-01p ví o využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: CHEMIE	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- zařadí chemii mezi přírodní vědy; uvede, čím se chemie zabývá; rozliší fyzikální tělesa a látky; uvede příklady chemického děje; rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek - uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů - uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, teplota tání, teplota varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, rozpustnost ve vodě) - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě) - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace) - vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách - uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři; poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - rozliší různorodé a stejnorodé směsi; rozliší různé druhy různorodých směsí (suspence, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života - uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi; správně (v	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE Úvod do učiva chemie - vymezení předmětu chemie - látky a tělesa - chemické děje - chemická výroba - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam Vlastnosti látek - barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota Zásady bezpečné práce, nebezpečné látky a přípravky, mimořádné události - zásady bezpečné práce v laboratoři - první pomoc při úrazu v laboratoři SMĚSI Směsi - různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) - složky směsi	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života - s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost - rozpouštěné látky/ - s pomocí křížového pravidla spočítá příklad na ředění roztoku - vysvětlí pojem nasycený a nenasycený roztok - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - vysvětlí princip usazování a krystalizace - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí - rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě; na příkladech uvede význam vody pro existenci života - uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi; rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití; vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda - popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip - napíše chemický vzorec vody - prokáže znalost složení vzduchu (dusík a kyslík – kvantitativně v %) - označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu - vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů; popíše, jak poskytne první pomoc při popáleninách, uvede telefonní číslo rychlé zdravotnické pomoci - popíše, co je teplotní inverze a smog, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší - vysvětlí pojem skleníkový efekt a ozonová díra, uvede jejich příčinu a důsledky - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti - uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu - uvede význam vzduchu a vody pro chemickou výrobu	- složení roztoků - hmotnostní zlomek - křížové pravidlo pro ředění roztoků - oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace - krystalizace Voda a vzduch - voda destilovaná, pitná, odpadní - výroba destilované vody - čistota vody - složení vzduchu - čistota ovzduší - ozónová vrstva	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředím
---	--	---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: CHEMIE	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- doloží na příkladech (z praxe), že se látky skládají z pohybujících se částic - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - slovně popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů - uvede příklady využití znalostí o částicovém složení látek člověkem - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak., zapíše správně ke značce prvku protonové číslo - uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) - uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin - uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, N, Cl, S, C) - popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi - používá pojmy chemické látky, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny odvodí kvalitativní i kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule)	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY Částicové složení látek - molekuly, atomy, protony, neutrony, atomové jádro, elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty Prvky - chemické prvky; protonové číslo - chemické prvky a periodická soustava chemických prvků - kovy a nekovy (vlastnosti a využití) Chemické sloučeniny - chemická vazba - názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: CHEMIE	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - provede jednoduché chemické reakce; uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství) - provede jednoduché výpočty z chemických rovnic, s využitím vztahů pro n, M, m, V, c - posoudí význam zákona zachování hmotnosti pro chemickou výrobu - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech – zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech; zapíše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy - určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech; zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH; orientuje se na stupnici pH a změní pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	CHEMICKÉ REAKCE Chemické reakce, klasifikace chemických reakcí, faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - výchozí látky a produkty - chemický děj - chemie a elektřina - zákon zachování hmotnosti - chemické rovnice - látkové množství - molární hmotnost - úpravy (vyčíslení) chemických rovnic ANORGANICKÉ SLOUČENINY Oxidy - názvosloví - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů (sířičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý) Sulfidy - sulfid olovnatý, zinečnatý Halogenidy - fluoridy - chloridy - bromidy - jodidy Kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

- bezpečně rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - zapíše z názvů vzorce hydroxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů - bezpečně ředí roztoky kyselin, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami - zapíše z názvů vzorce kyslíkatých kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy - zapíše z názvů vzorce vybraných bezkyslíkatých kyselin (HCl, HF, HBr, HI, HCN, H₂S) a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin - vysvětlí, jak vznikají kyselá deště a jak jim lze předcházet - bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů; uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi - rozliší, které látky patří mezi soli; provede jednoduché přípravy solí - uvede význam průmyslových hnojiv - popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, beton) - vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky	- hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý, amonný - kyseliny – sírová, chlorovodíková, dusičná - bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny - neutralizace Soli, kyslíkaté a nekyslíkaté - soli, průmyslová hnojiva, stavební pojiva	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
--	---	---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: CHEMIE	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí pojmy: oxidace, redukce - určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce - popíše výrobu surového železa a oceli - vysvětlí pojem: koroze; uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze; uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí; experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze - objasní, co je podstatou galvanického článku a uvede příklady praktického využití - objasní, co je podstatou elektrolýzy a uvede příklady praktického využití - rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití - posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami - uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení - rozliší anorganické a organické sloučeniny - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků; na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu - rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu	CHEMICKÉ REAKCE Klasifikace chemických reakcí Redoxní reakce - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - koroze - galvanický článek - elektrolýza Energie a chemické reakce, paliva - exotermické a endotermické reakce - fosilní a průmyslově vyráběná paliva - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - požáry, první pomoc při popálení ORGANICKÉ SLOUČENINY Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen – a jejich zdroje) Deriváty uhlovodíků - halogenové deriváty - alkoholy a fenoly - aldehydy a ketony	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

- uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí - uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí hodnotu různých potravin - rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken a uvede jejich výhody i nevýhody při jejich používání - doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby - seznámí se recyklací surovin - vysvětlí pojem: biotechnologie; uvede příklady biotechnologií - na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet - vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií - na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a průmyslových havárií v blízkosti bydliště (školy) - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší - bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti - rozpozná označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami - uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim	- karboxylové kyseliny - estery, esterifikace, ethylester - kyseliny octové Přírodní látky - fotosyntéza - sacharidy - tuky - bílkoviny - vitaminy - fotosyntéza CHEMIE A SPOLEČNOST Plasty a syntetická vlákna - polyethylen, polypropylen, polystyren, polvinylchlorid, polyamidová a polystyrenová vlákna Chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím - recyklace surovin Průmyslová hnojiva Detergenty a pesticidy, insekticidy - chemické podniky - přírodní a průmyslové havárie - znečištěné ovzduší Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
--	--	---

- uveďte příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popište příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument	Léčiva a návykové látky	
---	---------------------------------------	--

Název vyučovacího předmětu: PŘÍRODOPIS

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Přírodopis se vyučuje od 6. do 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově je Přírodopisu na 2. stupni věnováno 8 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z předmětů, které patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Umožňuje poznávání přírody jako celku, v němž je nutno udržovat rovnováhu. Uvědomovat si důležitost přírodovědných poznatků a jejich využití v běžném životě. Rozvíjení dovedností porovnávání, srovnávání, provádění vlastních pokusů, vyvozování závěrů a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky chápat a zkoumat podstatu přírodních dějů, souvislostí a vztahy mezi i v praktické rovině.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Obsahem vyučovacího předmětu Přírodopis je postupné poznávání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Vzdělávací obsah předmětu směřuje k tomu, aby si žáci uvědomovali, jaké změny probíhají v přírodě, co je jejich příčinou a jaké jsou následky ovlivňování ekosystémů.

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis je pro druhý stupeň rozdělen na tematické okruhy: Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie, Praktické porovnávání přírodnin.

Vyučovací předmět Přírodopis je zpravidla vyučován v kmenových učebnách. Výuka přírodopisu může ve vhodných případech probíhat v jiných prostorách školy a mimo budovu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Přírodopis je zkoumání přírodních věd:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potencionálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- podpora přírodovědných soutěží (Biologická olympiáda).

Forma realizace

Skupinová výuka: práce s odbornou literaturou a přírodninami

Systémová výuka: členění taxonomických jednotek (kmen, třída, řád...)

Problémová výuka: dědičnost

Týmová práce: projekty (ochrana životního prostředí...)

Výukový software: testy

Pokusy: senný nálev, fotosyntéza

Laboratorní práce: stavba těla organismů

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Přírodopis na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák objevuje různé metody poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů; vyhledává a zpracovává potřebné informace v literatuře a na internetu; získané vědomosti využívá k dalšímu učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák rozvíjí samostatnost, tvořivost a logické myšlení; učí se některým problémům předcházet; rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.

Kompetence komunikativní

Žák se dokáže přesně a logicky vyjadřovat; umí přehledně zdokumentovat výsledky svých pozorování a experimentů; prezentuje své názory a myšlenky.

Kompetence sociální a personální

Žák se zapojuje do skupinové práce; respektuje a hodnotí práci vlastní i druhých.

Kompetence občanské

Žák respektuje názory ostatních; rozvíjí své charakterové rysy; vytváří si odmítavý postoj k drogám, alkoholu, kouření; netoleruje agresivní, hrubé a vulgární projevy.

Kompetence pracovní

Žák si formuje pozitivní vztah k práci; využívá moderní technologie, postupů, pomůcek a techniky; dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Učivo – OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
- základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
- význam a zásady třídění organismů
- dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
- viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití

Učivo – BIOLOGIE HUB

- houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy
- houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
- lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam

Učivo – BIOLOGIE ROSTLIN

- anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců
- význam rostlin a jejich ochrana

Učivo – BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
- rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost
- projevy chování živočichů

Učivo – BIOLOGIE ČLOVĚKA

- fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka
- anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
- nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
- životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

Učivo – NEŽIVÁ PŘÍRODA

- Země – vznik a stavba Země
- nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
- vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky
- půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
- vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
- geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty
- podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného prostředí a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

Učivo – ZÁKLADY EKOLOGIE

- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

Učivo – PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
- významní biologové a jejich objevy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Obecná biologie a genetika

žák

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života

P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

P-9-1-07p ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Biologie hub

žák

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

P-9-2-03p pozná lišejníky

Biologie rostlin

žák

P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin

P-9-3-03p ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití

P-9-3-03p zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Biologie živočichů

žák

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

- využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

Biologie člověka

žák

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

Neživá příroda

žák

P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země

P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-04p rozeznává některé druhy půd a objasňuje jejich vznik

P-9-6-06p ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Základy ekologie

žák

- P-9-7-01p uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
 P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
 P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
 P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
 P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody

žák

- P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
 P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií - objasní funkci základních organel - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin a živočichů - zná rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - rozliší základní projevy a podmínky života - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - prezentuje různé teorie na vznik života - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - zhodnotí význam živočichů a v přírodě a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému	OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy Vznik a vývoj, rozmanitost, projevy života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, reakce na podněty, názory na vznik života BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů Prvoci - jednobuněční živočichové Bezobratlí: - žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopnosti poznávání Praktické metody poznávání přírody EV Ekosystémy

prostředí - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - charakterizuje pozitivní a negativní vliv na člověka - zná příklady využití v potravinářství - zná jednotlivé zástupce, charakterizuje jejich projevy chování - popíše stavbu těla, charakterizuje jejich význam - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - porovná houby podle jejich charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravním řetězci - vysvětlí postup první pomoci při otravě houbami - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků - pozná lišejníky	Viry a bakterie - výskyt, význam, praktické využití Paryby, ryby BIOLOGIE HUB Houby bez plodnic - charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru a konzumace, první pomoc při otravě Lišejníky - stavba, zástupci	Organismy a prostředí Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
--	--	---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIŠ	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu potravní řetězce v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - rozlišuje a uvede příklady systému organismů - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady na rušení rovnováhy ekosystému - dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody - provádí jednoduchá pozorování pomocí lupy a mikroskopu - aplikuje praktické metody poznávání přírody, laboratorní práce, práce s odbornou literaturou	ZÁKLADY EKOLOGIE Organismy a prostředí - organismy a prostředí - společenstva - potravní řetězce Ochrana přírody a životního prostředí PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Praktické metody poznávání přírody - práce s lupou a mikroskopem - práce s určovacími klíči a atlasy živočichů	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- zná jednotlivé zástupce, popíše stavbu těla a charakterizuje jejich význam - porovná základní vnější a vnitřní stavnu živočichů - využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zjišťování jejich životních potřeb - zná hospodářská zvířata a jejich využití - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky k jednotlivým orgánům - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozliší základní systematické skupiny rostlin - určuje významné zástupce pomocí klíčů a atlasů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení rostliny a prostředí - uvede praktický význam rostlin pro člověka a jiné živočichy - rozlišuje hlavní půdní typy	OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Význam a zásady třídění organismů Strunatci: - obojživelníci, plazi, ptáci, savci Ochrana živočichů, rozšíření a význam živočichů, Projevy chování živočichů - chov domácích živočichů, hospodářských zvířat a péče o ně BIOLOGIE ROSTLIN Anatomie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí rostlin / kořen, stonek, list, květ, semeno, plod / Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růst, rozmnožování Systém rostlin - řasy, mechorosty, kapradňorosty - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny / jednoděložné, dvouděložné/ - hospodářské využití významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana NEŽIVÁ PŘÍRODA Půdy - typy, význam pro výživu rostlin a hospodářský význam	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopnosti poznávání Praktické metody poznávání přírody

- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na ŽP - umí vyjmenovat a charakterizovat chráněná území - uvádí příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vzťahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů- populace, společenstva, ekosystémy - objasní na příkladu princip existence živých a neživých složek ekosystému - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody - zná přínos jednotlivých biologů pro obor	ZÁKLADY EKOLOGIE Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy - chráněná území ČR, Ústeckého kraje Přirozené a umělé ekosystémy - rovnováha v ekosystému PRAKTICKÁ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Praktické metody poznávání přírody - práce s lupou, mikroskopem, atlasy a rostlinnými klíči Významní biologové a jejich objevy - Jan Evangelista Purkyně	EV Základní podmínky života Organismy a prostředí EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ochrana přírody a životního prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
--	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIS	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - seznámí se s Mendelovými zákony - objasní rozdílnost charakteristických znaků lidských ras - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - zdůvodní rovnocennost všech ras - určí polohu a objasní základní stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav lidského těla - objasní stavbu a funkci jednotlivých částí - vysvětlí jejich vzájemné vztahy - vysvětlí nemoci a jejich prevenci - rozlišuje příčiny a příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - objasní význam zdravého způsobu života - zakreslí a popíše schéma podmíněného reflexu, uvede, co reflexy umožňují - zhodnotí význam zdraví a nutnost jeho ochrany	OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Základy dědičnosti a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti - přenos dědičných informací - gen, křížení, Mendelovy zákony BIOLOGIE ČLOVĚKA Vývoj člověka, lidské rasy Anatomie a fyziologie soustav - orgánové soustavy člověka jejich stavba a funkce - soustava: opěrná a pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, kůže, smyslové orgány, řídící orgány, nervová a smyslová soustava - vzájemné vztahy jednotlivých orgánů, vlivy prostředí na jejich funkci Nemoci, úrazy, prevence - běžné nemoci, civilizační choroby - zdraví a nemoc - vnější a vnitřní faktory ovlivňující život (prostředí, dědičnost) - ochrana zdraví, zásady první pomoci Ontogeneze člověka - rozmnožování, vývin jedince, rodičovství, - hlavní období lidského života Životní styl - vliv prostředí na vývoj a život člověka ZÁKLADY EKOLOGIE - základy ekologie	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopnosti poznávání Praktické metody poznávání přírody EV

- uvede základní poznatky a imunitnímu systému - zhodnotí nebezpečí drog a dalších návykových látek, zneužívání léků - zná přínos jednotlivých biologů pro obor - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody - pracuje s mikroskopem - aplikuje praktické metody poznávání přírody	- vztahy člověka k životnímu prostředí PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY - významní biologové, Jan Janský, G. J. Mendel, A. Fleming, I.P. Pavlov, J.E. Purkyně - práce s mikroskopem	Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
--	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: PŘÍRODOPIŠ	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se v nejdůležitějších názorech na vznik života - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - určí vybrané horniny a nerosty a jejich fyzikální a chemické vlastnosti - zvládá jednoduché postupy práce při manipulaci s přírodninami - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnějších a vnitřních geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody - pozná podle charakteristických znaků vybrané druhy hornin - popíše zemětřesení - popíše horotvorné děje - objasní pohyb kontinentů - rozlišuje důsledky vnějších geologických jevů - pozná podle charakteristických znaků vybrané horniny - objasní význam půdotvorných činitelů - pozná horniny přeměněné - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a druhy v naší přírodě - orientuje se v geologické stavbě a geologickém vývoji v ČR a regionu	OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA - vznik a vývoj, rozmanitost života a jeho význam - názory na vznik života NEŽIVÁ PŘÍRODA Země vznik a stavba Stavba zemské kůry - horniny, nerosty - vnější a vnitřní stavba krystalů - fyzikální a chemické vlastnosti minerálů Geologické děje vnitřní - sopečná činnost - složení magmatu - vyvřelé horniny - zemětřesení - horotvorné děje - pohyb kontinentů Geologické děje – vnější - eroze, gravitace, voda, ledovec, vítr, člověk - horniny usazené – úlomkovité, organogenní, chemického původu - horniny přeměněné Půdy - typy, druhy, složení, vlastnosti, hospodářský význam Geologický vývoj ČR - Český masív - Západní Karpaty	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopnosti poznávání Praktické metody poznávání přírody EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy

- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - rozdělí je do útvarů podle charakteristických znaků - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - uvede význam vlivu podnebí na rozvoj různých ekosystémů - ví o významu podnebí a počasí na život na Zemi - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady a ochrana před nimi - uvádí příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - aplikuje praktické metody poznávání přírody - praktické poznávání přírodnin, laboratorní práce, práce s odbornou literaturou - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - dějiny vývoje od prvohor do čtvrtohor - fylogeneze člověka Podnebí a počasí - vliv na život, klimatické změny, ochrana ŽP Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné události v ČR /povodně, větrné bouře, světové kalamity, laviny, náledí/ - ochrana před nimi ZÁKLADY EKOLOGIE Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení Praktické poznávání přírody - praktické poznávání přírody - pozorování lupou, mikroskopem, zjednodušené určování pomocí klíče a atlasu - významní biologové a jejich objevy / Charles Darwin, J. Barrand /	životního prostředí Vztah člověka k prostředí EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
--	--	---

Název vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Zeměpis se vyučuje v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově je na 2. stupni Zeměpisu věnováno 8 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území ČR, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Výuka Zeměpisu směřuje především k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a svému okolí (přírodě i společnosti)
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských i sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě a o perspektivě jejího dalšího vývoje
- myšlení v evropských a globálních souvislostech
- přípravě žáka na život v Evropě (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném světě
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti a politickým přesvědčením
- utváření a rozvíjení základních vědomostí, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace
- aktivní využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

Výuka Zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a využívat výpočetní techniky s připojením k internetu. Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách. Dle možnosti patří k preferovaným organizačním formám poznávací vycházky, výlety do okolí a praktická cvičení ve škole.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Zeměpis jsou promyšleně volené a řízené postupy, způsoby a metody, kterými chceme cíleně směřovat k naplnění klíčových kompetencí.

Forma realizace

Skupinová výuka: práce ve skupinách při řešení zadaného úkolu

Hromadná výuka: výklad, explikace nového učiva

Individuální výuka: jednotlivé části hodiny, při samostatné práci

Kooperativní výuka: spolupráce při řešení zadaného úkolu

Výukový software: testy a cvičení

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Zeměpis na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák rozvíjí a upevňuje své znalosti o svém okolí, svém regionu, své vlasti a cizích zemí. Plánuje, organizuje a vyhodnocuje své činnosti, vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace literatury a na internetu. Aktivně využívá cizí jazyk.

Kompetence k řešení problémů

Žák se prakticky učí na modelových situacích řešit zadané úkoly, logicky vyvozuje, předvídá specifické závěry z přírodních zákonů, je samostatný a rozvíjí svou tvořivost. Týmově řeší zadané problémy za použití moderní technologie a techniky.

Kompetence komunikativní

Žák se přesně a logicky vyjadřuje, argumentuje, klade důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu. Aktivně používá cizí jazyk a výpočetní techniku.

Kompetence sociální a personální

Žák komunikuje ve skupině, podílí se na příjemné atmosféře ve třídě, věcně argumentuje a učí se schopnosti sebekontroly.

Kompetence občanské

Žák respektuje názory ostatních, formuje si volní a charakterové rysy, zodpovědně se rozhoduje podle dané situace. Chápe základní environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a jedná v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

Žák zdokonaluje svůj grafický projev, dokáže si efektivně organizovat vlastní práci. Vyhledává a využívá různých zdrojů informací. Dodržuje pravidla bezpečného chování v terénu.

Učivo – GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
- geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

Učivo – PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
- krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
- systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně
- systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti

Učivo – REGIONY SVĚTA

- světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
- modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

Učivo – SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky
- globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace
- světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně
- regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

Učivo – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajiny
- vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

Učivo – ČESKÁ REPUBLIKA

- místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)
- Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu

- regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, krajímístního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

Učivo – TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů

- ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

Minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

žák

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

Přírodní obraz Země

žák

Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-04p ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-04p ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Regiony světa

žák

Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Společenské a hospodářské prostředí

žák

Z-9-4-02p ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Životní prostředí

žák

Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin

Z-9-5-02p zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Česká republika

žák

Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p zná přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

žák

Z-9-7-01p ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: ZEMĚPIS	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vysvětlí pojmy: globus, mapa - vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - vysvětlí pojmy: rovnoběžka, poledník - ukáže na mapě zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi - uvede časová pásma a přechody datové meze na Zemi - vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy - uvede tělesa patřící do sluneční soustavy, vyjmenuje planety - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - vyhledá jaké přirozené družice má naše Země, uvede základní údaje o Měsíci a jeho pohybech - vysvětlí pojmy: krajinná sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost - uvede základní poznatky vztahující se k jednotlivým sférám (aplikuje tyto poznatky při hodnocení přírodních jevů a ukazatelů při terénních geografických	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE Komunikační geografický a kartografický jazyk - globus, mapa - mapy – měřítko, druhy map, obsah map Geografická kartografie a topografie - rovnoběžky, poledníky - určování zeměpisné polohy - čas na zeměkouli - výškopis, polohopis PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Země jako vesmírné těleso - vesmír a hvězdy - Slunce a sluneční soustava – planety, planetky, komety - tvar a rozměry Země - pohyby Země – pohyb okolo osy, pohyb okolo Slunce - střídání dne a noci, střídání ročních období - Měsíc – přirozená družice Země Krajinná sféra - krajinná sféra - litosféra – stavba Země, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnější činitelé – působení tekoucí vody - atmosféra – počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře - hydrosféra – pohyby mořské vody, vodstvo na pevnině – řeky, jezera, bažiny, vodní nádrže, ledovce a podpovrchová voda	OSV Rozvoj schopností poznávání EV Ekosystémy Krajinná sféra Základní podmínky života EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Krajinná sféra Vztah člověka k prostředí OSV Rozvoj schopností poznávání VDM Občan, občanská společnost a stát MuV

cvičeních) - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich významnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizace regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti - vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy - seřadí světadíly podle rozlohy, popíše polohu světadílů – s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy oddělují, největší ostrovy a poloostrovy - na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera - vyjmenuje podnebné pásy, na mapě najde místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami - vyjmenuje vegetační pásy, do kterých zasahuje daný světadíl - na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin - zjistí a uvede počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva - rozdělí daný světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují – srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň - na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života zde - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - odhadne vzdálenost a výšku v terénu, zorientuje turistickou mapu, podle mapy odhad ověří	- pedosféra – složení půdy a nebezpečí, která půdu ohrožují - biosféra – tropické lesy, savany, pouště, polopouště, subtropická oblast, stepi, lesy mírného pásu, tundry, výškové stupně rostlinstva REGIONY SVĚTA Světadíly, oceány, makroregiony světa - světové oceány – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový - zeměpis světadílů - Afrika, Austrálie – poloha, rozloha - povrch a vodstvo - podnebí - rostlinstvo, živočišstvo - nerostné suroviny - obyvatelstvo - oblasti – Afriky, Austrálie - polární oblasti – Arktida, Antarktida TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze - světové strany - jednoduchý panoramatický náčrtek - vzdálenost a výšku v terénu - terénní geografické cvičení: (téma – krajinná sféra – hodnocení přírodních jevů a ukazatelů)	Kulturní diferenciaci Etnický původ EV Ekosystémy Krajinná sféra Základní podmínky života EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Krajinná sféra Vztah člověka k prostředí
--	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: ZEMĚPIS	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- vyjmenuje státy Severní Ameriky, Střední Ameriky a Jižní Ameriky; vysvětlí, které oblasti Ameriky (a proč) říkáme Karibská oblast a Latinská Amerika - popíše polohu a povrch Ameriky, vyhledá na mapě nejdelší pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera, moře a oceány - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky, uvede rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy - vyhledá základní údaje o obyvatelstvu (původní obyvatelstvo, přistěhovalci, hustota obyvatelstva, významná sídla) - na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin - vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny, uvede hlavní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států - vyjmenuje a na mapě ukáže státy Severní a Latinské Ameriky, jejich hlavní města, využívá získaných znalostí k charakteristice jednotlivých států z hlediska přírodních i hospodářských podmínek - uvede významná naleziště nerostných surovin - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - vyhledá základní údaje o obyvatelstvu - uvede významná naleziště nerostných surovin - uvede významné hospodářsky pěstované rostliny a hlavní průmyslové oblasti - vyjmenuje oblasti, na které lze Asii rozdělit, uvede, které státy do oblasti patří a co je pro danou oblast typické z hlediska přírodních i hospodářských podmínek - na mapě ukáže hranici mezi Asií a Evropou, vyhledá krajní body Evropy, odhadne rozlohu a členitost Evropy (porovná s ostatními světadíly) - na mapě ukáže největší nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, nejdelší evropský veletok a další významné řeky, jezera, ledovce, průlivy a průplavy - vyjmenuje podnebné pásy, do kterých Evropa zasahuje, porovná množství srážek a teploty v těchto pásech - vyjmenuje hlavní vegetační pásy Evropy, uvede příklady typických zástupců z rostlinné a živočišné říše	REGIONY SVĚTA Světadíly, makroregiony světa – Amerika - členění amerického kontinentu - poloha, povrch, vodstvo - podnebí, vegetace - obyvatelstvo - nerostné suroviny - průmysl, zemědělství - USA, Mexiko, Středoamerické země, Karibské státy, Andské státy, Brazílie, země Jižního rohu Světadíly, makroregiony světa – Asie - Asie – největší světadíl - poloha, povrch, vodstvo - podnebí - vegetace - obyvatelstvo - nerostné suroviny - průmysl, zemědělství - oblasti (regiony) Asie Světadíly, makroregiony světa – Evropa - zeměpisná poloha Evropy - pohoří, nížiny a vodstvo - podnebí Evropy - nerostné suroviny, průmysl, zemědělství - rostlinstvo a živočišstvo	OSV Rozvoj schopností poznávání VDM Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MuV Kulturní diferenciacce Etnický původ EV Ekosystémy Základní podmínky života EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Krajinná sféra Vztah člověka k prostředí VMEGS Objevujeme Evropu a svět Zeměpis světadílů – Evropa/Asie

- na mapě vyhledá ložiska nerostných surovin, hlavní hospodářsky pěstované ostliny a vyjmenuje hlavní průmyslové oblasti Evropy - vyhledá počet obyvatel, vyjmenuje hlavní jazykové skupiny - na mapě vyhledá hlavní turistická centra Evropy - uvede ekonomická a vojenská uskupení v Evropě - vyjmenuje (na mapě ukáže) všechny evropské státy, uvede jejich hlavní města a na základě získaných znalostí (vlastních zkušeností) charakterizuje vybrané státy z hlediska přírodních a hospodářských podmínek - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- obyvatelstvo a osídlení Evropy - cestovní ruch - ekonomické a vojenské organizace v Evropě - Polsko a Slovensko – naši slovanští sousedé, ostatní střeoevropské státy, Německo – evropská velmoc, severská země, ostrovní Británie, Francie, Středomořské státy a Balkánský poloostrov, evropské Rusko, samostatné státy bývalého Sovětského svazu	VMEGS Jsme Evropané Zeměpis světadílů – Evropa EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vlivy člověka a lidské společnosti na krajinu
--	---	---

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: ZEMĚPIS	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - vysvětlí pojmy: poloha, tvar - uvede typy reliéfu, které v ČR převládají, vysvětlí, jak se Český masív a Karpaty měnily v jednotlivých geologických obdobích, zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků - vysvětlí, čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR, zjistí, uvede minimální a maximální naměřené hodnoty a zhodnotí jejich využití - vysvětlí rozdíl mezi půdními typy a půdními druhy (porovná jejich využití a rozmístění) - vyjmenuje hlavní floristické oblasti a výškové stupně rostlinstva v ČR - zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy: porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace - rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věk, zjistí, uvede, které národnosti a národnostní menšiny se vyskytují na území ČR - vyjmenuje kraje ČR, uvede významná sídla - uvede hlavní průmyslová odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny - porovná význam různých příkladů chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny - vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam, problémy - posoudí význam služeb, uvede, co do skupiny služeb řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	ČESKÁ REPUBLIKA Česká republika - poloha, tvar - povrch a jeho členění – vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky - podnebí – teploty a srážky, podnebné oblasti - vodstvo - půdy - rostlinstvo a živočišstvo - ochrana přírody - základní údaje o obyvatelstvu - rozdělení obyvatelstva - sídla - průmysl – průmysl paliv a energetiky, hutnický průmysl, strojírenský průmysl, chemický průmysl, průmysl stavebních hmot, spotřební průmysl - zemědělství – chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, potravinářský průmysl - doprava – železniční, vodní, silniční, letecká a potrubní doprava - služby, rekreace a cestovní ruch - mezinárodní organizace	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Kreativita Geografická exkurze na téma „Místní region“ VMEGS Jsme Evropané Česká republika EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Místní region VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- vyjmenuje regiony ČR - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - porovná region, ve kterém žije, s jinými regiony (pro porovnání podobností a odlišností využije získané znalosti z přírodních a hospodářských podmínek ČR) - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářský a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Regiony České republiky - Praha, Střední Čechy, Jižní Čechy, Západní Čechy, Severozápadní Čechy, pánevní oblast, Severovýchodní Čechy, Východní Čechy, Vysočina, Jižní Morava, Střední Morava, Ostravsko - slezská oblast Místní region - zeměpisná poloha - vztahy k okolním regionům - přírodní charakteristika - socioekonomická charakteristika TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Geografická exkurze na téma „Místní region“ - orientační body, pomůcky, přístroje, stanoviště - určování světových stran, azimutu, odhad vzdáleností - hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
---	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět: ZEMĚPIS	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti - vyjmenuje příklady státních hranic a hlediska, která se uplatňují při jejich rozlišení - vyjmenuje politické formy států (republika, monarchie...), vyhledá příklady, uvede, které převládají v současném světě - vyjmenuje příklady nezávislých států, závislých států, unitárních států a federativních států – vysvětlí rozdíly mezi těmito typy států - uvede typy politické moci ve státě a způsoby, jakými je politická moc uplatňována - rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje - uvede mezinárodní politické organizace, porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyb a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - vysvětlí pojmy: migrace, imigrace, emigrace - rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků - vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě - rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - rozliší hlavní skupiny hospodářské činnosti - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství,	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - poloha, rozloha, lidnatost - státní hranice - státní zřízení - způsob vlády - stupeň rozvoje států světa - mezinárodní politické organizace a seskupení - ohniska neklidu v současném světě Obyvatelstvo světa - obyvatelstvo světa a jeho početní růst - rozmístění obyvatelstva na Zemi - územní pohyb obyvatelstva - lidské rasy, národy, jazyky - náboženství ve světě Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - struktura obyvatelstva - městská sídla – proces urbanizace - územní struktura měst Světové hospodářství - světové hospodářství - těžba nerostných surovin	OSV Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Jsme Evropané MuV Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity VMEGS Objevujeme Evropu a svět Obyvatelstvo – sídla Světové hospodářství

lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - vyjmenuje různé typy zemědělství, uvede, vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin, uvede příklady různých chovů hospodářských zvířat a zhodnotí jejich význam v různých částech světa - vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam (rozvoj) dříve a dnes - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo - na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu - vysvětlí pojmy: import, export - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě - objasní pojem: krajina; uvede, čím je krajina tvořena - porovnává různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - vyjmenuje složky životního prostředí, rozliší životní prostředí z hlediska kvality - uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do životního prostředí - rozdělí přírodní zdroje, uvede důsledky těžby nerostných surovin, zdůvodní nutnost chránit zdroj pitné vody před znečištěním - doloží, jak průmyslová výroba a doprava ovlivňují ovzduší, vysvětlí pojmy: imise, emise, kyselé deště, skleníkový efekt - na konkrétních příkladech doloží, jak narušené životní prostředí negativně působí na zdraví člověka - vyjmenuje příklady nejzávažnějších globálních problémů současnosti - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- energetika a těžký průmysl, spotřební průmysl - zemědělství – pěstování užitkových plodin, chov hospodářských zvířat - úloha dopravy v hospodářství – železniční, silniční, letecká, vodní a potrubní doprava a doprava informací - služby obyvatelstvu - cestovní ruch – hlavní oblasti cestovního ruchu - mezinárodní obchod - hlavní hospodářské organizace ve světě ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Krajina - krajina, součástí přírody - přírodní krajina - kulturní krajina - životní prostředí lidské společnosti Vztah příroda a společnost - lidé a životní prostředí - přírodní zdroje - půdy a životní prostředí - životní prostředí a naše zdraví - světové ekologické problémy - ochrana životního prostředí - trvale udržitelný rozvoj	EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Místní region EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Působení životního prostředí na člověka a lidskou společnost, ochrana životního prostředí EV Vztah člověka k prostředí Vlivy člověka a lidské společnosti na krajinu
--	---	--

- vysvětlí pojem: živelní pohroma; uvede příklady živelních pohrom - uvede hlavní zásady chování při vzniku živelních pohrom a kontakty (důležitá telefonní čísla), kam se obrátit při nebezpečí - uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu - uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Ochrana člověka oři ohrožování zdraví a života - živelní pohromy - opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích, evakuační zavazadlo	
--	--	--

Název vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

6. ročník – 1 hodina, 7. ročník – 1 hodina, 8. ročník – 1 hodina, 9. ročník – 1 hodina.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkem jsou na 2. stupni 4 hodiny Hudební výchovy týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění a aktivnímu vnímání hudebního umění. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje.

Vyučovací předmět Hudební výchova by měl být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti.

Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách.

Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializované učebně hudební výchovy. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností. Výuka hudební výchovy se koná v odborné učebně hudební výchovy, případně v kmenových třídách, někdy i formou kulturních vystoupení a koncertů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Hudební výchova je volit promyšlené způsoby, metody a postupy, kterými podněcujeme přirozenou potřebu setkávání s hudbou, a rozvíjíme estetické vnímání a prožívání světa.

Forma realizace

Týmová práce: seznámení s dějinami hudby
Skupinová práce: jednoduché doprovody písní
Systémová výuka: rytmická a melodická cvičení
Besedy, hudební pořady

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Hudební výchova na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák se učí prostřednictvím vlastní tvorby; rozvíjí svou tvořivost aktivním osvojováním různých hudebních technik; vnímá umělecké slohy a hudební díla v jejich historickém kontextu.

Kompetence k řešení problémů

Žák vyhledává vazby mezi jednotlivými druhy umění, uměleckými žánry a kriticky posuzuje umělecká díla a vlastní tvorbu.

Kompetence komunikativní

Žák se učí přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání; rozvíjí si schopnost vedení dialogu a diskuse o dojmu z uměleckého díla.

Kompetence sociální a personální

Žák objevuje potřebu pohybovat se v estetickém prostředí; učí se osobitému hudebnímu projevu.

Kompetence občanské

Žák se seznamuje s významnými hudebními díly a jejich autory; prohlubuje svůj zájem o kulturní dění.

Kompetence pracovní

Žák si osvojuje techniky hry na jednoduché hudební nástroje.

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
- intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem
- hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby
- rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
- reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
- záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby
- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální
- tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
- pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace
- pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické
- orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla
- hudební dílo a její autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)
- hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
- interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastní soudů a preferencí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Hudební výchova 2. stupeň

žák

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - Uplatňuje získané pěv. dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - Zpívá dle svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - rytmicky správně zazpívá písně v 2/4, 3/4, 4/4 taktu - využívá rytmických zákonitostí při vokálním projevu - zvládá volný nástup tónů v durové i mollové tónině - dokáže reagovat na tón, vytvořit hudební odpověď - orientuje se v notovém zápise, pozná vzestup, sestup melodie - reprodukuje tóny - zhodnotí vlastní vokální projev	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena - vícehlasý a jednohlasý zpěv Hudební rytmus Intonace a vokální improvizace - hudební hry Orientace v notovém záznamu vokální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Reflexe vokálního projevu	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata - Zaznamenává noty, notový materiál - taktuje - využívá pantomimu k vyjádření hudby - rozpozná 2/4, 3/4, 4/4 takt a umí taktovat jednoduché písně - ovládá jednoduché taneční kroky	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje Záznam hudby Tvorba doprovodu pro hudebně dramatické projevy HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky - zařadí dílo do kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly - dokáže rozlišit skladby sólové, doprovodné, skladby pro jednotlivé nástroje – komorní hudba - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - slovně charakterizuje hudební dílo	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry Interpretace znějící hudby	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace MuV Kulturní diferenciacce

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo apod.) - rytmicky správně zazpívá písně v 2/4, 3/4, 4/4 taktu - dokáže zrytmizovat krátký text - zvládá volný nástup tónů v durové i mollové tónině, terciové postupy v dur i moll - dokáže reagovat na tón, vytvořit hudební odpověď - rozumí jednoduchému notovému zápisu, pozná tempo, vzestup, sestup melodie - ohodnotí vlastní vokální projev	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Intonace a vokální improvizace - hudební hry Orientace v notovém záznamu vokální melodie Reflexe vokálního projevu	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- reprodukuje jednoduché rytmické motivy s využitím nástrojů Orffova instrumentáře a jednoduché melodické motivy s využitím zvonkohry keyboardu, klavíru - dokáže zaznamenat jednoduchou rytmickou a melodickou předehru, mezihru, dohru, jednoduchou melodii - zkouší vyjádřit své hudební i nehmudební představy pomocí hudebního nástroje - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - ovládá taneční kroky, pohybové hry	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje Záznam hudby Vyjádřování hudebních i nehmudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Orientace v prostoru	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozezná hudebně výrazové prostředky, pohyb melodie, rytmus, tempo, dynamiku - orientuje se v hudebních obdobích, zná život a dílo skladatelů - seznámí se s nejstaršími písněmi - zná lidové písně, pozná charakter hudby (taneční, pochod, ukolébavka) - rozliší komorní hudbu, instrumentální koncert, kantátu, oratorium - seznámí se se skladbami období starověku, antiky, středověku / trubadúři, minnesangři/ - dokáže slovně ohodnotit skladby různých historických období, vyjádřit svůj postoj	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Orientace v hudebním prostoru Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry Interpretace znějící hudby	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace MuV Kulturní diferenciacce Etnický původ

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- rozšiřuje si hlasový rozsah, využívá individuálních hudebních schopností při hudebních aktivitách - předvede různé techniky vokálního projevu - převede melodii z nezpěvné do zpěvné, reprodukuje chromatické postupy - zvládá rytimizaci krátkých textů - reprodukuje znějící melodii, improvizuje, jednoduché hudební formy - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev techniky vokálního projevu (scat, falzet), jejich využití při zpěvu Intonace a vokální improvizace Hudební rytmus Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Reflexe vokálního projevu	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- předvede hru na nástroje – melodii písní, motivy - umí doprovodit pěvecký projev využitím Orffova instrumentáře - vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché improvizace - vytváří a volí jednoduché doprovody - pomocí pantomimy ztvární obsah hudebního díla, vymýšlí vlastní choreografii - improvizuje reakce na změny tempa, rytmu, dynamiky, harmonie	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje Vyjadřování hudebních i nehudbních představ a myšlenek pomocí hudebních nástrojů HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - zná základní znaky hudebních projevů v různých vývojových etapách, rozliší a zařadí skladby jednotlivých období - slovně zhodnotí skladby různých historických období - vyjádří svůj postoj k hudbě a její význam pro člověka	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry - hudební dílo a jeho autor - vývojová období – renesance, baroko, klasicismus, romantismus Interpretace znějící hudby	MuV Kulturní diferenciacce Etnický původ VMEGS Objevujeme Evropu a svět Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- upevňuje si osvojené pěvecké dovednosti, hledá nápravu hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) - intonuje a improvizuje v durových i mollových tóninách - reprodukuje tóny, převádí melodii - odhaluje vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby - ohodnotí vlastní vokální projev a projev ostatních	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev Intonace a vokální improvizace Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Hudební rytmus Reflexe vokálního projevu	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- upevní si a ověří poznatky pomocí hry na hudební nástroje - orientuje se v notaci, zachytí rytmus i melodii - hrou na nástroje vyjádří své hudební představy - pohybově ztvární znějící hudbu, zná taneční kroky - dokáže improvizovat při vyjádření hudby pomocí gest, pantomimy - předvede jednoduchou pohybovou vazbu	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje Záznam hudby Vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebních nástrojů HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA		Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka		Učivo	Průřezová témata
- dokáže postihnout hudebně výrazové prostředky, a významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) - seznámí se s díly známých skladatelů hudby 20. století, chápe význam sémantických prvků - rozpozná funkci stylů žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům - slovně zhodnotí skladby (slohové a stylové zařazení)		POSLECHOVÉ ČINNOSTI Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry - hudební dílo a autor - vývojová období – hudba 20. století, impresionismus, expresionismus - hudba 20. století – jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo, film Interpretace znějící hudby	OSV Osobnostní rozvoj/ Kreativita Psychohygiena Rytmizace, melodizace a hudební improvizace MuV Kulturní diferenciaci Etnický původ VMEGS Objevujeme Evropu a svět Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry

Název vyučovacího předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

6. ročník – 2 hodiny, 7. ročník – 2 hodiny, 8. ročník – 1 hodina, 9. ročník – 1 hodina.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkem je na druhém stupni věnováno Výtvarné výchově 6 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k porozumění výtvarného umění, k chápání výtvarné kultury v nejširším slova smyslu jako nedílné součásti svého duchovního života a bohatství společnosti.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je osvojení potřebných výtvarných dovedností a technik, rozvíjení své přirozené potřeby vlastního výtvarného vyjádření, své fantazie a prostorové představivosti, smyslu pro originalitu a vlastního výrazu.

Na 2. stupni si žáci prostřednictvím výtvarných činností rozšiřují celkový nadhled na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální a samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je Výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí Výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků), založenými na experimentování, je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem tématu Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem tématu Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem tématu Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Ve 3. vzdělávacím období (6. až 9. ročník) se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou výchovu, vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik (vyžadujících již určité znalosti a zručnosti). Zaměřuje se rovněž větší měrou i na náměty vyžadující více přemýšlení, uvažování a také vytváří větší prostor pro osobitý umělecký projev žáka.

Výuka Výtvarné výchovy probíhá v kmenových třídách, popř. v přírodě. Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova je volit promyšlené způsoby, metody a postupy, kterými podněcujeme přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, a rozvíjíme estetické hodnoty, vnímání a prožívání světa.

Forma realizace

Týmová práce: seznámení s výtvarnými postupy a technikami

Skupinová práce: složitější prostorové práce

Exkurze, výstavy

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Výtvarná výchova na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák se učí prostřednictvím vlastní tvorby; rozvíjí svou tvořivost aktivním osvojováním různých výtvarných technik; vnímá umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu.

Kompetence k řešení problémů

Žák vyhledává vazby mezi jednotlivými druhy umění, uměleckými žánry a kriticky posuzuje umělecká díla a vlastní tvorbu.

Kompetence komunikativní

Žák se učí přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání; rozvíjí si schopnost vedení dialogu a diskuse o dojmu z uměleckého díla.

Kompetence sociální a personální

Žák objevuje potřebu pohybovat se v estetickém prostředí; učí se osobitému výtvarnému projevu.

Kompetence občanské

Žák se seznamuje s významnými výtvarnými díly a jejich autory; prohlubuje svůj zájem o kulturní dění.

Kompetence pracovní

Žák si osvojuje různé výtvarné techniky.

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Výtvarná výchova 2. stupeň

žák

VV-9-1-01-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává je s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A UMĚNÍ	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník: 6.- 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- dokáže experimentovat s různými materiály, vytváří v ploše a v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro své vyjádření - seznamuje se a užívá metod uplatňovaných ve výtvarném umění pro vyjádření svých představ a osobních prožitků - rozliší různé pohledy na ztvárnění výtvarného prožitku od Fantazijních představ, alternativního přístupu - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ ČINNOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření - kombinace neobvyklých materiálů - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, dynamické proměny) - malba temperou, suchým pastelem, - kresba tužkou, perem, uhlím, fixem Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky) ve statickém a dynamickém vyjádření - nauka o barvách (jas, tón, pestré a nepestré barvy, míchání barev, kontrast, harmonie - plošné dekorativní kompozice, vazba dekoru na tvar - zákonitosti výběru a užití písma, jeho sdělovací výrazová a estetická funkce Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních Uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - výtvarně vyjádřený pocit z hudby - alternativní řešení vyjádření osobního prožitku Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě - historický posun v interpretaci, kontinuita	OSV Sebepoznání a sebepojetí Kreativita MeV Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření MeV Produktivní činnosti/ Práce v realizačním týmu Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření OSV Sebepoznání a sebepojetí

- zvolenému tématu - porovnává různé způsoby vyjádření předmětů, navrhuje vlastní design jednoduchých předmětů	vývoje vybraného umění - estetická a užitná hodnota výrobků, průmyslový design a technická estetika - architektura, kultura bydlení, design předmětů denní potřeby	Kreativita
- zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření, využívá různých výtvarných technik pro vyjádření fyzických a psychických stavů, dojmů a prožitků - ve vlastní tvorbě využívá výtvarné výrazové prostředky, uplatňuje svou představivost, fantazii, zkušenosti	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty) Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, komiks, fotografie, reklama, grafika - výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání)	MeV Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
- vytváří si základy dobrého vkusu, učí se vnímat a posuzovat uměleckou tvorbu, vyjádřit svůj postoj - dokáže prezentovat svůj záměr, ohodnotit svůj vlastní výtvarný projev i projev ostatních	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora	MeV Produktivní činnosti/ Práce v realizačním týmu Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
- orientuje se v oblasti výtvarné kultury, seznamuje se s významnými obdobími a osobnostmi výtvarného umění	Proměny komunikačního obsahu - změny tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření	

Název vyučovacího předmětu: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

6. ročník - 1 hodina týdně, 7. ročník – 1 hodina týdně, 8. ročník – 1 hodina týdně

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově jsou na 2. stupni věnovány Výchově ke zdraví 3 hodiny týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělání.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování) s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Zpočátku by mělo být vzdělávání ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a jeho zdraví se prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, využívány jsou také obě počítačové učebny.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně zodpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu a sociálnímu rozměru zdraví je vyučovací předmět Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví jsou promyšleně volené a řízené postupy, způsoby a metody, kterými chceme cíleně směřovat k naplnění klíčových kompetencí.

Forma realizace

Skupinová výuka: práce ve skupinách při řešení zadaného problému

Hromadná výuka: výklad, explikace nového učiva

Individuální výuka: jednotlivé části hodiny, při samostatné práci

Kooperativní výuka: spolupráce při řešení zadaného úkolu

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Výchova ke zdraví na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák si uvědomuje zodpovědnost za zdraví, jako nejdůležitější životní hodnotu. Plánuje, organizuje a vyhodnocuje své činnosti a dovednosti. Osvojuje si nové pohybové dovednosti, kultivuje svůj pohybový projev i správné držení těla. Rovněž si osvojuje základní tělocvičné názvosloví. Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.

Kompetence k řešení problémů

Žák si vybere vhodné způsoby řešení problému, uplatňuje tvořivé myšlení. Při řešení zadaného úkolu spolupracuje s ostatními spolužáky.

Kompetence komunikativní

Žák otevřeně, všestranně a účinně komunikuje se spolužáky a učiteli, netoleruje agresivní chování, stejně tak nezdravé a vulgární projevy. Pozitivně prezentuje a reprezentuje svou osobu, jedná v duchu „fair play“. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupinách, vzájemně si s ostatními spolužáky pomáhá. Uvědomuje si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu. Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.

Kompetence občanské

Žák dodržuje pravidla chování ve škole i mimo její areál. Uvědomuje si zodpovědnost za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Respektuje práva druhých. Uplatňuje osвоенé preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními či jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá lékařskou pomoc. Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech. V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.

Kompetence pracovní

Žák důsledně dodržuje organizační, hygienické a bezpečnostní zásady, dodržuje pravidla pro ochranu svého zdraví a zdraví druhých. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.

Učivo

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny
- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
- vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim
- ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
- ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti
- auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu
- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci
- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt
- ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
- psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
- mezilidské vztahy, komunikace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Výchova ke zdraví

žák

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- uvědomění si sebe ve vztahu k různým sociálním rolím - vzájemná tolerance mezi pohlavími - učit se jednat a vytvářet podmínky k vzájemnému soužití dětí, rodičů - umět zdůraznit zajímavosti a odlišnosti rodin jiných kultur - představit si různost postojů k roli matky a roli otce v rodičovství - umět správně komunikovat v různých situacích - chápání projevů neverbální komunikace - zdokonalení komunikativních dovedností - umět pojmenovat vlastnosti dobrého kamaráda - tolerance k různým projevům lásky - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity / rodiny, spolku/ a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu / vrstevnická komunita/ a hlediska prospěšnosti zdraví - dokázat komunikovat v otázkách zdraví a nemoci - umět vyjádřit své pocity, názory a postoje - poznávat sám sebe a poznat, co vše dělám pro své zdraví - dokázat řešit konfliktní situace - využít důvěry a spolupráce v řešení konfliktních situacích - odmítavý postoj k negativním řešením - dokázat řešit krizové situace s co nejmenším dopadem na osobnost - umět odhalit příčiny a projevy šikany - odmítavý postoj k šikanování - vyhledávání kontaktní adresy a telefonní na zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí - na konkrétních případech ze svého okolí umět vysvětlit situaci a navrhnout možné strategie pomoci - dokázat naplánovat správný režim dne respektující zdraví životní styl - zdůvodnit na konkrétních příkladech možnosti trávení volného času s	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Život v rodině a mimo ni - postavení a role ženy a muže - vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte - komunikace, nebezpečí prostřednictvím elektronických médií a neznámými lidmi - komunikace mezi vrstevníky - modelové situace - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - škola, vrstevnická skupina - obec, spolek OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ Rozvoj osobnosti - duševní a tělesné zdraví - vyrovnávání se s problémy RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Osobní bezpečí - způsoby chování v krizových situacích - dětská krizová centra, linky důvěry ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Péče o zdraví, režim dne	OSV Osobnostní rozvoj/ Psychohygiena Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Zdravý způsob života a péče o zdraví OSV Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace MuV Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity OSV Osobnostní rozvoj/

přihlédnutím k aktivnímu odpočinku - zhodnotit nezastupitelné místo pohybových aktivit v péči o zdraví člověka - obhájit význam zdravé výživy - dokázat vybrat správné potraviny prospěšné lidskému organismu - dokázat vybrat energeticky vhodnou potravu, aby byla prospěšná lidskému organismu - zdůvodnit na konkrétních případech škodlivost nesprávné přípravy jídel - vyzkoušení si jednoduchých dovedností - poskytnout první pomoc při poranění vzniklých v kuchyni - dokázat vybrat správné potraviny pro sestavení jídelníčku - použití odborné literatury k sestavení jídelníčku - u sebe sama, popř. ve svém okolí se pokusí sestavit žebříček hodnot a možné změny podle situací, které mění pohled dítěte na svět - u sebe sama, popř. ve svém okolí se pokusí sestavit žebříček hodnot a možné změny podle situací, které mění pohled dítěte na svět - akceptovat systém hodnot a jejich změnu u sebe a druhých - zhodnotit možné důsledky kouření na vznik nemoci člověka - zdůvodnit možné důsledky alkoholu na vznik nemoci člověka - vytvoření negativních postojů vůči alkoholickým výrobkům	- vedení záznamu o volném čase - aktivní odpočinek, pohybový režim Zdravá výživa - vliv výživy na zdravotní stav lidí - výživová hodnota potravy - způsoby technologie zpracování potravin - sestavování jídelníčku RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Zneužívání návykových látek - pozitivní životní cíle a hodnoty - kouření (tabakismus) - alkoholismus - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému - rizikové, násilné chování a trestná činnost	Psychohygiena Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Zdravý způsob života a péče o zdraví
--	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- chápe práva a povinnosti v rodině i mimo ni, dodržování pravidel - používá správné formy komunikace s rodiči, vrstevníky - navrhne vhodné uspořádání a zařízení domova - chápe význam slova estetika - vytvoří si svůj hodnotový žebříček s ohledem na ekonomické myšlení - sestaví rodinný rozpočet - vyhledává a pracuje s informacemi - uvede přednosti a nedostatky soužití v úplné a neúplné rodině - chápe význam náhradní rodinné péče - volí správný přístup k nemocným a postiženým - zná způsoby pomoci nemocným a postiženým - zná způsoby ochrany před infekčními chorobami, včetně viru HIV - vyjmenují zásady tělesné a duševní hygieny - pracují a umí najít potřebné informace	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Rodina - práva a povinnosti členů rodiny - pravidla soužití generací - rodina a domov - komunikace v rodině - rodina a bydlení - zařízení a stolování - ekonomika domácnosti - jak sestavit rodinný rozpočet - péče o nemocné a handicapované - náhradní rodinná péče RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Klíče ke zdraví - člověk ve zdraví a nemoci - infekční choroby, přenos a prevence - postižení mezi námi - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - stres – kompezační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	OSV Osobnostní rozvoj/ Psychohygiena Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Zdravý způsob života a péče o zdraví OSV Sebepoznání a sebezpojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace OSV Hodnoty, postoje, praktická etika MeV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vliv médií na společnost

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- zapamatování si a vysvětlení pojmů – výživa, zdravá výživa, cizorodé látky, podvýživa, gastronomie, alternativní výživa - navrhne změny v dosavadní výživě s ohledem na zásady zdravé výživy - vyjmenuje zásady stravování a zdravé výživy - vyjmenuje klady a zápory alternativním způsobu výživy - sestavení vlastního jídelníčku s ohledem na zásady zdravé výživy - zná zdroje a umí vyhledat potřebné informace ke zdravé výživě - toleruje odlišnosti cizích kultur ve vztahu ke stravování - zapamatování si a vysvětlení pojmů – droga, zneužívání léčiv, návykové látky, závislost, tabakismus, alkoholismus, chemická droga, přírodní droga, měkké a tvrdé drogy, doping, prevence, peer program - zná různorodost prevence drogových závislostí - umí a používá různé způsoby odmítání drog - dokáže vyhledat odbornou pomoc - zvládne správným způsobem pomoci osobám blízkým - chápe nebezpečí dopinku ve sportu - má zásoby argumentů a dokáže je použít pro odmítání zakázaných látek - dokáže návykové látky třídit - seznámí se s legislativou drog - zapamatuje si a vysvětlí svými slovy pojmy: nebezpečí ohrožující zdraví a život, násilí v rodině a ve škole, agresivita, agresor, oběť, šikana, asertivní chování, sexuální zneužívání - vyjmenuje náměty na změnu chování, které by mohlo vést k ohrožení zdraví	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Zdravá výživa - zdravá výživa - látky tvořící naše tělo - alternativní výživa a poruchy výživy - abeceda zdravé výživy - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Zneužívání návykových látek - drogy – zrádný přítel, zloděj tvého „JÁ“ - nejčastěji užívané drogy - drogy a jejich účinky - doping - záležitost drog - vznik závislosti - drogy a legislativa Osobní bezpečí - osobní bezpečí - nebezpečné situace - skupina vrstevníků a násilí, šikana - agresori a násilí - každý chce dosáhnout úspěchu - bezpečné sportování - bezpečnost silničního a lezečnického provozu - nacvičujeme první pomoc	OSV Osobnostní rozvoj/ Psychohygiena Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Zdravý způsob života a péče o zdraví OSV Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace OSV Hodnoty, postoje, púraktická etika VDO Občanská společnost a škola MeV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vliv médií na společnost

- navrhne způsoby prevence drobných úrazů, nácvik vhodných způsobů první pomoci - vyjmenuje podmínky bezpečného sportování - umí vyhledat informace - dokáže se správně zachovat za mimořádných situací - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- ochrana zdraví, chování člověka za mimořádných situací - formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
--	---	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- vymezí hodnoty člověka- důležitých pro navazování přátelských a partnerských vztahů - respektuje pravidla soužití mezi partnery - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - uplatňuje bezpečné a odpovědné chování s ohledem na zdraví, morálku a životní cíle mladých lidí - zná rizika předčasného ukončení těhotenství a způsoby ochrany proti otěhotnění - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - uplatňuje preventivní způsoby chování a jednání v souvislosti s přenosnými chorobami - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - projevuje odpovědný vztah k sobě samému i k druhým - samostatně využívá relaxační techniky a sociální dovednosti k překonání psychických problémů - Zná rizika návykových látek - Má svůj názor na média a sekty - Dokáže odlišit vhodnou reklamu od nežádoucí, manipulativní	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ - hledání blízkého člověka - přátelství a láska ZMĚNA V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE - sexuální dospívání/ předčasná sexuální zkušenost/ zdrženlivost - plánované rodičovství/ antikoncepce/, promiskuita - těhotenství/ přerušení těhotenství/ - poruchy pohlavní identity, sexuální deviace - dětství, puberta, dospívání / tělesné, duševní a společenské změny/ ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ - bezpečné způsoby chování/ pohlavní choroby/ - preventivní a léčebná péče/ civilizační choroby a prevence/ OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ - sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání - psychohygiena/ hledání pomoci při problémech/ - respektování sebe sama i druhých - naslouchání- přijímání názoru druhého, dialog - dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích RIZIKA OHRAŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE - Nebezpečí návykových látek a jiných závislostí - Návykové látky a reklama, působení sekt	OSV Osobnostní rozvoj/ Psychohygiena Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Zdravý způsob života a péče o zdraví OSV Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace OSV Hodnoty, postoje, praktická etika MeV

- Umí se chovat za mimořádných situací, v případě živelných pohrom, s ohledem i na region	- Ochrana člověka za mimořádných situací, živelné pohromy, varovný signál, evakuace a prevence vzniku mimořádných situací	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vliv médií na společnost
--	--	---

Název vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

6. ročník – 2 hodiny; 7. ročník – 2 hodiny; 8. ročník – 2 hodiny; 9. ročník – 2 hodiny.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově je na 2. stupni věnováno Tělesné výchově 8 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělání.

Vyučovací předmět Tělesná výchova přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování) s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Zpočátku by mělo být vzdělávání ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a jeho zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají.

Vyučovací předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojení vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojení pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáka a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí Tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách

tělesné výchovy pro všechny žáky. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností.

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova je také fakultativně zařazena výuka bruslení, lyžování, plavání, turistiky, cykloturistiky a pobytů v přírodě. Dále jsou fakultativně zařazovány školní i meziškolní sportovní soutěže.

Výuka je realizována v jedné tělocvičně v budově školy. Nedaleko školy je rovněž upraveno doskočiště pro skok daleký. Mimo areál školy jsou využíváno multifunkční hřiště s umělým povrchem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Tělesná výchova jsou promyšleně volené a řízené postupy, způsoby a metody, kterými chceme cíleně směřovat k naplnění klíčových kompetencí.

Forma realizace

Skupinová výuka: kolektivní hry, kruhový a variabilní provoz

Hromadná výuka: průpravná a závěrečná část hodiny, nácvik nových dovedností

Individuální výuka: jednotlivé části hodiny, nácvik nových dovedností

Kooperativní výuka: spolupráce při řešení pohybového úkolu

Soutěže: v rámci vyučovací jednotky, fakultativně v rámci školních i meziškolních sportovních soutěží

Bloková výuka: fakultativní zařazení výuky bruslení, lyžování, plavání, turistiky, cykloturistiky a pobytů v přírodě

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Tělesná výchova na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák si uvědomuje zodpovědnost za zdraví, jako nejdůležitější životní hodnotu. Plánuje, organizuje a vyhodnocuje své činnosti a dovednosti. Osvojuje si nové pohybové dovednosti, kultivuje svůj pohybový projev i správné držení těla. Rovněž si osvojuje základní tělocvičné názvosloví.

Kompetence k řešení problémů

Žák si vybere vhodné způsoby řešení problému, uplatňuje tvořivé myšlení. Při řešení zadaného úkolu spolupracuje s ostatními spolužáky.

Kompetence komunikativní

Žák otevřeně, všestranně a účinně komunikuje se spolužáky a učiteli, netoleruje agresivní chování, stejně tak nezdvořilé a vulgární projevy. Pozitivně prezentuje a reprezentuje svou osobu, jedná v duchu „fair play“.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupinách, vzájemně si s ostatními spolužáky pomáhá. Uvědomuje si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu.

Kompetence občanské

Žák dodržuje pravidla chování ve škole i mimo její areál. Uvědomuje si zodpovědnost za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Respektuje práva druhých.

Kompetence pracovní

Žák důsledně dodržuje organizační, hygienické a bezpečnostní zásady, dodržuje pravidla pro ochranu svého zdraví a zdraví druhých.

Učivo – ČINNOSTI OVlivňující ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Učivo – ČINNOSTI OVLOVňující ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
- úpoly – základy sebeobrany
- atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
- sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
- plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti)
- další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plavecký sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti
- lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (další zimní sporty podle podmínek školy)
- další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Učivo – ČINNOSTI PODPORUJící POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta
- pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Činnosti ovlivňující zdraví

žák

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

žák

TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Činnosti podporující pohybové učení

žák

TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - zvládá jednotlivé atletické disciplíny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - vybere vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Hygiena bezpečnost při pohybových činnostech ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Atletika: běhy 60m, 600 m, 1500m, štafeta, hod míčkem, skok daleký a vysoký Sportovní hry: dle výběru vyučujícího -herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy utkání dle pravidel Gymnastika: cvičení na nářadí a s náčiním - akrobacie - kotouly vpřed a vzad, ve vazbách, stoj na rukou s dopomocí, - přeskoky, roznožka a skrčka - hrazda, výmyk Estetické a kondiční formy cvičení: chůze, základní taneční kroky Úpoly: úpolové hry, průprava k technice pádů Pohybové hry: netradiční pohybové hry ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Historie a současnost sportu	OSV Osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Gymnastika (tvorba vlastních sestav) Sociální rozvoj Mezilidské vztahy Sportovní hry (turnaj) Komunikace Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice Sportovní hry (turnaj) Mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - uplatňuje vhodné a bezpečné chování na sportovištích - zvládá osvojované pohybové dovednosti v souladu s individuálními předpoklady - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - označí zjevné nedostatky, jejich příčiny v souladu s individuálními předpoklady - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence - užívá vhodné oblečení a obutí při různých sportovních aktivitách - sleduje své výkony - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Prevence jednostranného zatížení ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Atletika: běhy 60m, 600 m, 1500m, štafeta, hod míčkem, skok daleký a vysoký Sportovní hry: dle výběru vyučujícího - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, hra podle pravidel, herní systémy Gymnastika: kotouly ve vazbách, stoj na rukou, přemet stranou, přeskoky, roznožka, skrčka, hrazda výmyk, kladina – dívky (obrácené lavičky), rovnováhy, krokové variace, rovnovážné postoje Estetické a kondiční formy cvičení: základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční cvičení, tance Úpoly: základy sebeobrany Lyžování (podle zájmu žáků - týdenní kurz): sjezdové a běžecké lyžování, lyžařská turistika, jízda na vleku Pohybové hry: netradiční pohybové hry	OSV Osobnostní rozvoj/ Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Gymnastika (tvorba vlastních sestav) Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Sportovní hry (turnaj) OSV Sociální rozvoj Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je uplatňuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zařazuje pravidelně pohybové činnosti, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností - sleduje své výkony - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá vhodné oblečení a obutí při různých sportovních aktivitách - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Hygiena a bezpečnost při TV Zdravotně orientovaná zdatnost ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Atletika: běhy 60m, 1500m, štafeta, hod míčkem a granátem, skok daleký a vysoký, vrh koulí Sportovní hry: dle výběru vyučujícího -herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy utkání dle pravidel Gymnastika: kotouly ve vazbách, stoj na rukou, přemet stranou, přeskoky, roznožka, skrčka, hrazda výmyk, kladina (D)- obrácená lavička, sestav Estetické a kondiční formy cvičení: - cvičení s náčiním, tance - kondiční cvičení Úpoly: prvky sebeobrany Pohybové hry: netradiční pohybové hry ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Komunikace v Tv	OSV Osobnostní rozvoj/ Seberegulace a sebeorganizace OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy Sportovní hry (turnaj) Kreativita Gymnastika (tvorba vlastních sestav) OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Sportovní hry (turnaj)

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je, vyhodnocuje, podílí se na prezentaci - organizuje sám i v týmu hry, soutěže, turnaje - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - zařazuje pravidelně pohybové činnosti, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá vhodné oblečení a obutí při různých sportovních aktivitách	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Atletika: běhy 60m, 800 m, 1500m, štafeta, hod míčkem a granátem, skok daleký a vysoký, vrh koulí Sportovní hry: dle výběru vyučujícího -herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy utkání dle pravidel Gymnastika: kotouly ve vazbách, stoj na rukou, přemet stranou, přeskoky, roznožka, skrčka, hrazda výmyk Estetické a kondiční formy cvičení: - cvičení s náčiním, tance - kondiční cvičení Úpoly: prvky sebeobrany, judo Pohybové hry: netradiční pohybové hry	OSV Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy OSV Sociální rozvoj/ Komunikace Sportovní hry (turnaj) OSV Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice OSV Morální rozvoj/ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Organizace pohybových činností Sportovní hry (turnaj)

Název vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

Pracovní činnosti se vyučují od 6. do 8. ročníku 1 hodinu týdně. V 9. ročníku je tento předmět vyučován formou povinně volitelných předmětů – Technické činnosti a Domácnost. Předměty jsou dělené, zvlášť pro chlapce a dívky / - 1 hodina týdně.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkově jsou *Pracovním činnostem* na 2. stupni věnovány 4 hodiny týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, jenž zahrnuje na 2. stupni osm tematických celků, z nichž pro naši školu vzhledem k podmínkám a možnostem byly zařazeny do výuky tyto okruhy: okruhů Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů.

Povinný tematický okruh Svět práce jsme zařadili do Občanské výchovy.

Předmět zahrnuje široké spektrum činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické, zejména dovednostní činnosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání.

Žáci získávají praktické dovednosti a osvojují si návyky, které využívají v běžném životě. Formují si kladný vztah k práci, učí si ji vážít a dbát na její kvalitnost. Osvojují si zásady dodržování bezpečnosti práce, ochrany zdraví a dodržování zásad hygieny.

V okruhu *Provoz a údržba domácnosti* se žáci seznamují se jednoduchými pracovními postupy prací v domácnosti, učí se hospodaření, plánování a vedení domácího účetnictví. Zvládají správné zacházení se běžnými domácími spotřebiči a orientují se v návodech. Dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla a umí poskytnout první pomoc při úrazech.

V okruhu *Práce s technickými materiály* se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Výuka probíhá v různých prostorech – kmenových a počítačových učebnách, ve školních dílnách, školním pozemku, školní cvičné kuchyni i v okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu *Pracovní činnosti* je:

- vedení k pozitivnímu vztahu k práci, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí pomůcek při práci i v běžném životě
- výchova k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- poznání významu a nutnosti celoživotního vzdělávání.

Forma realizace

Skupinová výuka: seznámení s novými jevy a postupy

Týmová práce: společné řešení problémů

Individuální výuka: individuální konzultace obtížně zvládnutelných postupů

Projektová výuka: mezipředmětová realizace projektů

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Pracovní činnosti* na 2. stupni

Kompetence k učení

Žák ovládá jednoduché pracovní postupy; je veden k osvojování si základních technologií a pracovních postupů; samostatně experimentuje a pozoruje; poznává smysl a cíl učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti; samostatně řeší problémy.

Kompetence komunikativní

Žák využívá komunikační a informační prostředky a technologie při praktické práci; naslouchá sdělením druhých lidí a porozumí jim a vhodně na ně reaguje; vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině a podílí se na vytváření pravidel práce v týmu; pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce; přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů; vytváří si pozitivní představu o sobě samém.

Kompetence občanské

Žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace; chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy; respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí; rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví; je si vědom svých práv i povinností ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní

Žák používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení; dodržuje vymezená pravidla; plní povinnosti a závazky; adaptuje se na pracovní podmínky; k výsledkům pracovní činnosti přistupuje z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, dbá na ochranu svého zdraví i zdraví druhých a ochranu životního prostředí; získané znalosti a zkušenosti využívá v zájmu vlastního rozvoje, vzhledem k dalšímu profesnímu zaměření.

Učivo – PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- *finance, provoz a údržba domácnosti* – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
- *elektrotechnika v domácnosti* – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Učivo – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce, důležité technologické postupy
- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody

- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

Učivo – PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ

- základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy
- zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny
- okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květín, pěstování vybraných okrasných dřevin a květín; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květín
- ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování
- léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
- chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

Učivo – PŘÍPRAVA POKRMŮ

- kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
- potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
- příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

Učivo – DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 6.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy - používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní - předvede jednoduché práce s technickými materiály - samostatně opracuje technický materiál do určitého tvaru - vyrobí jednoduchý výrobek podle předlohy nebo vlastní fantazie - popíše výrobek a prezentuje podstatu jeho stavby a funkce - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - dovede ošetřovat pokojové rostliny - orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka - umí využívat květiny v interiéru a exteriéru - prokazuje základní pracovní dovednosti a návyky -správně zachází a pracovním nářadím včetně údržby - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - provádí přiměřené praktické činnosti z daným materiálem/ papír, karton, textil/ - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - prokazuje základní pracovní dovednosti a návyky - udržuje pořádek na pracovním místě	PRÁCE A BEZPEČNOST - jednoduché pracovní postupy, organizace práce, technologická kázeň - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - zásady péče o pracovní a životní prostředí Jednoduché pracovní operace a postupy Modelování ze stavebnice Merkur PĚSTITELSTVÍ - základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy - osivo, zásady pěstování - práce s přírodními materiály - zásady ošetřování pokojových rostlin - květina v interiéru a exteriéru, okrasné rostliny - podzimní práce na zahradě, uskladnění výpěstků - zelenina- druhy, zásady a podmínky pěstování - zelenina- osivo, sadba / pařeniště, skleníky, rychlení rostlin/ - sklizeň zeleniny, uskladnění - léčivé rostliny - účinky - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - pěstování vybraných okrasných dřevin - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje, jejich údržba PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - pracovní nástroje - práce s papírem a kartonem - práce s textilem - vlastnosti materiálů, užití v praxi - lidové tradice, zvyky, řemesla, vánoční a velikonoční vazby	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita EV Vztah člověka k prostředí OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Vztah člověka k prostředí

- zvládá základní znalosti o chovu chovných zvířat - dovede zvážit zavedení chovu zvířat v domácnosti - projeví pozitivní vztah k přírodě	Chovatelství - chov zvířat v domácnosti - podmínky pro chov, výběr zvířete, krmení a ošetřování - bezpečnost práce se zvířaty	
---	--	--

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 7.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- udržuje pořádek na pracovním místě - používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní - zvládá jednoduché pracovní činnosti na zahradě - dovede ošetřovat pokojové rostliny - zvládá jednoduché pracovní postupy při pěstování ovocných rostlin - zvládá pracovní postup při sušení rostlin a bylin, koření - používá základní kuchyňský inventář - bezpečně obsluhuje spotřebiče - provádí úklid pracovních ploch a nádobí - ovládá základní postupy při přípravě pokrmů - kulturně stoluje - poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni - orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů - provádí údržbu jednoduchých předmětů	Práce a bezpečnost - hygiena a bezpečnost práce Pěstitelství - základní podmínky pro pěstování rostlin - ochrana rostlina půdy - typy půdy - druhy ovocných rostlin - sklizeň a skladování ovoce - úprava květin - ošetřování pokojových rostlin - řez a vazba květin - sušení rostlin, koření - práce pro úpravu školního prostředí Příprava pokrmů - kuchyně / vybavení, nádobí, náčiní, udržování pořádku a čistoty/ - potraviny / výběr, nákup, skladování potravin, sestavování jídelníčku/ - příprava pokrmů / studená a teplá kuchyně/ - první pomoc / opaření, polití, popálení, řezné rány/ Elektrotechnika kolem nás - jednoduché domácí spotřebiče- záruční listy, zásady údržby - úloha techniky v životě člověka	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita EV Vztah člověka k prostředí OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI	Ročník: 8.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- zvládá základní dovednosti v práci s technickými materiály - ovládá jednoduché pracovní operace a postupy - zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby - orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka - udržuje pořádek v domácnosti, postará se o úklid, zná postupy a prostředky - připravuje jednoduché pokrmy - orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů - poskytuje první pomoc při úrazu - provádí jednoduchou údržbu oděvů a textilií - provádí jednoduché oparvy - přistupuje ekologicky k likvidaci odpadů v domácnosti - projevuje uživatelské dovednosti a ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, dorzuje bezpečnostní předpisy - ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu - seznámí se s jednoduchými operacemi platebního styku a domácího účetnictví - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Práce a bezpečnost - bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu - jednoduché pracovní operace a postupy Pěstitelství - půda a její zpracování - výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy Provoz a údržba domácnosti - údržba v domácnosti- údržba a úklid, prostředky, postupy - příprava pokrmů - úloha techniky v životě člověka - první pomoc v kuchyni, drobná poranění - údržba oděvů a textilií - drobné opravy - odpad a jeho ekologická likvidace - bezpečnostní předpisy - úprava stolu a stolování - finance a provoz domácnosti	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita EV Vztah člověka k prostředí EV Vztah člověka k prostředí OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Předmět: Technické činnosti

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

9. ročník – 1 hodina.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkem je na 2. stupni 1 hodina Technických činností týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Technické činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Předmět zahrnuje široké spektrum kreativních činností, vede žáky k získání základních dovedností v praktických oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit svou pracovní činnost samostatně i v týmu. Soustavně jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Výuka bude probíhat ve třídě, v učebně fyziky a ve školní dílně, která je vybavena pro plnění tohoto předmětu.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Technické činnosti vychází z reálných životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na dovednostní činnosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání.

Žáci získávají praktické dovednosti a osvojují si návyky, které využívají v běžném životě. Formují si kladný vztah k práci, učí si ji vážit a dbát na její kvalitu. Osvojují si zásady dodržování bezpečnosti práce, ochrany zdraví a dodržování zásad hygieny.

V okruzích Zednické, truhlářské, zámečnické, natěračské a elektrotechnické práce se žáci seznamují se jednoduchými pracovními postupy prací v reálném životě. Zvládají správné zacházení se běžnými druhy pracovních nástrojů, domácími spotřebiči a orientují se v návodech. Dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla a umí poskytnout první pomoc při úrazech.

V okruzích Technika a společnost, moderní technologie a pohonné jednotky se žáci seznamují s významnými objevy, vynálezy a trendy v moderních technologiích.

Při práci s technickými materiály se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Technické činnosti je volit vhodné metody a postupy, kterými podněcujeme přirozenou potřebu tvořivosti a rozvíjíme pozitivní vztah k práci.

Vzdělávání v předmětu Technické činnosti směřuje k:

- uvědomělému dodržování bezpečnosti práce
- pozitivnímu vztahu k práci
- získání orientace v pravoúhlém promítání těles
- vytvoření přehledu o materiálech (dřevo, plasty a kovy - s užitím v praxi)
- získání nejzákladnějších pracovních dovedností při práci se dřevem (měření a orýsování, řezání, použití lepení, povrchová úprava), plasty a kovy (plech- měření a orýsování, ohýbání)
- získání dovednosti umět měřit posuvným měřítkem
- zhotovování školních pomůcek
- provádění drobných údržbářských prací
- zhotovování výrobků

Forma realizace

Skupinová výuka: seznámení s novými jevy a postupy

Týmová práce: společné řešení problémů

Individuální výuka: individuální konzultace obtížně zvládnutelných postupů

Projektová výuka: mezipředmětová realizace projektů

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Technické činnosti

Kompetence k učení - žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné postupy, způsoby - organizuje a řídí vlastní učení (práci) - projevuje ochotu věnovat se dalšímu celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů - žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení - ověřuje prakticky správnost řešení problémů - sleduje vlastní pokrok
Kompetence komunikativní - žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně

Kompetence sociální a personální - žák účinně spolupracuje ve skupině - podílí se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské - žák se zodpovědně rozhoduje podle dané situace - poskytne dle svých možností účinnou pomoc - chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní - žák se učí bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: TECHNICKÉ ČINNOSTI	Ročník: 9.
Konkrétní výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
- žák organizuje a plánuje svou pracovní činnost, dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a technologickou kázeň - osvojí si základní dovednosti související s pracemi s technickými materiály a pracemi elektrotechnickými, ovládne jednoduché pracovní postupy - Žák řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí a správným zacházením s nimi - prokáže uživatelské dovednosti v použití základních elektrických spotřebičů v domácnosti, odhalování a odstraňování jejich drobných zásad s ohledem však na bezpečnost činnosti - poskytne první pomoc při úrazu nářadím, materiálem a elektrickým proudem	Jednoduché elektronické obvody - čtení a kreslení základních elektrotechnických značek a schémat - elektrotechnické součástky, vlastnosti, užití, nářadí a pomůcky - sestavení, zapojení, ovládání jednoduchých elektronických obvodů Elektrická instalace v domácnosti - modelová montáž základních obvodů, zjišťování a odstraňování drobných poruch s dodržением bezpečného napětí Elektrické spotřebiče v domácnosti - základní spotřebiče pro domácí práce, volný čas - sdělovací technika, funkce a užití - ovládání, bezpečnost provozu, ochrana a udržování - získávání uživatelských dovedností pro práci s nimi - ekonomika provozu spotřebičů První pomoc - první pomoc při zasažení elektrickým proudem Materiál, pomůcky a nářadí - elektrotechnické a elektronické stavebnice, Merkur - elektrotechnický materiál - elektrické spotřebiče	OSV Sebezpoznaní a sebezpojetí Sebezregulace sebezorganizace OSV Psychohygiena Kreativita OSV Řešení problémů rozhodovací dovednosti Ev Vztah člověka k prostředí MeV Práce v realizačním týmu

Předmět: Domácnost

Časová dotace na 2. stupni v jednotlivých ročnících

9. ročník – 1 hodina.

Celková časová dotace na 2. stupni

Celkem je na 2. stupni 1 hodina týdně předmětu Domácnost.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Domácnost vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Předmět zahrnuje široké spektrum kreativních činností, vede žáky k získání základních dovedností v praktických oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Žáci zde získávají dovednosti související nejen s péčí o rodinu a domácnost. Při praktických činnostech se zdokonalují ve vaření, šití, péči o květiny, ve výzdobě bytu. Zároveň se připravují na související profesní orientaci. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit svou pracovní činnost samostatně i v týmu. Soustavně jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Výuka probíhá ve třídě, ve cvičné kuchyňce, která je vybavena pro plnění okruhu - Příprava pokrmů, pro specifické práce jsou využívány i ostatní prostory školy.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Domácnost vychází z reálných životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na dovednostní činnosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání.

Žáci získávají z různých pracovních oblastí týkajících se provozu domácnosti praktické dovednosti a osvojují si návyky, které využijí v běžném životě. Formují si kladný vztah k práci, učí si ji vážit a dbát na její kvalitu. Osvojují si zásady dodržování bezpečnosti práce, ochrany zdraví a dodržování zásad hygieny.

V okruzích Ruční práce, Příprava pokrmů a Péče o domácnost se žáci seznamují se jednoduchými pracovními postupy, s vybranými technologickými výrobními postupy, materiály a jejich užitnými vlastnostmi, surovinami a plodinami a osvojují si jednoduché pracovní postupy pro běžný život. Zvládají správné zacházení s běžnými druhy pracovních nástrojů, domácími spotřebiči a orientují se v návodech. Dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla a umí poskytnout první pomoc při úrazech.

V okruhu Dítě a jeho výchova v rodině se žáci seznamují se základními pravidly a vztahy v rodině - úplná a neúplná rodina, výběr životního partnera, správná životospráva, změny chodu domácnosti, dítě předškolního věku, výchova hrou, důslednost a tolerance a také péče o nemocné dítě či zdravotně postižené dítě v rodině.

Učí se plánovat, organizovat a hodnotit svou činnost samostatně i v rámci rodiny. Výuka většinou probíhá v kmenové třídě, také je využívána školní cvičná kuchyně, případně může výuka probíhat ve školních dílnách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležité součásti strategie vzdělávání v předmětu Domácnost směřují k:

- vedení pozitivnímu vztahu k práci, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce např. v rodině
- výchově k vytrvalosti a soustavnosti při plnění úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- získání základních pracovních dovedností a návyků v činnostech v domácnosti, ve vedení domácnosti
- poznání vhodných způsobů vybavení kuchyně - druhy kuchyňských spotřebičů, jejich využití
- sestavování jídelníčku - druhy pokrmů, nápojů, správná životospráva - drobným opravám šatstva - plánování rodičovství
- významu a nutnosti celoživotního poznávání a rozvíjení vztahů v rodině
- osvojování správné volby a plánování postupu práce

Forma realizace

Skupinová výuka: seznámení s novými jevy a postupy, názorná ukázka pracovních postupů

Týmová práce: společné řešení problémů

Individuální výuka: individuální konzultace obtížně zvládnutelných postupů, individuální práce žáka podle předem stanoveného postupu

Projektová výuka: mezipředmětová realizace projektů, informační technologie – pracovní postupy

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Domácnost

Kompetence k učení - žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné postupy, způsoby - organizuje a řídí vlastní učení (práci) - projevuje ochotu věnovat se dalšímu celoživotnímu vzdělávání - poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů - žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení - ověřuje prakticky správnost řešení problémů - sleduje a umí posoudit vlastní pokrok
Kompetence komunikativní - žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu - vyjadřuje se výstižně - využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální - žák účinně spolupracuje ve skupině - podílí se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské - žák se zodpovědně rozhoduje podle dané situace - poskytne dle svých možností účinnou pomoc - chová se zodpovědně v krizových situacích - účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence pracovní - žák se učí bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- své znalosti využívá v běžné praxi

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Vyučovací předmět: DOMÁCNOST	Ročník: 9.	
Konkrétní výstupy žáka		Učivo	Průřezová témata
- umí používat základní kuchyňský inventář - bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - používá v praxi základní hygienické zásady při úpravě a skladování potravin, provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními čisticími prostředky - rozlišuje jednotlivé druhy pokrmů a nápojů, ovládá základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - umí připravit jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - ovládá zásady správného stolování, sestaví slavnostní tabuli - sestaví jednoduchý jídelníček i slavnostní menu pro různé příležitosti - umí poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni (opaření, popálení, poli rozpáleným tukem, řezné rány) - ovládá jednoduché postupy při základních činnostech v domácnosti - používá vhodné pomůcky a nástroje - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy		Příprava pokrmů - teorie: - poučení o bezpečnosti práce ve školní kuchyňce - vybavení kuchyně, druhy kuchyňských spotřebičů, jejich využití - hygienické zásady při úpravě a skladování potravin - druhy pokrmů, nápojů - zásady správného stolování; slavnostní tabule - sestavování jídelníčku, slavnostní menu - praxe: - pečení a zdobení vánočních perníků - tradiční vánoční receptury – vánoční cukroví, vánočka - štedrovečerní večeře – menu, slavnostní tabule - snídaně, přesnídávky, předkrmy, saláty, koktaily, nepečený moučník - polévky, přílohy, hlavní chod, moučníky Péče o domácnost - provoz domácnosti (voda, teplo, světlo – funkčnost a ekonomika provozu, hygiena, bezpečnost) - finanční rozpočet domácnosti - každodenní a mimořádná údržba a úklid v domácnosti, čisticí prostředky, pracovní postupy, ekonomika, hygiena, bezpečnost, ekologická likvidace odpadu - údržba oděvů a textilií v domácnosti: prací a čisticí prostředky (ekonomika, hygiena,	OSV Sebepoznání a sebezpojetí Seberegulace a sebeorganizace OSV Psychohygiena Kreativita OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Ev Vztah člověka k prostředí MeV Práce v realizačním týmu

- uvědomuje si základní kritéria při výběru životního partnera - rozumí pojmům plánované rodičovství, ochrana před početím - orientuje se v možnostech antikoncepce a jejího způsobu použití - uvědomuje si rizika interrupce - definuje pojem těhotenství a jeho jednotlivé fáze od oplození vajíčka až po šestinedělí - vybavuje si vědomosti o základní nutné péči o dítě ve všech fázích a oblastech jeho života - samostatně provede drobné úpravy šatstva - zhotoví jednoduchý výrobek danou ruční technikou (výšivka, pletení, háčkování)	bezpečnost) praní, žehlení, mandlování prádla, drobné opravy, ošetřování podle vyznačených symbolů, ukládání a úschova prádla a oděvů Dítě a jeho výchova v rodině - výběr životního partnera - plánování rodičovství, ochrana před početím, druhy antikoncepce a způsob použití; interrupce - těhotenství: způsob oplození vajíčka, průběh těhotenství po měsících, správná životospráva, úloha budoucího otce, příprava na porod, průběh porodu, šestinedělí - novorozenec: nutná péče, změny chodu domácnosti, výživa a péče o novorozence a kojence, růst a vývoj v 1. roce života - batole, dítě předškolního věku; výchova hrou; důslednost a tolerance - péče o nemocné dítě, zdravotně postižené dítě v rodině - neúplná rodina Ruční práce - drobné opravy šatstva - vyšívání, pletení, háčkování	OSV Sebezpoznání a sebepojetí OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MeV Práce v realizačním týmu
---	--	--

Název nepovinného předmětu: **Sportovní hry**

Charakteristika a cíle nepovinného předmětu

Vyučovací předmět je zaměřen na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a klutivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Součástí hodin je:

- doplňování učiva zajímavými tématy současnosti
- sledování současných moderních sportů
- práce s odbornou literaturou
- soutěže, turnaje

Realizace výuky

Sportovní hry patří do nabídky nepovinných předmětů v 7. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně a může být vyučován také ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní.

Klíčové kompetence

Z klíčových kompetencí budou především uplatněny:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu k učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumává řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

-podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Metody a formy práce

Při výuce používáme metody a formy práce vhodné pro daný věk, schopnosti žáků a odpovídající probíranému učivu.

Metody práce:

- výklad učitele
- řízený rozhovor
- práce s grafy a tabulkami
- práce s periodiky
- demonstrace fotografií
- metoda srovnávací
- metoda deduktivní
- metoda motivační
- metoda fixační

Formy práce:

- výuka ve třídě
- výuka hromadná
- výuka v tělocvičně, na hřišti
- soutěže

Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby
- žák volí odpovídající sportovní oblečení - používá odbornou terminologii - zvládá herní činnosti jednotlivce ve vybraných sportech - zná pravidla a umí je aplikovat ve hře - umí používat různé herní systémy a kombinace - dodržuje pravidla fair play - zná významné české a zahraniční osobnosti vybraných sportů - rozvíjí zdravou soutěživost - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu - dokáže zorganizovat malý sportovní turnaj - dbá na čestnost a spravedlnost - chápe význam rozcvičení a umí se sám rozcvičit - ovládá základní postupy první pomoci při sportovních úrazech - uvědomuje si význam pohybu pro zdraví člověka - umí přijmout názor svých spoluhráčů i soupeřů - zná jednotlivé části jízdního kola, umí vykonat jednoduchou opravu a dodržuje pravidla silničního provozu	- odbíjená - floorball - ringo - softtenis - freesbee - cyklistika - softball - protahovací a posilovací cvičení - kriket	OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým EV – vztah člověka k prostředí

Název nepovinného předmětu: **Sborový zpěv**

Časová dotace:

Nepovinný předmět Sborový zpěv se vyučuje 2 hodiny týdně, předmět je určen pro žáky od 1. do 9. třídy.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění a aktivnímu vnímání hudebního umění. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje.

Vyučovací předmět Sborový zpěvby měl být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti.

Vyučovací předmět Sborový zpěv usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních síní a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa, aby měli možnost veřejně vystupovat na různých vystoupeních a koncertech a tím si upevnili pocit jedinečnosti.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: Pěvecký a mluvní projev, Rytmus řeči a hudební rytmus, Vokální projev, Hudební nástroje, Poslech a interpretace.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Hudebních nástrojů je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Pěveckého a mluvního projevu je posilování hlasové rozsahu a projevu, zlepšení mluvního a pěveckého projevu, individuálnější přístup v hodinách
Obsahem Poslechu a interpretace je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách.

Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Sborového zpěvu probíhá ve specializované učebně hudební výchovy. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i vystupováním na veřejných koncertech a akcích. Žáci se o hudbě a svých zážitcích učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu Hudební výchova je volit promyšlené způsoby, metody a postupy, kterými podněcujeme přirozenou potřebu setkávání s hudbou, a rozvíjíme estetické vnímání a prožívání světa.

Forma realizace

Týmová práce: zpívání ve sboru, v kolektivu
 Skupinová práce: jednoduché doprovody písní
 Systémová výuka: rytmická a melodická cvičení
 Veřejná vystoupení, koncerty

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Sborový zpěv

Kompetence k učení

Žák se učí prostřednictvím vlastní tvorby; rozvíjí svou tvořivost aktivním osvojováním různých hudebních technik; vnímá umělecké slohy a hudební díla v jejich historickém kontextu.

Kompetence k řešení problémů

Žák vyhledává vazby mezi jednotlivými druhy umění, uměleckými žánry a kriticky posuzuje umělecká díla a vlastní tvorbu.

Kompetence komunikativní

Žák se učí přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání; rozvíjí si schopnost vedení dialogu a diskuse o dojmu z uměleckého díla.

Kompetence sociální a personální

Žák objevuje potřebu pohybovat se v estetickém prostředí; učí se osobitému hudebnímu projevu.

Kompetence občanské

Žák se seznamuje s významnými hudebními díly a jejich autory; prohlubuje svůj zájem o kulturní dění.

Kompetence pracovní

Žák si osvojuje techniky hry na jednoduché hudební nástroje.

Výstup předmětu	Učivo	Přesahy a vazby
- uplatňuje pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v běžném životě - pracuje se svým hlasem - osvojuje si správnou techniku dýchání, výslovnosti a nenásilného tvoření tónu	Pěvecký a mluvní projev - hlasivky, hlasová hygiena - mutace, práce s dechem - dodržuje správný postoj a dýchání	OSV rozvoj schopností poznávání, sebepoznání..., seberegulace...
- zpívá intonačně a rytmicky v jednohlase i vícehlase /kánon/, - využívá získané pěvecké návyky při interpretaci písní - popíše lidský hlas z hlediska funkčního - osvojí si správné pěvecké návyky v souvislosti s hlasovou hygienou	Rytmus řeči a hudební rytmus - hlasový začátek - dýchání a dechová technika - hlasová technika	OSV- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání..., seberegulace...
- rozpozná přednosti a nedostatky vlastního zpěvu - využívá svého hlasového	Vokální projev - pěvecký hlas ženský a mužský	OSV – rozvoj schopností..., sebepoznání,

potenciálu - používá svůj hlas v celém svém přirozeném rozsahu, nepřepíná hlas, nezpívá v nepřirozené hlasové poloze - zvládá jednohlasý zpěv lidových písní a jednoduchých umělých písní odpovídajících věku a možnostem žáka a charakteru skupiny - reaguje adekvátně na dirigentská gesta, nástup, mezihry, ukončení skladby - zpívá s doprovodem	- falzet, scat - intonace - mutace - pěvecká transpozice melodie - hudební rytmus - dvojhlas - intonace a vokální improvizace	seberegulace, kreativita poznávání
- na základě svých schopností a dovedností tvoří jednoduchá hudební aranžmá s pomocí nástrojů Orffova instrumentáře (metalofon, triangel, dřívka, bubínek,...)	Hudební nástroje - Orffovy hudební nástroje a ostatní hudební nástroje - dělení hudebních nástrojů	OSV- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, seberegulace..., kreativita poznávání lidí řešení problémů ...
- všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění, orientuje se v hudebním prostoru - interpretuje znějící hudbu - charakterizuje výrazové prostředky a formu hudebního díla - proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné nické změny	Poslech a interpretace - hudební skladba a sémantické prvky – zvukomalba, dušmalba - interpretace hudby - slovní charakterizování, vlastní pocity, soudy - hudebně výrazové prostředky	OSV – rozvoj..., sebezpoznaní...,seberegulace... poznávání lidí, řešení problémů..., hodnoty, postoje, praktická etika MKV – kulturní difference, etnický původ

Učební plán pro 1. stupeň příloha č. 10.1.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD *
			2016 - 2017						
			1.	2.	3.	4.	5.		
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	Z toho
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura (Cj)	7+2	7+3	7+2	8+1	9+2	43	10
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura (Cj)	4+1	4	4	4	3+2	18	3
	Cizí jazyk	Anglický jazyk (Aj)	-	-	3	3	3	9	0
Jazyk a jazyková komunikace	První cizí jazyk	Anglický jazyk (Aj)	-	3	3	3	3	12	0
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika (Inf)	-	-	-	-	1	1	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka (Prv)	2	2	2	-	-	14	2
		Přírodověda (Pří)	-	-	-	2	1+1		
		Vlastivěda (Vla)	-	-	-	1+1	2		
Umění a kultura	Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	1	12	0
		Výtvarná výchova (Vv)	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (Pč)	1	1	1	1	1	5	0
Celková povinná časová dotace			20	22	24	26	26	118	
z toho disponibilní časová dotace			2	4	3	3	4		16
*DČD - disponibilní časová dotace									

	Druhý cizí jazyk	Německý jazyk (Nj II)	-	2	2	2	6	0
			-	-	-			
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4+1	4	4+1	3+2	19	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika (Inf)	1	0+1	-	-	2	1
Člověk a společnost	Člověk a společnost	Dějepis (D)	2	2	2	1+1	12	1
		Občanská výchova (Ov)	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Člověk a příroda	Fyzika (Fy)	0+2	2	2	1+1	28	7
		Chemie (Ch)	-	-	2	2		
		Přírodopis (Př)	2	2	1+1	1+1		
		Zeměpis (Z)	2	2	1+1	1+1		
Umění a kultura	Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	10	0
		Výtvarná výchova (Vv)	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	11	1
		Rodinná výchova (Rv)	1	1	0+1	-		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (Pč)	1	1	1	-	3	0
Další vzdělávací oblasti	Další vzdělávací obory (volitelné)							
		Technické činnosti (Tč) / Domácnost (Dom)	-	-	-	0+1	1	1
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	122	
z toho disponibilní časová dotace			4	1	4	9		18
*DČD - disponibilní časová dotace								
Školní učební plán pro 2. stupeň příloha č. 10.2. od škol. roku 2016 - 2017								
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD *
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura (Čj)	4+1	4	4	3+2	18	3

komunikace	První cizí jazyk	Anglický jazyk (Aj I) Německý jazyk (Nj I)	3	3	3	3	12	0
	Druhý cizí jazyk	Anglický jazyk (Aj II) Německý jazyk (Nj II)	-	2	2	2	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4+1	4	4+1	3+2	19	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika (Inf)	1	0+1	-	-	2	1
Člověk a společnost	Člověk a společnost	Dějepis (D)	2	2	2	1+1	12	1
		Občanská výchova (Ov)	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Člověk a příroda	Fyzika (Fy)	0+2	2	2	1+1	28	7
		Chemie (Ch)	-	-	2	2		
		Přírodopis (Př)	2	2	1+1	1+1		
		Zeměpis (Z)	2	2	1+1	1+1		
Umění a kultura	Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	10	0
		Výtvarná výchova (Vv)	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	11	1
		Výchova ke zdraví (ZD)	1	1	0+1	-		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (Pč)	1	1	1	-	3	0
Další vzdělávací oblasti	Další vzdělávací obory (volitelné)	Technické činnosti (Tč) / Domácnost (Dom)	-	-	-	0+1	1	1
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	122	
z toho disponibilní časová dotace			4	1	4	9		18
*DČD - disponibilní časová dotace								